

Základná umelecká škola - Művészeti Alapiskola
Letná ulica č. 12, 945 01 Komárno

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNEJ UMELECKEJ ŠKOLY

pre 1.- 4.ročník Štúdia pre dospelých

HUDOBNÉHO, TANEČNÉHO odboru

**a pre 4. ročník II. stupňa
základného štúdia**

VÝTVARNÉHO odboru

PREDKLADÁ

František Petr, DiS.art. - riaditeľ ZUŠ

OBSAH

0	Titulná strana	
0	Obsah ŠkVP	.
1.	Informácie o ŠkVP a ZUŠ	
2.	VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	
2.1	História školy	.
2.2	Všeobecná charakteristika štúdia na ZUŠ	.
2.3	Charakteristika žiakov	.
2.4	Charakteristika pedagogického zboru	.
2.5	Organizácia prijímacieho konania	.
2.6	Projekty	.
2.7	Poradné orgány riaditeľa ZUŠ	.
2.8	Metodický orgán ZUŠ	Predmetové komisie .
2.9	Odborová organizácia	ZO OZ PšaV pri ZUŠ .
2.10	Samosprávny orgán	Rada školy pri ZUŠ .
2.11	Samosprávny orgán	Zväz maďarských pedagógov na Slovensku .
2.12	Samosprávny orgán	Rada rodičov pri ZUŠ .
2.13	Spolupráca s odberateľmi absolventov -umeleckými školami	.
2.14	Spolupráca s dodávateľmi žiakov -MŠ a ZŠ	.
2.15	Spolupráca s kultúrnymi inštitúciami, cirkvami, nadáciami	.
2.16	Priestorové a materiálno-technické podmienky ZUŠ	.
2.17	Škola ako životný priestor	.
2.18	Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	.
2.19	Ochrana majetku a osôb ZUŠ	.
2.20	Medializácia a propagácia činnosti ZUŠ	.
2.21	Organizácia školského roka 2020/2021	.
3	Ciele ŠkVP ZUŠ v Komárne	
3.1	Všeobecné východiská pre určenie cieľov ŠkVP ZUŠ v Komárne	.
4	Koncepcia rozvoja ZUŠ v Komárne	
4.1	Východiská pre návrh koncepcie rozvoja ZUŠ	.
4.2	Koncepcia rozvoja ZUŠ v Komárne	.
4.3	Priority ZUŠ v školskom roku 2020/2021	.
4.4	Hlavné úlohy ZUŠ v šk. roku 2020/2021	.
5	Školský učebný plán	
5.1	Hudobný odbor -učebné plány	.
5.2	Učebné osnovy	.
6	Rozpracovanie obsahu učiva predmetov 1.- 4. ročník Štúdia pre dospelých	Hudobný odbor .
6.1	Hra na klavíri	1.-4. ročník Štúdia pre dospelých .
6.2	Hra na husliach	1.-4. ročník Štúdia pre dospelých .
6.2.1	Hra na husliach	1.-4.ročník ŠPD (pokročilý žiak)
6.2.2	Hra na husliach	1.-4. ročník ŠPD (začiatocník)
6.3	Hra na violončele	.
6.3.1	Hra na violončele	1.-4.ročník ŠPD (pokročilý žiak)
6.3.2	Hra na violončele	1.-4.ročník ŠPD (začiatocník)
6.4	Hra na dychové nástroje	1.-4. ročník Štúdia pre dospelých .
6.5	Hra na gitare	1.-4. ročník Štúdia pre dospelých .
6.5.1	Hra na basovej gitare	1.-4.ročník ŠPD
6.6	Spev	1.-4. ročník Štúdia pre dospelých
6.7	Tanečná a džezopvá skupina	1.-4.ročník 2. časti 1. stupňa, II. stupeň a ŠPD (pokročilý)
6.8	Hudobná náuka	1.-4.ročník Štúdia pre dospelých
7	Rozpracovanie obsahu učiva predmetov Výtvarný odbor	
7.1	Výtvarná výchova	4. ročník II. stupňa .
8	Rozpracovanie obsahu učiva predmetov Tanečný odbor	
8.1	Tanečná výchova	1.-4. ročník Štúdia pre dospelých .
9	Nepovinné voliteľné predmety	.
10	Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia	

10.1	Hodnotenie žiakov ZUŠ	.
10.2	Hodnotenie VVV žiakov HO	.
10.3	Hodnotenie VVV žiakov VO	.
10.4	Hodnotenie VVV žiakov TO	.
10.5	Hodnotenie pedagogických zamestnancov ZUŠ	.
10.6	Hodnotenie nepedagogických zamestnancov ZUŠ	.
10.7	Hodnotenie ZUŠ	.

11	Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov ZUŠ	.
12	Záverečné ustanovenia	
13	Platnosť ŠkVP	
14	Návrh riaditeľa ZUŠ na finančné zabezpečenie ŠkVP	

Príloha č. 1 Kariérové stupne pedagogických zamestnancov ZUŠ –MAI v školskom roku 2020/2021

Príloha č. 2 Plán profesijného rozvoja pedagógov ZUŠ –MAI v školskom roku 2020/2021

15	Vyjadrenie pedagogickej rady
16	Vyjadrenie Rady školy pri ZUS v Komárne

1
ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
Informácie o ŠkVP a ZUŠ

Názov: Školský vzdelávací program - ŠkVP
Základnej umeleckej školy v Komárne pre 1. - 4. ročník Štúdia pre dospelých hudobného, tanečného odboru a pre 4. ročník II. stupňa základného štúdia výtvarného odboru

na školský rok 2020 / 2021

Študijná forma **denná**
Druh školy: **štátna**
Vyučovacia jazyk: **slovenský a maďarský**

Predkladateľ **František Petr, DiS.art.**

Názov školy **Základná umelecká škola – Művészeti Alapiskola**
Adresa **Letná ulica číslo 12, 945 01 Komárno**
IČO **37 86 73 69**

Riaditeľ školy **František Petr, DiS.art.**
Kordinátor ŠkVP **Kalmárová Beáta, DiS.art. – štatutárny zástupca, zástupkyňa riaditeľa pre hudobný odbor**
 Vágó Gyöngyi, DiS.art. – zástupkyňa riaditeľa pre výtvarný, tanečný odbor

Ďalšie kontakty **Tel. odkaz. Fax: 035 77 13 118 a MT: 0911 987 340**
E-mail: **zus.kom.mai@stonline.sk , zus@zusmai-komarno.sk**
WEB: **www.zuskomarno.sk**
Zriaďovateľ: **Mesto Komárno**
Adresa **Mestský úrad - Odbor školstva a kultúry**
 Námestie generála Klapku 1, 945 01 Komárno

Reforma vzdelávania sa uskutočnila pre:

1. ročník	1. časti I.stupňa	HO,TO,VO	od 1.9.2008 v škol.roku	2008/2009
2. ročník	1. časti I.stupňa	HO,TO,VO	od 1.9.2009 v škol.roku	2009/2010
3. ročník	1. časti I.stupňa	HO,TO,VO	od 1.9.2010 v škol.roku	2010/2011
4. ročník	1. časti I.stupňa	HO,TO,VO	od 1.9.2011 v škol.roku	2011/2012
1. ročník	2. časti I.stupňa	HO,TO,VO	od 1.9.2012 v škol.roku	2012/2013
2. ročník	2. časti I.stupňa	HO,TO,VO	od 1.9.2013 v škol.roku	2013/2014
3. ročník	2. časti I.stupňa	HO,TO,VO	od 1.9.2014 v škol.roku	2014/2015
4. ročník	2. časti I.stupňa	HO,TO,VO	od 1.9.2015 v škol.roku	2015/2016
5. ročník	2. časti I.stupňa	VO a		
1. ročník	II.stupňa	HO,TO	od 1.9.2016 v škol.roku	2016/2017
1. ročník	II.stupňa	VO a		
2. ročník	II.stupňa	HO,TO	od 1.9.2017 v škol.roku	2017/2018
2. ročník	II.stupňa	VO a		
3. ročník	II.stupňa	HO,TO	od 1.9.2018 v škol.roku	2018/2019
3. ročník	II.stupňa	VO		
4. ročník	II.stupňa	HO,TO	od 1.9.2019 v škol.roku	2019/2020
1.- 4. ročník	Štúdia pre dospelých HO, TO		od 1.09.2020 v školskom roku	2020/2021
4.ročník	II. stupňa	VO		

2 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 História školy

História Základnej umeleckej školy v Komárne siaha do roku **1861**, keď zastupiteľstvo mesta Komárno zriadilo mestskú hudobnú inštitúciu s názvom: „**Zene Tanoda**“ v preklade Hudobná škola, ktorá bola v roku 1913 premenovaná na „**Városi Zeneiskola**“ v preklade: **Mestská hudobná škola** a vyučovalo sa v nej do apríla 1944.

Po 2. svetovej vojne sa začalo vyučovanie v školskom roku 1949/1950 ako **Mestská hudobná škola –Városi Zeneiskola**. V školskom roku 1961/62 sa škola v rámci koncepcie školskej politiky ČSSR, vzdelanie pre ľud, premenovala na „**Ludová škola umenia – Művészeti Népiskola**“. V školskom roku 1990/1991 sa v rámci koncepcie základného školstva premenovala na **Základnú umeleckú školu – Művészeti Alapiskola**.

Od 1. júla 2002 ZUŠ v KN sa stalo v zmysle zákona právnym subjektom.

Ziadaťovateľom sa stalo Mesto Komárno.

Stručný prehľad histórie školy:

1861 .IX. - založenie školy rozhodnutím mestského zastupiteľstva Mesta Komárom

Rakúsko-Uhorská Monarchia

1861 ZENE TANODA - v preklade: HUDOBNÁ ŠKOLA

12.IX.1861	-	Ferencz Vasvári Kovács	-Pedagóg školy
1874	-	József Kossovits	-Pedagóg školy
1881	-	Imre Hauptmann	-Pedagóg školy
1896 - 1931	-	Ilona K. Ledermayer	1. riaditeľka školy

1913 KOMÁROM VÁROSI ZENEISKOLA - v preklade: MESTSKÁ HUDOBNÁ ŠKOLA

1920 MESTSKÁ HUDOBNÁ ŠKOLA - VÁROSI ZENEISKOLA

Riaditelia školy:

1931 - 1939	-	Emma Weisz	2.
1939 - 1940	-	Janka Thiel	3.
1940 - 1942	-	Emmy Votisky	4.
1942 - 1944	-	János Sendlein	5.

vyučovanie sa ukončilo 12. apríla 1944

..... novodobé dejiny školy

Ziadaťovateľ: štát ČSSR - Okresný úrad v Komárne

1.II.1950 MESTSKÁ HUDOBNÁ ŠKOLA – VÁROSI ZENEISKOLA

Riaditelia školy :

1. II. 1950	-	József Krizsán	6.
1. X. 1955	-	Irma Vikartovsky	7.

1.IX.1960 L'UDOVÁ ŠKOLA UMENIA – MŮVÉSZETI NÉPISKOLA

1. IX. 1977	-	Mgr. art Géza Dobi	8.
-------------	---	---------------------------	----

1.II.1991 ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA – MŮVÉSZETI ALAPISKOLA

1. VII. 1991	-	Silvia Szalayová	9.
1. VII. 1996	-	Mgr. Rudolf Harmat	10.
1. IX. 1999	-	Doc.Dr.univ. Agáta Csehiová , PhD.	11.
1. IV. 2002	-	Mgr. Vince Fekete	12.
1. I. 2013	-	František Petr , DiS. art.	13.
1. IV. 2018	-	František Petr , DiS. art.	

2.2

Všeobecná charakteristika štúdia na ZUŠ

Základná umelecká škola v Komárne aj v školskom roku 2020/ 2021 poskytuje základné umelecké vzdelávanie.

UMELECKÉ ŠTUDIJNÉ ODBORY a oddelenia:

HUDOBNÝ ODBOR:

hra na hudobnom nástroji v nástrojových oddeleniach:

-klavírne oddelenie:	hra na klavíri obligát klavír pre žiakov speváckeho oddelenia	I., II.stupeň a ŠPD od 2.ročníka 1.časti základného štúdia
-sláčikové odd.:	hra na husliach hra na violončele komorná hra alebo hra v súbore huslistov	I., II.stupeň a ŠPD I.stupeň a ŠPD od 3. ročníka 1.časti základného štúdia
-dychové odd.:	hra na zobcovej flaute: zobcová flauta: soprán zobcová flauta: alt, tenor, bas, priečna flauta, saxofón, (po abs.1.-4.roč.ZF)	I., II.stupeň a ŠPD od 1.ročníka 1.časti základného štúdia od 1.ročníka 2.časti základného štúdia od 1. ročníka 2.časti základného štúdia
-gitarové odd.:	hra na gitare hra na elektrickej gitare hra na basovej gitare od 1.r.1.časti prvého stupňa alebo od 1.r. ŠPD.	I., II.stupeň a ŠPD po absolvovaní 1.časti prvého stupňa základného štúdia, ŠPD
-odd.bicích nástrojov:	hra na bicích nástrojoch	od 1.ročníka 1.časti základného štúdia
-odd.populárnej hudby:	hra v tanečnej a džezovej skupine hra na klavíri	II.stupeň,ŠPD,výnimočne aj od 2.časti prvého stupňa základ. štúdia -po abs. I. st. hry na klavíri
-spevácke oddelenie:	hlasová výchova, spev	I., II.stupeň a ŠPD

VOLITEĽNÉ PREDMETY v HO (-prideľuje podľa kapacit. možností riaditeľ školy):

- hra na inom hud.nástroji,
- Improvizácia
- tzv. nepovinný oblig. nástroj (výber 2.hud. nástroja v 0,5 hod. dotácii)-závisí od finančných možností školy

VÝTVARNÝ ODBOR: Výtvarná výchova v predmete *Výtvarná tvorba* poskytuje základné umelecké vzdelanie v technikách výtvarného umenia: kresba, maľba, grafika, linorez, koláž, textil, sochárska priestorová a objektová tvorba-keramika, práca s materiálom, počítačová grafika, fotografia.

I.,II.stupeň, ŠPD

TANEČNÝ ODBOR : Tanečná vých. poskytuje základné umelecké vzdelanie v technikách tanečného umenia hudobno-pohybová výchova, tanečná príprava, tanečná prax, Tanec: ľudový, klasický, historický, moderný, džezbalet, iných národov, javiskové formy tanca, dejiny tanca.

I.,II.stupeň, ŠPD

STUPNE ŠTÚDIA:

PRÍPRAVNÉ štúdium Prípravná hudobná výchova – PHV, vid'.Rámcové učebné plány pre ZUŠ

Prípravná výtvarná výchova - PVV,

Prípravná tanečná výchova - PTV

Veková kategória študujúcich: žiaci 1.ročníka ZŠ, žiaci 0.ročníka ZŠ, deti MŠ

ZÁKLADNÉ štúdium: I. stupeň HO,TO

1.-4.ročník prvej časti (ISCED 1B)

1.-4.ročník druhej časti (ISCED 2B)

I.stupeň VO

1.-4.ročník prvej časti (ISCED 1B)
1.-5.ročník druhej časti (ISCED 2B)

ZÁKLADNÉ štúdium: II. stupeň HO,TO,VO

1.-4.ročník

Štúdium pre dospelých-ŠPD: **HO,TO,VO**

1.-4.ročník

Veková kategória študujúcich: študenti SŠ, VŠ, dospelí nad 18 rokov

ŠPD „začiatocník“-záujmová činnosť bez ukončenia PŠ, I.a II. stupňa základného štúdia

ŠPD „pokročilý“

absolvent I. a II. stupňa základného štúdia

Úspešným absolvovaním 4.ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia HO,TO,VO získa žiak primárne umelecké vzdelanie -ISCED 1B v týchto odboroch.

Úspešným absolvovaním 4.ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia HO,TO získa žiak nižšie sekundárne umelecké vzdelanie-ISCED 2B v týchto odboroch.

Úspešným absolvovaním 5.ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia VO získa žiak nižšie sekundárne umelecké vzdelanie-ISCED 2B VO.

SPÔSOB ŠTÚDIA:

HO -**individuálne** vyučovanie žiaka / skupinové vyuč: hlasová výchova, hudobná náuka

VO a TO -**skupinové** vyučovanie žiakov

ČASOVÁ DOTÁCIA:

základné vyučovanie SR -časová dotácia v zmysle učebných plánov vydaných Ministerstvom školstva vedy kultúry a športu

rozšírené vyučovanie SR -časová dotácia v zmysle učebných plánov vydaných Ministerstvom školstva vedy kultúry a športu

ORGANIZÁCIA VYUČOVANIA:

Vyučovanie je organizované na základe Školského vzdelávacieho programu ZUŠ v KN prejednaného a schváleného Pedagogickou radou, Radou školy ZUŠ a zastupiteľstvom poslancov Mesta Komárno.

Prípadné odchýlky od platných učebných plánov, učebných osnov, metodických a pedagogicko-organizačných dokumentov nepresahujú povolených 30% (kompetencia riaditeľa školy).Vyžiadal si ich veľký záujem o štúdium, aktuálny dopyt zo strany uchádzačov o štúdium v ZUŠ, resp. nedostatok kvalifikovaných pedagógov alebo nedostatok priestorov na rozšírenie počtu pedagógov v určitých oddeleniach

2.3

Charakteristika žiakov

ZUŠ navštevujú prevažne žiaci, ktorí majú talent, alebo vlohy, určitý vzťah k umeniu a rodičovské zázemie. Rodičia, bývalí absolventi LŠU / ZUŠ väčšinou zapisujú svoje deti na štúdium do ZUŠ. Táto skutočnosť je zadostučinením a uznaním kvality výchovy a vyučovania pedagógov spred cca 20 rokov. Prídu i rodičia s deťmi, ktorí túto možnosť nemali.

Žiak ZUŠ by mal disponovať určitými psychofyzickými danosťami, talentom, zručnosťami a emocionálnou inteligenciou. Túžba po kreativite ho inšpiruje k niektorej z umeleckej činnosti, prípadne i k viacerým umeleckým činnostiam. Vlohy, nadanie/talent, zručnosti a kompetencie sú základom ich osobnostnej kreativity a spolu s pedagógom, rodičom, školou a estetickým prostredím zabezpečujú rozvoj základnej inteligencie a emocionálnej inteligencie.

Prípravné štúdium ZUŠ - PŠ ZUŠ

Prípravné štúdium je určené pre talentovaných žiakov prvého stupňa základnej školy a pre talentované deti v predškolskom veku na intenzívne diagnostikovanie umeleckých schopností dieťaťa a jeho následné zaradenie do príslušného umeleckého odboru.

Výchovno-vzdelávací proces vychádza prevažne zo spontánnych a hravých činností dieťaťa, ktoré vychádzajú z automotivačnej hravosti a z detskej naratívosti. Je dôležité venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii – prebudíť vnímavosť, predstavivosť a následne formovať návyky.

Hravý spôsob výučby PŠ zefektívňuje prácu, udržuje záujem dieťaťa a rozvíja jeho fantáziu.

Dôležitá je atraktivnosť tém a objavnosť.

Žiak PŠ HO ZUŠ v 2. polroku škol. roka absolvuje prípravu hry na hudobnom nástroji v individuálnej forme štúdia.

Po absolvovaní prípravného ročníka žiak na základe odporúčenia pedagóga hlavného predmetu a hudobnej náuky postupuje do 1. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia. V prípade nespôsobilosti žiaka postúpiť do tohto ročníka (vek, nezrelosť žiaka), môže pedagóg zadeliť žiaka do 2. ročníka prípravného štúdia, resp. poradiť rodičovi, aby v štúdiu nepokračoval. (viď. protokol o postupových skúškach žiakov PŠ HO)

Žiak PŠ VO a TO v celom škol. roku absolvuje prípravu na štúdium umeleckého odboru v skupinovej forme vyučovania.

Po absolvovaní prípravného ročníka žiak na základe odporúčenia pedagóga hlavného predmetu a vedúceho predmetovej komisie TO a VO postupuje do 1. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia. V prípade nespôsobilosti žiaka postúpiť do tohto ročníka (vek, nezrelosť žiaka), môže pedagóg zadeliť žiaka do 2. ročníka prípravného štúdia, resp. poradiť rodičovi, aby v štúdiu nepokračoval. (viď. protokol o postupových skúškach žiakov PŠ TO a VO)

I. stupeň základného štúdia

Vek žiaka, psychofyzické danosti žiaka a edukačná činnosť je špecifikovaná v jednotlivých umeleckých odboroch. Odporúčaný vek na prijatie do ZUŠ je uvedený v učebných plánoch pre ZUŠ podľa jednotlivých umeleckých odborov. Úspešné štúdium na ZUŠ si vyžaduje začať umelecké vzdelávanie v mladšom školskom, prípadne už v predškolskom veku dieťaťa. Učebné plány to umožňujú.

II. stupeň základného štúdia

Je určený prevažne pre absolventov I. stupňa ZUŠ.

Štúdium je umožnené aj pre absolventa ŠPD, ktorý v 4 roč. štúdia zvládol učivo uzavretého celku I. stupňa a má záujem o rozšírenie základných vedomostí v umeleckom odbore.

ZUŠ rešpektuje individualitu žiaka, vlastný záujem a voľbu študijného smeru.

Štúdium II. stupňa trvá 4 roky.

Žiak, ktorý neabsolvoval I. stupeň základného štúdia a má záujem o štúdium umeleckého predmetu II. stupňa, je možné zaradiť do jednoročného prípravného štúdia, napríklad: v HO: štúdium hry v tanečnej skupine.

Štúdium pre dospelých má najviac štyri ročníky.

Je určené pre:

a. uchádzačov- začiatovníkov vo vekovej kategórii SŠ, VŠ a dospelých, ktorí chcú štúdiom získať základné vedomosti umeleckého odboru („záujmové štúdium“)

b. uchádzačov, ktorí si chcú rozšíriť svoje umelecké vzdelanie získané v I. a II. stupni štúdia v ZUŠ

Záujem o umelecké činnosti nie je vekovo limitovaný, preto v umeleckej oblasti musí školský systém viac než kdekoľvek inde vytvárať podmienky pre celoživotné vzdelávanie ľudí, ktorí umeleckou činnosťou chcú kultivovať svoju osobnosť.

Vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami:

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami potrebujú špeciálny individuálny výchovno-vzdelávací program, ktorý rešpektuje ich psycho-fyzické možnosti, zručnosti: špeciálne potreby, organizačné formy, personálne, materiálne podmienky, špecifiká hodnotenia vzdelávacích výsledkov.

Vzdelávanie žiakov s mimoriadnym talentom:

ZUŠ zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov s mimoriadnym talentom, so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali zabezpečený mimoriadny rozvoj vedomostí a zručností vo vzdelávaní aj s umožneným rozšírením hodinovej dotácie pre týchto žiakov

Rozšírené štúdium:

Zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia navrhuje triedny učiteľ. Návrh predkladá riaditeľovi školy do 31. marca školského roka, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom má byť žiak zaradený do rozšíreného štúdia.

Rozšírené vyučovanie má týždennú vyučovaciu dotáciu 2,5 hod.

Je určené predovšetkým žiakom, ktorí sa pripravujú na profesionálnu dráhu. (príprava na prijímacie talent. skúšky na konzervatóriá alebo univerzity umeleckého zamerania)

Pedagógovia ZUŠ spolupracujú a konzultujú s odborníkmi – pedagógmi škôl vyššieho stupňa, umožňujú zvýšený počet prezentácií vyučovacích výsledkov týchto žiakov.

Skrátené štúdium je určené žiakovi, ktorý sa pripravuje na štúdium na strednú školu, konzervatórium a VŠ pedagogickú alebo umeleckého zamerania (najmä vo výtvarnom odbore).

2.4

Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor ZUŠ je zložený z vyučujúcich hudobného, výtvarného, tanečného odboru. Administratívne je delený podľa vyučujúcich na plný a znížený pracovný úväzok, zamestnancov s pracovným pomerom na dobu určitú a neurčitú, na podskupinu vyučujúcich dôchodcov a pedagogické zamestnankyne na materskej/rodičovskej dovolenke.

Najväčším umeleckým odborom je hudobný s počtom **40** pedagógov s plným a zníženým počtom vyučovacích hodín. Výchovu a vyučovanie vo VO vykonávajú 5, v TO 4 pedagógovia.

Vyučovanie v hudobnom odbore zabezpečujú pedagógovia, ktorí sú absolventi konzervatórií, absolventi vysokých škôl múzických umení alebo absolventi pedagogických fakúlt umeleckých odborov.

Nakoľko odborná prax pedagógov je dlhoročná, disponujú vysokým stupňom pedagogického majstrovstva, bohatými skúsenosťami. Viacerí pedagógovia sú umelecky aktívni a činní sólisticky alebo v komornom zoskupení, v telesách záujmového umeleckej činnosti (Komárňanský komorný orchester a spevácke zbory - Concordia, Gaudium, Spevácky zbor maďarských učiteľov na Slovensku Lajosa Vassa). Pedagógovia výtvarného odboru sú aktívni umelci, ktorí sa prezentujú na regionálnych a celoštátnych výstavách.

V ZUŠ nie je vytvorený status školského psychológa, výchovného poradcu, špeciálneho pedagóga a ani asistenta pedagóga. V prípade potreby ZUŠ vie zabezpečiť špecializované odborné poradenstvo.

2.5

Organizácia prijímacieho konania

V zmysle § 52 (1) školského zákona č.245/2008 Z.z. **do prípravného štúdia** prijíma riaditeľ školy žiakov **na základe posúdenia predpokladov na štúdium** vo zvolenom umeleckom odbore.

Po skončení prípravného štúdia nevzniká žiakovi nárok na prijatie do základného štúdia.

V zmysle § 52 (2) do základného štúdia, skráteného štúdia a štúdia pre dospelých prijíma riaditeľ školy žiakov na základe výsledkov talentovej skúšky, pričom môže doň prijať aj nadaných žiakov, ktorí nedosiahli alebo prekročili vek odporúčaný v učebnom pláne umeleckého odboru. Na základe odporúčania prijímacej komisie môže uchádzačov, ktorí prekročili odporúčaný vek pre štúdium, zaradiť do vyššieho ako prvého ročníka.

Prijímacie skúšky na školský rok 2020/2021:

Na školský rok 2020/2021 sa konali prijímacie talentové skúšky v dňoch 23.- 24. júna 2020.

Dodatočné prijímacie skúšky do ZUŠ na limitovaný počet voľných miest budú 3.-11. septembra 2020.

2.6

Projekty

Dlhodobé projekty:

Verejné podujatia ZUŠ v Komárne a v regióne Komárna:

-Prezentácia výsledkov vých.-vzdel. činnosti ZUŠ (koncerty, výstavy, kultúrne podujatia, tanečné vystúpenia)

Verejné podujatia ZUŠ v regióne Podunajska:

-Prezentácia výsledkov výchovno-vzdelávacej činnosti

(spoločné koncerty žiakov so ZUŠ Šamorín, Komárom (MR))

Verejné podujatia ZUŠ v zahraničí v regióne Podunajska:

-Prezentácia výsledkov vých.-vzdel. činnosti s partnerskými umeleckými školami v mestách Komárom, Szentendre a Nyergesújfalu. (MR)

Na podujatiach sa spoločne prezentujú žiaci i pedagógovia partnerských škôl.

Súťaže:

-Súťažná prehliadka Júliusa von Beliczayho v sólovej hre na husliach a v komornej hre.

Kurz komornej hry pre žiakov ZUŠ

-Majstrovské kurzy pre žiakov a pedagógov z celého Slovenska so zahraničnými lektormi.

2.7

Poradné orgány riaditeľa ZUŠ

Poradné orgány riaditeľa ZUŠ sú:

Pedagogická rada - zasadá pravidelne štvrťročne podľa plánu činnosti, prípadne podľa potreby, členmi sú všetci pedagogickí zamestnanci školy.

Umelecká rada - zasadá podľa potreby, členmi sú vedúci pedagógovia PK.

Gremiálna rada - zasadá podľa potreby, členmi sú riaditeľstvo, predseda RŠ, predseda odborového zväzu, administratívni zamestnanci.

2.8

Metodický orgán - Predmetové komisie ZUŠ

Metodickým orgánom v ZUŠ je predmetová komisia - PK

PK: klavírneho-, sláčikového-, gitarového-, dychového-, speváckeho oddelenia, hudobnej náuky, výtvarného a tanečného odboru. Oddelenia populárnej hudby a bicích nástrojov koordinuje riaditeľ ZUŠ.

2.9

Odborový orgán - ZO OZ PšaV pri ZUŠ

Odborová organizácia Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy (OZ PšaV) volebné obdobie 2016 - 2021. Odborový orgán spolupracuje so zamestnávateľom na zabezpečení sociálnych výhod pre zamestnancov ZUŠ, každoročne sa podpíše Kolektívna zmluva na základe Kolektívnej dohody vyššieho stupňa,

Členmi výboru Základnej organizácie Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy pri ZUŠ sú:

Predsedníčka: Szalayová Silvia

Členovia: Novák Ágota, Katarína Mažárová, Mgr. Moncz Miklós, Mgr. Záhorská Renáta, DiS.art. .

2.10

Samosprávny orgán - Rada školy pri ZUŠ

Rada školy pri ZUŠ je samosprávny orgán ustanovený v zmysle zákona č.596/2003 v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MŠ SR č.291/2004 Z.z.

Rada školy ZUŠ je iniciatívnym a kontrolným samosprávnym orgánom, má pravidelné zasadnutia s cieľom prejednať aktuálne témy života školy a stanovených dokumentov.

Zasadnutia prebiehajú podľa štatútu RŠ.

Podľa §25,ods.5 zákona č.596/2003 Z.z.o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov členmi rady školy alebo školského zariadenia, ktorej zriaďovateľom je obec, sú dvaja zvolení zástupcovia pedagogických zamestnancov, jeden zvolený zástupca ostatných zamestnancov školy, štyria zvolení zástupcovia rodičov ktorí nie sú zamestnancami školy alebo školského zariadenia, štyria delegovaní zástupcovia zriaďovateľa.

Členovia Rady školy pri ZUŠ:

delegovaní z radu pedagógov:	Szalayová Silvia – predsedkyňa, Bc. Ružena Baloghová, DiS.art.
delegovaná za prevádzkových zam.	Takáč Csaba
delegovaní za rodičov:	Ing. Kováčová Kacz Eva, Susík Tímea,, Mgr. Czékus Mónika (tajomník), Mgr. Nagy Finta Adrianna

Mesto Komárno uznesením č.149/2015 na 7. zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Komárne, konaného 23.04.2015 delegovalo do Rady školy pri ZUŠ –MAI Komárno ako zástupcov mesta:

PaedDr. Héder Ágnes, Ing. Ján Vetter, JUDr..Keszegh Margit,,Ing.Stubendek László

2.11

Samosprávny orgán - Zväz maďarských pedagógov na Slovensku

Zväz maďarských pedagógov na Slovensku

-základná organizácia pri ZUŠ -koordinátor pre ZUŠ: Szalayová Silvia

Počet členov organizácie v ZUŠ Komárno: 22

Zastrešuje aktivity zväzu:

- metodické a pedagogické podľa sekcií,
- poradenstvo: pre manažment školy
- organizačné: zabezpečenie majstrovských kurzov pre pedagógov ZUŠ
- ďalšie odborné vzdelávanie pedagógov: Letná univerzita ZMP (doma i v zahraničí)
- spoločenské aktivity pedagógov združených vo zväze.

2.12

Samosprávny orgán - Rada rodičov pri ZUŠ

Rada rodičov pri ZUŠ – Občianske združenie je samosprávny orgán,ktorý združuje záujmy rodičov žiakov ZUŠ.

Triedny dôverník reprezentuje záujmy rodičov triedy, je predstaviteľom triedy.

Plenárna schôdza združuje triednych dôverníkov a všetkých rodičov.

Riadiacim orgánom je Výkonný výbor RR pri ZUŠ.

Rada rodičov svoju činnosť zabezpečuje v plánovanom čase:

Od 15 septembra do 10. októbra sa konajú triedne rodičovské združenia, kde triedny učiteľ oboznámi rodičov s aktuálnymi informáciami o ZUŠ. Po 15.októbri je zvolaná plenárna schôdza rodičov žiakov ZUŠ. Plenárna schôdza má určený rokovací program. V prípade zániku mandátu rodiča sa volí nový člen do Výboru Rady rodičov.

Rada rodičov sa schádza štvrťročne a podľa potreby.

Pedagógovia sa stretávajú s rodičmi individuálne a v skupinovej forme na triednom rodičovskom združení, triednom koncerte, na triednej výstave výtvarných prác a na tanečných vystúpeniach.

Rada rodičov pri ZUŠ sa permanentne obnovuje.

Výkonný výbor spravuje Fond RR. Riaditeľ ZUŠ na základe požiadaviek predmetových komisií, potrieb ZUŠ, stavu žiakov, rozhodnutia Plenárnej schôdze RR pri ZUŠ o výške rodičovského príspevku a daru vypracúva Rozpočet RR ZUŠ, ktorý predkladá Výkonnému výboru RR a Plenárnej schôdzi RR. Hospodárenie je vedené v jednoduchom účtovníctve príjmy-výdaje. Hospodárenie kontroluje kontrolný orgán RR -revízna komisia, ktorá na Plenárnej schôdzi RR ZUŠ predkladá správu o kontrole hospodárenia. Z Fondu RR sa zabezpečujú činnosti a výdaje, ktoré sa viažu k vyučovaniu, výchove, činnostiam žiakov v ZUŠ.

2.13

Spolupráca s „odberateľmi“ absolventov - umeleckými školami

Spolupráca s umeleckými školami:

ZUŠ spolupracuje so strednými a vysokými umeleckými školami

-hudobného zamerania ako: Konzervatóriá, Katedra hudby PF UK v Bratislave, UKF v Nitre a iné

-výtvarného zamerania ako: Škola umeleckého priemyslu, Fakulta výtvarného umenia VŠVU a iné

-tanečného umenia ako: tanečné konzervatórium v Bratislave, v Nitre, v meste Győr, Tanečná fakulta VŠMU v BA a iné.

2.14

Spolupráca s MŠ – ZŠ

ZUŠ spolupracuje s materskými školami mesta Komárno a v rámci toho zabezpečuje aktivity:

-výchovné koncerty pre deti MŠ,

-výchovné koncerty pre deti a rodičov ZŠ navštevujúcich prípravné štúdium

Riaditeľ ZUŠ udržiava osobný kontakt s každým riaditeľom ZŠ v záujme spolupráce a propagácie činnosti ZUŠ.

2.15

Spolupráca s kultúrnymi inštitúciami, cirkvami, nadáciami

Spolupráca s kultúrnymi inštitúciami mesta Komárno:

ZUŠ spolupracuje so všetkými umeleckými a kultúrnymi inštitúciami mesta a regiónu Komárno: MsKS, Podunajské múzeum, Knižnica, Regionálne osvetové stredisko, Galérie: Zichy, Csemadok, Limes a i.

Spolupráca s kultúrnymi inštitúciami :

ZUŠ spolupracuje s umeleckými a kultúrnymi inštitúciami ako: Slovenská filharmónia, SND, SNG, Galéria moderného umenia, Krajské múzeum v NI a inými kultúrnymi organizáciami.

Spolupráca s cirkvami:

ZUŠ Komárno spolupracuje so všetkými farskými úradmi v meste Komárno (podľa potreby a záujmu) ,napr. v rámci programu: „Noc kostolov“- koncert v kostole reformovanej cirkvi, Vianočný koncert speváckych zborov ZŠ s VJM a žiakov ZUŠ (kostol reformovanej cirkvi). Koncert speváckych zborov ZŠ s VJS a žiakov ZUŠ (kostol evanjelickej cirkvi).

Niektorí pedagógovia ZUŠ si organizujú triedne koncerty v kostole evanjelickej cirkvi najmä v zimnom ,resp. predvianočnom období, keď kapacita koncertnej sály z hľadiska dostupných termínov nestačí.

Spolupráca s nadáciami,benefícia

ZUŠ od roku 2002 spolupracuje s nadáciou Kantha Dóra a spoluúčinkuje na benefičnom programe organizovaného nadáciou.

ZUŠ zabezpečuje programy pre domy seniorov Komárna (najmä v predvianočnom období)

Spolupráca s TELESAMI záujmovo-umeleckej činnosti (ZUČ)

ZUŠ spolupracuje pri výchove umeleckého dorastu s telesami ZUČ:

-Komárňanský komorný orchester

-Spevácky zbor Concordia

-Spevácky zbor Gaudium

-Spevácky zbor maďarských učiteľov na Slovensku Lajosa Vassa.

Lokalita školy:

Budovy školy sú umiestnené v centrálnej časti mesta Komárna.

Stará budova pochádza z roku cca 1875, stojí na pešej zóne a patrí k impozantným budovám mesta -tzv. Schmidthauerov dom -rodný dom Lajosa Schmidthauera: kantora, pedagóga Hudobnej akadémie v BP, koncertného umelca, staviteľa organov *1882 -1956.

Nová budova z roku 1983 bola postavená vo dvore starej budovy.

HUDOBNÝ ODBOR:

Vyučovanie žiakov HO ZUŠ sa uskutočňuje v učebniach:

-hlavnej budovy na Letnej 12 (hlavný predmet a hodiny hudobnej náuky od 3. ročníka prvej časti základného štúdia vyššie)

-v priestoroch 1. poschodia budovy na Jókaiho č.9 (hlavný predmet)

-vo vysunutých triedach ZŠ s VJM v Bátorových Kosihách a v Búči (hlavný predmet - klavír, hudobná náuka)

Vyučovanie žiakov PŠ a hudobnej náuky 1.,2.ročníka prvej časti základného štúdia prebieha:

-vo vysunutých triedach na ZŠ s VJS: Komenského, Rozmarínova, Pohraničná

-vo vysunutých triedach na ZŠ s VJM: Móra Jókaiho, Eötvösa, Práce a SCŠ Marianum.

VÝTVARNÝ ODBOR:

Výtvarný odbor má učebne v budove na Jókaiho č.9 na 1.poschodí od roku 1967.

VO má štyri učebne a miestnosť pre prácu s hlinou: hrnč.kruh a vypaľovacia pec, sklad, na prízemí hlavnej budovy je Foyer galéria ZUŠ, kde žiaci pravidelne vystavujú svoje výtvarné práce,

TANEČNÝ ODBOR:

Triedy sú umiestnené v ZŠ Komenského, Ulica rozmarínova, pohraničná, na ZŠ s vyuč. jazykom maďarským na ulici Eötvösa a v Spojenej cirkevnej škole Marianum.

V učebniach sú namontované zrkadlá a madlá.

Chýbajú: ventilácia, svetelná technika, šatne, sprchovacie kúty. Tieto nedostatky sa budú dať odstrániť až v tom prípade, keď škola bude mať vlastné tanečné triedy vo vlastných a nie v prenajatých priestoroch jednotlivých ZŠ.

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ PODMIENKY ZUŠ:**Hudobný odbor:**

V hlavnej budove je 24 učební a v budove na Jókaiho sú 2 učebne HO.

Materiálno-technické vybavenie je v učebniach zastaralé, opotrebované a esteticky nevyhovujúce.

ZUŠ potrebuje súčasnú profesionálnu zvukovú izoláciu priestorov, nové estetické a účelové školské zariadenia vyhovujúce predpisom o BOZpV a ergonomickým požiadavkám žiakov, vybavené v duchu vymožeností 21.storočia.

Koncertná sála ZUŠ:

V hlavnej budove je koncertná sála s kapacitou 95 miest na sedenie. Od decembra 2018 je v sále k dispozícii nový klavír – koncertné krídlo BECHSTEIN.Na pódiu koncertnej sály je možné hrať aj na čembale,spinete a na digitálnych klavíroch.

Miestnosť potrebuje rekonštrukciu : technickú rekonštrukciu a materiálnu obnovu: výmena vstupných dverí, špeciálnu úpravu výšky a nosnosti pódia, montáž audioaudiovizuálnej a ventilačnej techniky, klímatického zariadenia.

Hudobná náuka:

-má 2 miestnosti s keramickou tabuľou, CD a DVD prehrávačom a TV

-učebňa č.17 má PC a WiFi signál internetu

-učebňa č.18 má PC a pripojenie na internet, interaktívnu tabuľu.

Hudobné nástroje:

Od januára 2019 slúžia potrebám školy i nové hudobné nástroje, ktoré boli zakúpené pre potreby a skvalitnenie práce v jednotlivých oddeleniach HO.

Výtvarný odbor:

Na 1.poschodí budovy na Jókaiho ulici sú 4 učebne,

-miestnosť pre prácu s hlinou: hrnčiarsky kruh a vypaľovaciu pec, skladové priestory,

-na prízemí hlavnej budovy ZUŠ je tzv. Foyer galéria, kde žiaci pravidelne vystavujú svoje výtvarné práce.

Obnova priestorov a vybavenia učební VO:

Miestnosti a budova potrebujú technickú obnovu, výmenu okien. Tieto nedostatky sa budú dať odstrániť až vtedy, keď Mesto Komárno-ako zriaďovateľ a majiteľ budovy L.Schmidhauera na Jókaiho ulici, nájde prostriedky na obnovu tejto historickej budovy. ZUŠ Komárno nevie zabezpečiť z vlastných zdrojov tento finančne náročný projekt.

Celkové materiálo-technické zabezpečenie ZUŠ je funkčne zastaralé, opotrebované.

ZUŠ potrebuje celkovú modernizáciu interiéru: výmenu školského nábytku, nové učebné pomôcky atď.

ZUŠ potrebuje dokončiť výmenu okien.

IKT - Digitálna technika :

Pre potreby učiteľov a žiakov je v oboch budovách zabezpečené WIFI pripojenie. Počas posledných rokov sa neustále pracuje na skvalitnení, resp. výmene počítačov pre účely administratívy i vyučovanie.

Bezbariérový prístup:

ZUŠ v súčasnosti nemá zabezpečený bezbariérový prístup do hlavnej budovy.

2.17

Škola ako životný priestor

Estetika prostredia interiéru a exteriéru školy je udržiavaná v rámci daných možností.

Na prezentáciu výtvarných diel žiakov a bývalých absolventov ZUŠ na prízemí hlavnej budovy bola zriadená galéria obrazov s názvom: „Foyer Galéria ZUŠ“.

Sociokultúrna atmosféra medzi žiakmi, pedagógmi, rodičmi a verejnosťou je v rámci umeleckých odborov veľmi dobrá.

Pracovná atmosféra medzi zamestnancami ZUŠ je dobrá a umožňuje tvorivú a úspešnú činnosť pedagógov na poli výchovy a vzdelávania.

Spoločenská atmosféra medzi zamestnancami je pokojná, umožňuje tvorivú atmosféru pedagogicko-umeleckej činnosti.

ŽIVOTNÝ PRIESTOR PRE UMELECKÚ ČINNOSŤ:

Koncertná miestnosť ZUŠ je využívaná na rôzne umelecko tvorivé aktivity:

- prezentáciu VVV žiakov HO,
- umeleckú činnosť pedagógov,
- záujmovo umeleckú činnosť pedagógov a žiakov, bývalých absolventov ZUŠ,
- dramatickú umeleckú činnosť pedagógov a hostí umelcov,
- súťaže, festivaly a prehliadky,
- ďalšie odborné vzdelávanie zamestnancov,
- miesto pracovných porád a zasadaní pedagogickej rady, Rady školy pri ZUŠ,
- miesto ročníkových prehrávok, absolventských skúšok žiakov HO.

2.18

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

ZUŠ zabezpečuje bezpečné a zdravie vyhovujúce priestory na vyučovanie.

Triedny pedagóg poučí žiakov ZUŠ na začiatku šk.roka o pravidlách Bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov pri vyučovaní.

ZUŠ vedie agendu bezpečnosti a ochrany zdravia (BOZP) zamestnancov. BOZpV a OPP je zabezpečené odborníkom špecialistom dodávateľským spôsobom. Pravidelne sa vykonávajú kontroly BOZP, OPP. Prípadné nedostatky sa odstraňujú v stanovenej lehote. ZUŠ zabezpečuje pravidelné školenia a preverky zamestnancov v oblasti: BOZP, OPP, COO, poskytnutia laickej prvej pomoci v zmysle zákona. Pedagógovia ZUŠ sú poučení o protidrogovej, protialkoholickéj prevencii.

ZUŠ zabezpečuje prevenciu proti násiliu a šikanovaniu

V celom areáli ZUŠ a priestoroch ZUŠ je zákaz fajčenia.

Škola dodržiava zásady ochrany osobných údajov. (GDPR)

2.19 Ochrana majetku a osôb ZUŠ

ZUŠ má zabezpečenú 24 hodinovú ochranu majetku a osôb:

- kamerovým systémom,
- alarm systémom (snímač pohybu a dymu) napojeným na bezpečnostnú službu Griff dodávateľským spôsobom.

2.20 Medializácia a propagácia činnosti ZUŠ

ZUŠ zabezpečuje medializáciu a propagáciu svojej kultúrnej a edukačnej činnosti:

Priebežná propagácia ZUŠ

- plagáty: umiestnené v apylonoch pred hlavnou budovou ZUŠ na Letnej i pred budovou na Jókaiho ulici.
- pozdávky: vydané k podujatiam rozoslané na stále miesta,
- pozdávky: zverejnené v Komárňanských Listoch, v Mestskej TV Komárno,
- na web stránke: www.komarnodnes.sk, na vlastnej web stránke: www.zuskomarno.sk a na Facebook-u
- programy verejných podujatí ZUŠ ako napr.:
- výchovné koncerty pre deti MŠ a ZŠ,
- verejné koncerty žiakov, pedagógov v Dôstojníckom pavilóne, v Podunajskom múzeu, v koncertnej miestnosti ZUŠ, v kostoloch
- výstavy výtvarných prác žiakov VO vo Foyer Galérii ZUŠ, Csemadok a Limes galérii, v Podunajskom múzeu,
- tanečné podujatia žiakov TO v MsKS, šport.hale, na koncoročných a vianočných programoch jednotlivých ZŠ Komárna,
- účinkovanie pedagógov a žiakov školy v umeleckých telesách mesta.
- aktuálne nahrávky sú prezentované vo Foyer-galérii (TV)

Dlhodobá propagácia ZUŠ:

- tablo absolventov ZUŠ,
- DVD nahrávky absolventských koncertov, výstavy a tanečného podujatia,
- fotodokumentácia činností a podujatí ZUŠ,
- DVD dokumentácia o verejných podujatiach ZUŠ od r. 2002,
- DVD nahrávky zo Záverečnej školskej slávnosti ZUŠ,
- CD s nahrávkami umelcov: bývalých absolventov ZUŠ, Komorného orchestra Comorra, Speváckeho zboru Concordia.
- CD súboru zobcových flaut Consonantia, 1.CD z roku 2005, 2.CD z roku 2009.

2.21 Organizácia školského roka 2020/2021

Organizovanie činnosti ZUŠ Komárno vyplýva z nového zákona pre pedagogických pracovníkov,t.j. Zákona 138/2019Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,ktorý je platný od 1.09.2019.

ZUŠ zabezpečuje organizáciu školského roka 2020 / 2021 v zmysle:

- pokynov „Sprievodcu školským rokom 2020/2021“, vydaného Ministerstvom školstva, vedy,výskumu a športu SR,ktorý síce neobsahuje stať o základných umeleckých školách , ale všeobecne záväzné ustanovenia pre všetky školy SR sa vzťahujú aj na ZUŠ-ky.
- Štátneho vzdelávacieho programu,
- Školského vzdelávacieho programu ZUŠ –MAI Komárno na školský rok 2020/2021
- Plánu práce na školský rok 2020 / 2021
- Mesačného plánu činností

3 CIELE ŠKVP ZUŠ v KOMÁRNE

3.1 Všeobecné východiská pre určenie cieľov ŠKVP ZUŠ v Komárne

Všeobecné východiská pre určenie cieľov ŠKVP ZUŠ v Komárne

Základná umelecká škola zabezpečuje umelecké vzdelávanie žiakov na prvom stupni, na ktorý je napojený stredný stupeň umeleckých škôl hudobných, výtvarných, tanečných, ktoré umožňujú prípravu na vysokoškolské štúdium alebo univerzitný typ štúdia.

Cieľom ZUŠ je poskytnúť základnú umeleckú výchovu pre talentované deti MŠ, v prevažnej miere pre žiakov ZŠ, a ďalej pre študentov SŠ, poslucháčov VŠ a dospelých, ktorí majú potrebné vlohy, zručnosti a potrebnú mieru talentu pre daný umelecký študijný odbor.

Zámerom ZUŠ je vychovať harmonickú osobnosť s rozvinutou kreativitou, emocionálnou inteligenciou, osobnosť so stanovenými kľúčovými kompetenciami, odbornými zručnosťami a postojmi, ktoré sa rozvíjajú prostredníctvom hlavného vyučovacieho predmetu a pridružených predmetov. Na základe individuálnych daností a talentu žiaka, stupňa záujmu žiaka, miery podpory rodičov a rodiny, socializačného prostredia ZUŠ, rôznych umeleckých zážitkov z interných a verejných podujatí ZUŠ, úspešného pedagogického pôsobenia, charakteru výučby, pedagóg ZUŠ zabezpečí výchovno-vzdelávaciu službu na získanie stanovených cieľov, kompetencií a postojov žiaka.

Výnimočnosť ZUŠ oproti ostatným základným školám je daná špecifikom školy, že je profesionálnou školou na výchovu umeleckého vzdelávania. Spolu s ostatnými ZUŠ sa škola zameriava na umeleckú výchovu spojenú v hudobnom odbore so zážitkami zo sólového, komorného a ansamblového muzicírovania. Vo výtvarnom odbore sa zameriava na výtvarné práce vo všetkých výtvarných technikách. V tanečnom odbore je špecifikom tanec rôznych tanečných techník.

Čo chce ZUŠ dosiahnuť:

Stanovené kompetencie dosiahnuť prostredníctvom ŠKVP, Plánu práce ZUŠ, individuálneho plánu práce žiaka.

Ako to chceme dosiahnuť:

Pedagóg ZUŠ si osvojí ŠKVP ZUŠ v KN, konkretizuje na zasadnutí predmetových komisií, ďalšieho odborného vzdelávania pedagógov, panelovej diskusie na pracovných poradách, individuálnym vzdelávaním.

Cieľom výchovno-vzdelávacích aktivít ZUŠ je zabezpečiť umeleckú výchovu v rámci školského vzdelávacieho programu s mottom: „Výchova umením k umeniu.“

ZAMERANIE ZUŠ A STUPEŇ VZDELANIA

Vlastné zameranie školy predstavuje komplexnú charakteristiku ZUŠ. Zameranie vychádza z analýzy: aká sme ZUŠ, čím by sme chceli byť, aby sme využili klady a eliminovali nedostatky. V tejto časti sú zhromaždené základné informácie o škole s cieľom charakterizovať školu.

Z charakteristiky školy by malo vyplývať: aký je východiskový stav pre ďalšiu pedagogickú činnosť ZUŠ, čo môže ponúknuť ZUŠ, ktoré aktivity zatiaľ nemôžeme realizovať, ako chce ZUŠ súčasné podmienky postupne zmeniť, aké má ZUŠ budúce zámery vo vzťahu k zvýšeniu kvality vzdelávania.

Základná filozofia ZUŠ je: stať sa školou s dobrými partnerskými vzťahmi k žiakom, rodičom, odbornej a kultúrnej verejnosti s kvalitnými výchovno-vyučovacimi výsledkami.

Podmienky na zameranie školy: vykonanie SWOT analýzy, analýza potrieb kultúrnej obce mesta Komárno a jeho regiónu, čo budú potrebovať odberatelia: naši žiaci a verejnosť,

Hodnotenie školy aj z hľadiska absolventov: či im ZUŠ dala požadované spôsobilosti.

Pri tvorbe zamerania ZUŠ sa vychádza z postupu: od cieľov cez profil absolventa po obsah,,metódy a voliteľné hodiny.

Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

ZUŠ zabezpečí vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami podľa kategórie, resp. otvorenosť školy pre všetkých žiakov.

Výchova a vzdelávanie mimoriadnych talentov

ZUŠ má veľké skúsenosti s výchovou žiakov s mimoriadnym nadaním.

ZUŠ zabezpečí rozvoj intelektového a umeleckého nadania formou:

- spolupráca s externými odborníkmi: učiteľmi školy vyššieho stupňa, aktívnymi umelcami
- zapojenie tútora / spomedzi pedagógov umeleckej školy / do výchovy talentu
- odborné personálne zabezpečenie
- spolupráca s rodičmi
- materiálne zabezpečenie pre vzdelávanie nadaných žiakov, učebné pomôcky, , alternatívne učebné materiály
- formou špecifikácie hodnotenia vzdelávacích výsledkov nadaných žiakov
- predmetov, vzdelávacích obsahov a tém, ktoré sa na škole vyučujú vo vzdelávaní nadaných žiakov nad rámec štátneho vzdelávacieho programu.

4

KONCEPCIA ROZVOJA ZUŠ V KOMÁRNE

4.1

Východiská pre návrh koncepcie rozvoja ZUŠ

Východiská pre návrh Koncepcie rozvoja školy:

- 1-Štátny vzdelávací program pre ZUŠ (ŠVP)
- 2-Školský vzdelávací program ZUŠ v KN (ŠKVP)
- 3-Spravidlo školským rokom 2020/2021
- 4-Hodnotiaca správa za školský rok 2019/2020
- 5-ciele ZUŠ, -organizácia činností ZUŠ, -vnútroškolská kontrola, -kurikulum školy,
- 6-plány práce a analýzy jednotlivých predmetových komisií,
- 7-činnosť umeleckej rady, pedagogickej rady, predmetových komisií,
- 8-vzdelávanie zamestnancov,
- 9-kvalita, množstvo a odozvy prezentácie výchovno-vzdelávacích výsledkov,
- 10-aktivity v oblasti BOZpV, PPO, COO,
- 11-štatistické údaje o škole,
- 12-materiálne a pracovné podmienky v ZUŠ,
- 13-tradície školy,
- 14-spolupráca s inými inštitúciami, kolegami, rodičmi, Radou školy, -skúsenosti zo zviditeľňovania a reklamy školy,
- 15-analýza súčasného stavu,
- 16-stav financií a morálno-ekonomickej podpory zriaďovateľa ZUŠ

4.2

Koncepcia rozvoja ZUŠ v Komárne

1-MORÁLNY KREDIT ZUŠ

- 1.1-Zachovať a rozvíjať kultúrnu, školskú a umeleckú inštitúciu mesta Komárno
- 1.2-Zachovať a rozvíjať ZUŠ ako umeleckú školu základného stupňa
- 1.3- V školskom roku 2020/2021 zachovať a rozvíjať tradíciu 160 - ročného umeleckého školstva v Komárne, resp. 60.výročia novodobých dejín Základnej umeleckej školy Komárno.
- 1.4-Udržať vysoké morálne ocenenie ZUŠ zo strany absolventov, rodičov, kultúrnych ustanovizní, verejnosti,
- 1.5-Upevňovať postavenie ZUŠ cez kultúrno-spoločenské aktivity v meste a v regióne mesta Komárno,
- 1.6-Dôstojne reprezentovať ZUŠ doma a v zahraničí;

2-VZDELÁVANIE ŽIAKOV

- 2.1-rozvíjať talent a danosti žiaka ZUŠ na úrovni ISCED 1B a ISCED 2 B
- 2.2-vzdelávať žiaka vo zvolenom umeleckom odbore: HO-VO-TO-ZUŠ
 - všestranne rozvíjať osobnosť v zmysle ŠKVP ZUŠ v KN,
 - vychovávať: -umením formovanie osobnosti
 - k umeniu rozvoj schopnosti tvoriť a prijímať umenie
 - pre umenie príprava na profesionálnu, záujmovo-umeleckú a amatérsku činnosť
- 2.3-Vzdelávať žiaka -príprava na profesionálnu dráhu na SŠ / VŠ umeleckého/ pedagogického zamerania
- 2.4-Vzdelávať žiaka -príprava na záujmovo-umeleckú činnosť
- 2.5-Vzdelávať žiaka -príprava harmonickej osobnosti a návštevníka kultúrnych podujatí
- 2.6-Získať skúseností z verejnej prezentácie dosiahnutých vedomostí žiaka HO-VO-TO-ZUŠ
- 2.7-Rozvíjať a upevňovať zručnosti umelecké, kompetencie učebné, hodnotové a morálne postoje žiaka
- 2.8-Uplatňovať vo vých.-vzdel. procese zásady Dohovoru o právach dieťaťa a Memoranda dieťaťa
- 2.9-Zachovať a rozvíjať výchovu a vzdelávanie v jazyku národnostnej menšiny.
- 2.10-Začleniť do vzdelávania učivo k výchove lokálpatriotizmu a regionálne tradície:

3-VÝCHOVA ŽIAKOV

- 3.1-vychovávať žiakov k spoznávaniu a chápaniu hudobného umenia
- 3.2-vychovávať žiakov k spoznávaniu a chápaniu výtvarného umenia
- 3.3-vychovávať žiakov k spoznávaniu a chápaniu tanečného umenia
- 3.4 -rozvíjať základnú inteligenciu žiaka
- 3.5- rozvíjať emocionálnu inteligenciu žiaka
- 3.6- rozvíjať estetické cítenie žiaka
- 3.7-vychovávať žiaka k lokálpatriotizmu
- 3.8-vychovávať žiaka k úcte k umeleckým hodnotám vytvorených skladateľmi pochádzajúcimi z Komárna
- 3.9-vychovávať žiaka k úcte k umeleckým hodnotám vytvorených maliarmi pochádzajúcimi z Komárna
- 3.10-vychovávať žiaka k návšteve kultúrnych podujatí mesta a regiónu
- 3.11-vychovať ďalší umelecký dorast vo všetkých umeleckých odboroch,
- 3.12-vychovať vzdelaných „amatérov“ záujmovo-umeleckej činnosti (ZUČ)
- 3.13-vychovať kultúrneho občana s harmóniou tela a duše
- 3.14-vychovávať k povinnostiam, právam žiaka a rodiča stanovené v Školskom poriadku ZUŠ

4-KONTROLA DOSIAHNUTÝCH VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍCH VÝSLEDKOV ŽIAKOV

Kontrolu VVV žiakov vykonáva triedny učiteľ, vedúci pedagóg PK a riaditeľstvo ZUŠ:

- Triedny učiteľ: -na vyučovaní priebežne
- mesačne a štvrťročne
- na prezentácii hudobného diela, výtvarnej činnosti žiaka, prezentácii tanečnej choreografie vrámci skúšok, prehrávok a verejných vystúpení

5-HODNOTENIE a KLASIFIKÁCIA VVV ŽIAKOV

- 5.1-Hodnotenie žiaka vykonáva:
 - triedny učiteľ na vyučovaní (príprava na vyuč. hodiny, priebežný vývin žiaka počas školského roka)
 - skúšobná komisia menovaná riaditeľom školy na komisionálnych skúškach
 - členovia predmetovej komisie na prehrávkach z daného učiva a v danom termíne (vid' termíny skúšok a prehrávok v školskom roku 2020/2021-Plán práce na školský rok 2020/2021)
 - žiak na vyučovaní a po prezentácii činnosti vykonáva sebahodnotenie

6-FINANČNÉ ZABEZPEČENIE ČINNOSTI ZUŠ ako výkon originálnej kompetencie Mesta Komárno

Pri tvorbe ročného rozpočtu ZUŠ aktívne spolupracuje so zriaďovateľom: poslancami, komisiami a Mestským úradom

Finančne treba zabezpečiť :

- mzdy a odvody, nárokovateľné a nenárokovateľné časti mzdy zamestnancov ZUŠ
- potreby na prevádzku ZUŠ
- vrámci rekonštrukcie budovy :oprava strechy nad vchodom do budovy Letná ul., výmena okien na chodbách budovy na Letnej ul.
- vybudovanie bezbariérového vstupu pre žiakov a občanov ZŤP,
- postupnú rekonštrukciu zvukovej izolácie učební a miestností hlavnej budovy
- obnovu koncertnej miestnosti (oprava pódia,maľovka)
- vykonanie hygienickej maľovky v interiéri hlavnej budovy

- postupnú výmena školského nábytku v učebniach
- postupnú výmenu podlahových krytín: linoleum a koberec –ako zvukový izolátor
- ladenia a údržby klavírov, pianín a hudobných nástrojov
- kúpu notového materiálu pre všetky oddelenia HO

4.3 Priority ZUŠ v školskom roku 2020/2021

Priority ZUŠ v školskom roku 2020/2021

- 1-pokračovať v reforme vzdelávania v 4. ročníku II. stupňa základného štúdia výtvarného odboru
- 2-ucelený program pre 1.- 4. ročník Štúdia pre dospelých hudobného a tanečného odboru
- 3-doplnenie niektorých nových študijných programov
- 4-Vytvoriť podmienky na možnosť účasti pedagógov ZUŠ na vzdelávaní podľa Plánu profsijného rozvoja pedagógov ZUŠ – MAI Komárno
- 5-Finančne zabezpečiťprípadne mzdové nároky pre pedagógov absolvujúcich atestačné skúšky

4.4 Hlavné úlohy ZUŠ v školskom roku 2020/2021

Hlavné úlohy ZUŠ v školskom roku 2020/2021

- 1-Počas školského roku postupne pokračovať v reforme vzdelávania žiakov 4. ročníka II.stupňa VO a riadiť sa uceleným programom pre žiakov 1.- 4. ročníka Štúdia pre dospelých v hudobnom a tanečnom odbore
- 2-Vytvárať tvorivú umeleckú dielňu špecializovanú na umeleckú, estetickú a emočnú výchovu mladej generácie.
- 3-Umeleckú výchovu rozvíjať, kultivovať a udržiavať, ako morálno-kultúrnu hodnotu pre budúcnosť mesta Komárno.
- 4-Merítkom ZUŠ je kvalita pedagogickej práce, osobnosť pedagóga, jeho plná zodpovednosť za svoj výkon výchovno-vyučovacej činnosti
- 5-Pripraviť sa na prípadnú 2. vlnu pandémie COVID – 19, zabezpečiť prípadnú technickú podporu pre pedagógov pôsobiacich v dištančnom vzdelávaní, resp. naviazať a aktualizovať elektronické kontakty s rodičmi a žiakmi - i v rámci skupinového vyučovania
- 6-riadiť sa usmerneniami vydanými RÚVZ

ZUŠ:

- 1.Medializovať činnosti a verejné podujatia ZUŠ
- 2.Využiť interiér budovy ZUŠ: koncertnú miestnosť, Foyer galériu - na prezentáciu HO, VO, TO ZUŠ
- 3.Vydať propagačné materiály k aktivitám školy
- 4.Vydať Ročenku ZUŠ –MAI z príležitosti 160. výročia založenia hudobného školstva v meste Komárno a 60.výročia novodobých dejín školy

HUDOBNÝ ODBOR:

Pripraviť:

- program na triedne, interné, verejné, koncerty ZUŠ,
 - program žiakov, príp pedagógov na benefičné koncerty
 - vianočný koncert speváckych zborov ZŠ a žiakov ZUŠ v kostole reformovanej cirkvi a v kostole evanjelickej cirkvi
 - rodinný koncert, tematický koncert, pamätné koncerty atd.,
 - spoločný koncert 2 ZUŠ –Komárom, Komárno a ZUŠ Šamorín v rámci Komárňanských dní
 - koncert bývalých absolventov školy
 - propagačný koncert pre žiakov PŠ,
 - výchovný koncert pre žiakov MŠ a ZŠ,
 - mestské vianočné koncerty (Klapkovo námestie)
 - Deň detí („Gyerköcfesztivál“)-mestské oslavy
 - programy pre vernisáže výstav v mestských galériách, múzeu, knižnici.
- Prezentovať vedomosti a zručnosti žiakov na prehliadkach a súťažiach vyhlásených MŠ SR

-realizovať súťaže a súťažné prehliadky na úrovni školy a regiónu napr. Interpretáčna súťaž v sólovej a komornej hre Júliusa von Beliczayho
Všetky verejné podujatia by sa mali niesť v duchu 160. výročia založenia hudobného školstva v Komárne, resp. 60 výročia novodobých dejín školy.

VÝTVARNÝ ODBOR:

-prezentovať výtvarné práce žiakov vo Foyer galérii ZUŠ, v priestoroch MsKS a v ďalších priestoroch mesta
-prezentovať výtvarné práce na domácich, regionálnych, celoštátnych a medzinárodných súťažiach,

TANEČNÝ ODBOR:

Pripraviť:

-program na vianočné, benefičné, absolventské a záverečné tanečné vystúpenia žiakov TO,
-program pre ZŠ a kultúrne organizácie mesta a regiónu,

Prezentovať:

- vedomosti a zručnosti žiakov na tanečných prehliadkach a súťažiach doma a v zahraničí,

Spolupracovať:

-so základnými, strednými školami v meste

- s MsKS, umeleckými súbormi ZUČ

5

UČEBNÝ PLÁN ZUŠ KOMÁRNO V ŠKOLSKOM ROKU 2020/2021

Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy

pre hudobný, tanečný a výtvarný odbor po vypracovaní inovovaného ŠVP, schválilo Ministerstvo školstva vedy, výskumu a športu SR dňa 4.02.2015 pod číslom 2015-6346/5841:1-10A0 s platnosťou od 1. septembra 2015.

Na základe rozhodnutia ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR sa ŠVP pre základné umelecké školy schválený 4.02.2015 v znení doplnkov a zmien z 15. júna 2015 pod číslom 2015-6346/29045:3-10A0 s účinnosťou od 1.9.2015 menil. Na základe týchto zmien bol ŠKVP ZUŠ Komárno aktualizovaný a od školského roka 2016/2017 sa pracovalo už podľa tohto programu.

Ďalšie zmeny v rámcových učebných plánoch ŠVP boli schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu 20.01.2016 pod číslom 2016-8597/1575:1-10A0 pre základné umelecké školy - s platnosťou do 30.08.2018.

V súčasnosti platia rámcové učebné plány schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu 9.02.2018 pod číslom 2018/3131:1-10A0 pre základné umelecké školy - s účinnosťou od 1.09.2018.

Zvolené študijné zamerania, vyučovacie predmety a počty hodín UP čiastočne odrážajú profiláciu ZUŠ.

5.1

Hudobný odbor – Učebné plány

Program 1.- 4. ročníka Štúdiá pre dospelých sa v ZUŠ Komárno riadi v hudobnom odbore učebnými plánmi:

• Hra na kávesových, sláčikových, dychových, bicích nástrojoch, gitare	UP.č.20
• Spev	UP.č.22
• Elektrická gitara	UP.č.:18 a,20
• Basová gitara	UP.č.:18 a,20
• Violončelo	UP.č.20
• Tanečná džezová skupina	UP.č. 24

V prípade študenta Štúdiá pre dospelých – začiatocníka (záujmová činnosť) sa používajú učebné plány ako pre žiakov 1.stupňa základného štúdiá v danom odbore ((oddelení).

5.2

Učebné osnovy

Učebné osnovy tvoria pedagogickú dokumentáciu ZUŠ

Učebné osnovy určujú vlastný výchovno-vzdelávací program pre každý predmet a umelecký odbor.

Obsahujú :

-charakteristiku predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania,

-rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti, vychádzajúce z kľúčových spôsobilostí

-témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi.

-požiadavky na výstup

-metódy a formy práce – stratégie vyučovania.

-**Učebné zdroje** sú zdrojom informácií pre žiakov.

HO:-škola hry na hudobný nástroj, noty, CD a DVD, učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, didaktické prostriedky,internet

VO a TO: knihy, slovníky, DVD, odborná literatúra, odborné časopisy, internet

6

ROZPRACOVANIE OBSAHU UČIVA JEDNOTLIVÝCH PREDMETOV HUDOBNÝ ODBOR

6.1

HRA NA KLAVÍRI

1.- 4. ročník Štúdia pre dospelých

01-VYMEDZENIE ŠTUDIJNÉHO ROČNÍKA:

Štúdium pre dospelých- KLAVÍR navštevuje žiak,

- ktorý úspešne ukončil 4.ročník II. stupňa základného štúdia, alebo
- začiatocník (záujmová činnosť)

..

02-ČASOVÁ DOTÁCIA VYUČOVANIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne:1,5 hodiny 45+25minút individuálne vyučovanie 1 žiaka

Celková dĺžka štúdia trvá 4 roky.

03-POSLANIE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

U žiakov, ktorí pokračujú v hre na klavíri po ukončení II. stupňa základného štúdia:

- hudobný rozvoj, rozvíjanie estetického vkusu, tvorivých schopností a činností žiaka v hre na klavíri, rozvíjanie klavírných zručností a vedomostí žiaka
- dôsledné umelecké a technické využitie daností žiaka, nadväzovať na predošlé ročníky
- výchova k umeleckému prejavu skĺbením technických a umeleckých prvkov s maximálnym vnímaním obsahovej stránky hudobných diel.

- dosahovanie komplexného vnímania a predvedenia klavírných diel ako umeleckých diel
- zdokonaľovanie sa v umeleckej interpretácii diel
- štýlová reprodukcia
- docielenie samostatnej práce pri naštudovaní skladieb z nôt, ako aj pohotová hra naspamäť

U žiakov začiatocníkov:

Za 4 ročníky:

- Osvojenie a rozvíjanie základných princípov klavírnej hry
- Rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál žiaka podľa individuálnych dispozícií.
- Budovať komplexný osobný repertoár, podľa možností zahrnúť každé štýlové obdobie, hudobné formy, či žánre.

04-CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU:

- nadväzovať na predošlé ročníky- prehľbovanie, a rozvíjanie odborných klavírných zručností získané v 4. ročníku II.cyklu štúdia
- úspešné ukončenie štúdia na konci 4. ročníka záverečnou skúškou.

Štúdium pre dospelých na základnej umeleckej škole má za hlavný cieľ rozvíjať osobnosť mladých ľudí ako aj staršej generácie, ich citové zrenie, kultivovať a formovať ich charakter. Možnosť štúdia by mala byť otvorená čo najväčšiemu počtu študentov, pretože takto rozvinutá osobnosť má mať dosah na kultúru každého prostredia, v ktorom sa pohybuje. **Štúdium pre dospelých žiakov si vyžaduje individuálny prístup pedagóga v závislosti od veku, či nadania žiaka dospelého.** Kým mladší žiaci sú ešte viac citovo naviazaní na svojich pedagógov, u fyzicky vyspelých-dospelých žiakov je to komplikovanejšie. Dosiahnutie autority pedagóga je taktiež výzvou pre samotného vyučujúceho.

05-CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

- budovanie hodnotového systému žiaka
- rozvíjať tvorivý a interpretačný potenciál poslucháča podľa jeho daností a záľub
- samostatné vyberanie a budovanie osobného repertoáru
- vytvoriť priestor na interpretačné zvládnutie skladieb I na diskusiu o interpretácii
- úzko spolupracovať so základnými školami v mieste pôsobenia, kultúrnymi centrami či internými aj externými umeleckými súbormi a pod.
- Motivovať žiaka k návšteve koncertov, knižníc, počúvania hudby z CD, DVD, internet, /you tube/, s cieľom porovnávania interpretácie naštudovaných skladieb
- Štvorročná hra, komorná hra
- Vyvážiť emotívny a racionálny prístup k skladbám formou rozboru skladieb z rôznych hľadísk

06-OBSAH VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Obsahom vyučovacieho predmetu je:

- nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov rozširovaním ďalších technických prvkov, ako aj dynamickým vypracovaním skladieb
- dosiahnuť u žiaka takú technickú vyspelosť, pri ktorej aby vedel realizovať svoje hudobné predstavy na jemu primeraných skladbách
- štýlová reprodukcia
- zdokonaľovať farebnosť tónu a rozširovať dynamickú škálu
- viesť žiaka k samostatnému naštudovaniu skladieb
- systematická výchova k umeniu aktívnou i pasívnou účasťou na koncertoch a kultúrnych podujatiach organizovaných ZUŠ
- návšteva koncertov,, čítanie odbornej literatúry
- štvorročná hra, komorná hra
- záverečná skúška na konci 4. ročníka

07-ZÍSKANÉ KOMPETENCIE ŽIAKA:

Žiaci po ukončení 4.ročníka štúdia pre dospelých získajú nasledovné kompetencie:

- Venujú pozornosť rozvoju kultivovaného hudobného interpretačného prejavu
- Dosahujú technickú vyspelosť, dynamické prežívanie hudby,
- majú cit pre interpretáciu diel rôznych štýlových období
- navrhujú riešenia technického a výrazového problému
- majú zmysel pre samostatný umelecký výraz, dynamické stvárnenie diel
- absolvujú účinkovanie na internom alebo verejnom podujatí školy
- rozbor študovaných skladieb z rôznych hľadísk
- komplexný osobný repertoár, každé štýlové obdobie, hudobná forma, či žáner
- uvedomelá interpretácia skladieb
- verejná interpretácia

08-ODPORÚČANÁ HUDOBNÁ LITERATÚRA:

-notový materiál vid'.

Učebné osnovy hry na klavíri, vydané Ministerstvom školstva SR

09-UKONČENIE ŠTÚDIA

Žiak ukončí 4.ročník- štúdium pre dospelých na konci roka skúškou:

-zahraním 4 skladieb rôznych štýlových období- 1 baroková skladba, 1 skladba z obdobia klasicizmu, 1 dielo z romantizmu a 1 skladba z obdobia 20. resp. 21. storočia. Skladby sa hrajú naspamäť. Vystúpenie na verejnom absolventskom koncerte sa odporúča, no nie je povinné.

Odporúča sa reprezentácia, vystúpenia na rôznych podujatiach školy, koncerty, vernisáže, príp. klavírne súťaže.

Žiak začiatovník, na konci 4.ročníka štúdia pre dospelých, ktorý aspiruje na záverečné vysvedčenie, ukončí skúškou:

-zahraním 4 skladieb rôznych štýlových období- 1 baroková skladba, 1 skladba z obdobia klasicizmu, 1 dielo z romantizmu a 1 skladba z obdobia 20. resp. 21. storočia.. Skladby sa hrajú naspamäť. Vystúpenie na verejnom absolventskom koncerte sa odporúča, no nie je povinné.

4 skladby majú byť minimálne na úrovni 3. ročníka druhej časti I. stupňa.

Pri ročníkových vysvedčeniach skúšky nie sú povinné, hodnotí triedny učiteľ.

Vypracovala:

Mgr.Prágay Marianna - vedúca PK klavírneho oddelenia ZUŠ v KN

1. júla 2020- Komárno

6.2

HRA NA HUSLIACH 1.- 4. ročník Štúdia pre dospelých

6.2.1 Pokročilý žiak

I. kapitola:

STANOVENIE ŠTUDIJNÝCH POŽIADAVIEK:

1. ročník ŠPD pokročilý žiak štúdia hry na husliach navštevuje žiak, ktorý úspešne absolvoval 4. ročník II. stupňa základného štúdia.

ŠPD po vekovej stránke žiaka v optimálnych podmienkach zodpovedá stredoškolskému študentovi a poslucháčovi VŠ, t. j. 18 až 21 rokov, alebo osoba staršia ako 21 rokov veku života.

II. kapitola:

PROFIL ABSOLVENTA štúdia pre dospelých so záverečnou skúškou:

Absolvent štúdia pre dospelých v študijnom odbore hra na husliach, ktorý ukončil svoje štúdiá záverečnou skúškou spoľahlivo ovláda základné interpretačné zručnosti hry na husliach.

Orientuje sa v notovom zápise a zvláda samostatnú prípravu. **Interpretačné** návyky vedome využíva pri interpretácii skladieb rôznych hudobných štýlov a žánrov primeraných svojmu nadaniu.

Dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého huslistu milovníka hudby - amatéra, ktorý je schopný umelecky cítiť a tvorivo rozvíjať svoje schopnosti.

Dosiahnutá technická úroveň mu umožňuje dokonale a vkusne zvládať a interpretovať skladby rôznych štýlov a žánrov. Spôsobilosti a zručnosti, nadobudnuté počas štúdia, dokáže plnohodnotne uplatňovať v oblasti kultúry a umenia.

Vie prezentovať svoj umelecký výkon aj názor na umenie.

Je pripravený pokračovať v ďalšom zvyšovaní svojej kvalifikácie na vysokej škole umelecko-pedagogického zamerania.

Absolventi, ktorí sa uchádzajú o prijatie na vysokoškolské štúdium pedagogicko-umeleckého zamerania, sú spôsobilí vykonať pred termínom talentových skúšok záverečnú skúšku v rozsahu požiadaviek talentovej skúšky.

Absolvent ZUŠ v umeleckom vzdelávaní štúdia pre dospelých ukončí štúdium absolventskou skúškou a absolventským vystúpením.

III. kapitola:

ORGANIZOVANIE VYUČOVANIA:

<https://www.minedu.sk/inovovany-svp-pre-zakladne-umelecke-skoly-2-dodatok/>

HRA NA HUSLIACH – ŠPD pokročilý žiak

VÝKONOVÝ A OBSAHOVÝ ŠTANDARD:

Žiak ŠPD-pokročilý pokračuje v nadobúdaní nových zručností husľovej hry, ktoré nadväzujú na vedomosti a zručnosti učiva 4. ročníka II. stupňa základného štúdia.

ZÍSKANÉ KOMPETENCIE ŽIAKA:

VEDOMOSTI:

Žiak ovláda:

1-základné vedomosti o technike hry na husliach: funkciu ľavej a pravej ruky

2-základné poznatky o husľovej literatúre: barok, klasicizmus, romantizmus, XX. storočia, a populárneho žánru XXI. storočia

3-základné vedomosti o postupe domáceho nácviku hry na husliach

ZRUČNOSTI:

Sláčiková technika:

Žiak ovláda:

tvorbu kvalitného tónu v pomalom a rýchлом tempe v stanovenej dynamickej škále

hru: 1/1, 1/2, 1/4, 1/8, 1/16 nôt

hru v: pomalých, stredných a rýchlych tempách

hru: acceleranda, ritartanda, tempo rubato

ťahy sláčka: detaché, legato, martelé, staccato, spiccato, portato

tvorbu dynamiky hrania, hru v: p, mf, f, ff, akcenty, crescendo a decrescendo

tvorbu dynamických akcentov: sforzato

tvorbu farby tónu: sul tasto / sul ponticello / con sordino

hru bez sláčka: pizzicato, col legno

hru rytmických útvarov: duola, triola, kvartola, kvintola, sextola, septola

hru v: 2/4, 3/4, 4/4, 5/4, 3/8, 6/8 takte

tvorbu tónu: v rôznych častiach sláčka, rôznou rýchlosťou a dynamikou ťahu

Prstová technika:

hra stupníc: 2 a 3 oktávových

hra stupnice: 1 oktávovej na 1 strune

hra s čistou intonáciou v: I. až VII. polohe

hra v: pomalých, stredných a rýchlych tempách

hra ozdôb: trilok, nátril, obal,

hra vibráta: non vibrato, hra vibráta: pomalé, stredné a intenzívne, prechodné,

Ďalšie zručnosti:

Pódiová zručnosť: Ovláda správanie sa a pohyb na pódiu,

Zvláda psychický tlak zodpovednosti za verejnú interpretáciu skladby

Estetické návyky: Návyk na spoločenského oblečenie počas účinkovania na verejnosti

Disciplína: Ovláda sebadisciplínu,

Zručnosť zvládnutia trémy: Ovláda psycho-fyzické kroky, autosugesciu na prekonanie trémy

Postoje: Osvojil si kladný postoj k hre na husliach, k hudobnej kultúre

.

.

Hra z listu:

Rozvoj zručností hry z listu: Hrať krátke skladby v I. a III. polohe /podľa vospelosti žiaka/

.

Hra komornej hudby:

Rozvoj muzicírovania: Hrať v rôznych zloženiach, napr.: duo, trio, kvarteto

.

Hra v orchestri:

Žiak získava hráčske zručnosti hrou v komornom telese podľa možností školy a počtu žiakov

.

HUDOBNÁ LITERATÚRA:

Podľa výberu pedagóga/ žiaka.

.

Koncerty, Koncertiná, Sonáty, Sonatíny, Prednesové skladby, Komorná hra, ďalej Prednesové skladby a koncerty regionálnych, domácich a európskych skladateľov **podľa výberu.**

.

Komorná hra:

Komorná hra **podľa výberu.**

.

VÝSTUPY ZRUČNOSTNÉ A VEDOMOSTNÉ:

Na vyučovaní žiak prezentuje výchovno-vyučovacie výsledky hry na husliach hrou učiva: stupníc, technických cvičení, etúd, prednesových skladieb, koncertov, hry z listu, komornej hry, orchestrálnej hry, ktoré sú v súhrne vedomostné a zručnostné výstupy žiaka.

VÝSTUPY ZRUČNOSTNÉ:

Žiak ovláda nasledovné zručnosti:

- ovláda techniku hry v I., až VII. polohe
- nacvičené prednesové skladby alebo koncert interpretuje v požadovanej kvalite
- počas interpretácie dokáže koncentrovať svoju pozornosť na požadovaný výkon
- na pódiu sa správa veku primerane

VÝSTUPY VEDOMOSTNÉ:

- žiak dokáže získané vedomosti prezentovať v danom čase v požadovanej kvalite
- žiak si je vedomý pocitu zodpovednosti za: vlastný výkon, prácu učiteľa, podporu rodičov, dobré meno ZUŠ
- žiak získal požadované vedomosti ročníka, na základe individuálnych psychofyzických daností žiaka.

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

Predmetová komisia sláčikových nástrojov na základe uznesenia zo dňa 21-06-2016 stanovuje v ŠkVP:

Žiak 4. ročníka ŠPD-pokročilý ukončí štúdium vykonaním záverečnej skúšky.

Na záverečných skúškach z hry na husliach žiak je povinný predviesť:

Možnosť:	Husľová skladba:	Spôsob interpretácie:	Spôsob predvedenia:
1.	3 prednesové skladby rôzneho charakteru alebo	spamäti	s klavírnou korepetíciou
2.	1 prednesovú etudu s klavírnou korepetíciou 2 prednesové skladby alebo	spamäti	s klavírnou korepetíciou
3.	1 prednesovú skladbu 1 časť husľového koncertu 1 skladbu komornej hry	spamäti spamäti z nôt	s klavírnou korepetíciou
4.	1 sólovú skladbu pre husle (J.S. Bach, N. Paganini a iné) 1 prednesovú skladbu 1 časť husľového koncertu	spamäti	bez klavírnej korepetície s klavírnou korepetíciou

POVINNOSŤ PEDAGÓGA:

Pedagóg pripraví žiakov triedy na účinkovanie na triednom koncerte 2 krát za školský rok.

Pedagóg pripraví žiakov s hodnotením výborný 2 krát na účinkovanie počas školského roka.

Odporúča sa 1 krát na triednom koncerte, a 1 krát na internom koncerte v ZUŠ.

Pedagóg pripraví talentovaného žiaka na výberové prehrávky na verejný koncert, a na základe výberu na koncert ZUŠ.

POVINNOSŤ ŽIAKA:

Žiak s hodnotením výborný je povinný počas školského roka aspoň 2 krát prezentovať svoje VVV a to:

1 krát alebo 2 krát na triednom koncerte, a 1 krát na internom koncerte v ZUŠ.

Talentovaný žiak sa pripraví na výberové prehrávky na verejný koncert, a na základe výberu na koncert ZUŠ

HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIA žiaka ŠPD pokročilý 4. ročníka:

dosiahnuté zručnosti husľovej hry a prezentované výchovno-vyučovacie výsledky triedny učiteľ priebežne alebo mesačne hodnotí nasledovne:

- slovným hodnotením, ktoré dáva na vedomie žiakovi
- klasifikačnou známku, ktorú zapíše do triednej knihy a žiackej knižky

KLASIFIKÁCIA ŽIAKA:

Triedny učiteľ polročne hodnotí výchovno-vyučovacie výsledky žiaka klasifikačnou známku.

Klasifikačnú známku triedny učiteľ zapíše do triednej knihy a žiackej knižky.

Klasifikačná známka na vysvedčení hodnotí VVV žiaka za obdobie pol roka.

Triedny učiteľ pri pol a koncoročnej klasifikácii žiaka berie do úvahy mieru a kvalitu práce žiaka:

- nadobudnutých zručností a vedomostí husľovej hry
- prezentácie VVV
- splnenie počtu predpísanej verejnej prezentácie VVV 1 krát za školský polrok
- rozvoja talentu alebo daností
- usilovnosť a kvalitu domácej prípravy
- vzťah a postoj žiaka k husľovej hre
- nadobudnuté kompetencie,
- emocionálnu inteligenciu
- osobnostné postoje a vzťah žiaka k husľovej hre
- komunikačné zručnosti žiaka

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

- 1-učivo ŠPD-pokročilý 4. ročníka prispôsobí individuálnym psycho-fyzickým vedomostiam a danostiam žiaka tak, aby dosiahol minimálnu úroveň požiadaviek stanovených v ŠkVP a vo výkonovom štandarde.
- 2-vyučovaniu technických a interpretačných zručností husľovej hry venuje mimoriadnu pozornosť
- 3-priebežným a správnym diagnostikovaním individuality, talentu a VVV žiaka, vhodným výberom literatúry a motiváciou žiaka **utvrdzuje v žiakovi lásku k hudbe**
- 4-podmienkou úspechu husľovej hry žiaka je prirodzený rozvoj hudobného vnímania, nástrojových zručností, vedomostí a schopností
- 5-osobnosť učiteľa, jeho osobnostné postoje, pedagogické, psychologické, metodické vedomosti, zručnosti, emocionálna inteligencia, a aktívna hra na husliach, vytvára základ kvality vyučovania hry na husliach.
- 6-pedagóg vzbudzuje atraktivitu, zaujímavosť, efektivitu, cieľavedomosť vyučovania prvkami zábavnosti hry na nástroji.
- 7-rozvoj vedomostí, zručností a osobnosti žiaka je závislý od zručností a talentu žiaka, vzájomnej spolupráce: žiaka, učiteľa, rodiča, ZUŠ.
- 8-husľová literatúra je veľmi obsiahla, záleží na pedagógovi, ktorú skladbu vyberá na konkrétny vzdelávací účel u daného žiaka

6.2.2 Hra na husliach Štúdium pre dospelých - začiatočník

V poslednom období prichádzajú záujemcovia o štúdium aj vo vyššom veku.

Niektorí študenti majú záujem získať základy hry na husliach podľa vlastných daností a zručností, vlastného tempa bez stresových situácií, ktoré prinášajú verejné vystúpenia alebo ročníkové prehrávky, resp.záverečné skúšky.

PROFIL ŽIAKA štúdia pre dospelých bez záverečnej skúšky

Žiak, ktorý absolvoval štvorročné štúdium pre dospelých v hre na husliach bez zloženia záverečnej skúšky, spoľahlivo ovláda zručnosti, vedomosti, ďalej výrazové prostriedky hry na husliach a pódiovej zručnosti.

Orientuje sa v notovom zápise a ovláda postup samostatného nácviku hudobného diela a interpretácie rôznych hudobných štýlov a žánrov primeraných svojmu nadaniu.

Vcojim výkonom dosahuje umeleckú úroveň tvorivého milovníka hudby-amatéra, školeného huslistu, ktorý je schopný umelecky cítiť a tvorivo rozvíjať svoje schopnosti pre vlastné potešenie.

Dosiahnutá technická úroveň mu umožňuje dokonale a vkusne zvládať a interpretovať skladby rôznych štýlov a žánrov. Spôsobilosti a zručnosti, nadobudnuté počas štúdia, dokáže plnohodnotne uplatňovať v oblasti kultúry a umenia.

Dosahuje dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, ktoré mu v prípade záujmu umožňujú nadviazať na štúdium pedagogicko-umeleckého zamerania.

VÝSTUPY ZRUČNOSTNÉ A VEDOMOSTNÉ:

Na vyučovaní žiak prezentuje výchovno-vyučovacie výsledky hry na husliach hrou učiva:

stupníc, technických cvičení, etúd, prednesových skladieb, koncertov, hry z listu, komornej hry, orchestrálnej hry, ktoré sú v súhrne vedomostné a zručnostné výstupy žiaka.

VÝSTUPY ZRUČNOSTNÉ:

Žiak ovláda nasledovné zručnosti:

- ovláda techniku hry v I., až VII. polohe
- nacvičené prednesové skladby alebo koncert interpretuje v požadovanej kvalite
- počas interpretácie dokáže koncentrovať svoju pozornosť na požadovaný výkon
- na pódiu sa správa veku primerane

VÝSTUPY VEDOMOSTNÉ:

- žiak dokáže získané vedomosti prezentovať v danom čase v požadovanej kvalite
- žiak si je vedomí pocitu zodpovednosti za: vlastný výkon, prácu učiteľa, podporu rodičov, dobré meno ZUŠ
- žiak získal požadované vedomosti ročníka, na základe individuálnych psychofyzických daností žiaka.

Ak sú hudobné danosti žiaka vyhovujúce, **odporúča sa počas jedného školského roka prebrať učivo 2 ročníkov:**

1. a 2. ročník 1.časti I. stupňa základného štúdia, následne 3. a 4. ročník 1. časti prvého stupňa(ISCED-1B).

Pokračuje v štúdiu 1.a 2.ročníka 2.časti I. stupňa a štúdium hry ukončí štúdiom 3. a 4. ročníka 2.časti I.stupňa základného štúdia. (ISCED 2B)

Žiak, ktorý spĺňa požiadavky na preberanie hore uvedeného učiva a má záujem získať záverečné absolventské vysvedčenie za ŠPD, na konci každého školského roka vykoná ročníkové prehrávky.

Ak sú hudobné danosti žiaka menej vyhovujúce, žiak preberá učivo podľa vlastných daností, schopností a zručností. U týchto žiakov nie sú povinné ročníkové prehrávky ani účinkovania v ZUŠ.

Žiak ŠPD-začiatok má povinnú hodinu hudobnej náuky počas celého štúdia.

Ukončenie štúdia:

Ak žiak ŠPD- začiatok- **preberie** stanovené učivo ročníkov ISCED-1B a ISCED-2B, po úspešnom vykonaní absolventskej **záverečnej skúšky** získa **záverečné vysvedčenie** za ŠPD-pokročilá forma štúdia.

Ak žiak ŠPD-začiatok- nepreberie stanovené učivo ročníkov ISCED-1B a ISCED-2B, **ak nevykoná absolventsú skúšku** z daného učiva, dostane vysvedčenie za úspešne absolvovaný ročník, teda ročníkové vysvedčenie za ŠPD 1.2.3.4.ročník. V tomto prípade jeho prácu hodnotí triedny učiteľ.

vypracoval: Mgr. Vince Fekete

6.3

HRA NA VIOLONČELE

1. – 4. ročník Štúdia pre dospelých

6.3.1 Hra na violončele 1.- 4.ročník ŠPD-pokročilý žiak

ŠPD - pokračovanie štúdia po ukončení II. stupňa základného štúdia

Učebný plán č.20

1 . ročník

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Hrací aparát. Stupnice, etudy a prednesové skladby. Hra v úzkej a širokej harmónii v kombinácii s plynulými medzipolohovými výmenami. Tvorba kultivovaného tónu. Palcová poloha: precvičovanie pohyblivého palca. Dvojhmaty. Melodické ozdoby. Technické spôsoby hry. Znalosť nôt a ich umiestnenia na hmatníku v polohách. Hudobní skladatelia a tvorba pre violončelo. Sluchová analýza hudobnej skladby. Kvalita tónu a intonačná čistota. Technické cvičenia zamerané na precvičovanie rytmicky náročných úsekov skladby. Umelecko-interpretačná úroveň hry. Diskusia o hudobnej skladbe. samostatne regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu, reprodukovujú správne stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na zvyšovanie úrovne sláčikovej techniky s dôrazom na precíznu artikuláciu využívaných technických spôsobov hry a hudobno-výrazových prostriedkov, reprodukovujú technicky správne dvojoktávové a trojoktávové stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy zamerané na správne postavenie ľavej ruky v úzkej a širokej polohe v kombinácii s plynulými prechodmi do polôh, prezentujú kvalitný tón prostredníctvom flexibilných a účelových pohybov pravej ruky, interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom v palcovej polohe, uložia bez napätia súčasne a intonačne čisto prsty v hre dvojhmatu tercie, sexty, vedia zahrať trilky alebo iné melodické ozdoby v súlade s notovým zápisom interpretujú na vyššej úrovni využívané technické spôsoby hry, určia

z notového zápisu umiestnenie tónu na hmatníku a použitý prst v používaných polohách, majú prehľad o hudobných skladateľoch komponujúcich skladby pre violončelo, určia po opakovanom vypočutí skladby tempo, metrum, tónorod, využitie výrazové prostriedky, tému, predohru, dohru, regulujú tónovú kvalitu a intonačnú čistotu vo všetkých polohách na celom hmatníku, demonštrujú vypracovaný rytmus v správnej časti sláčka a adekvátnou dĺžkou, aplikujú za účelom charakterového stvárnenia v prednesových etudách a skladbách logické frázovanie, progresívnu dynamiku, výrazové a artikulačné prostriedky.

Komorná hra:

Hra v komornom zoskupení.

Predmetová komisia sláčikových nástrojov na základe uznesenia zo dňa 21.06.2016 stanovila v ŠKVP ročníkové prehrávky.

ROČNÍKOVÉ PREHRÁVKY:

Žiak ŠPD 1., 2., 3. ročníka ukončí školský rok ročníkovou prehrávkou:

Žiak je povinný predviesť:

Možnosť:	skladba pre violončelo:	Spôsob interpretácie:	Spôsob predvedenia:
1.	1 durová a 1 molová stupnica cez 3 oktávy a rozložené akordy a 2 prednesové skladby rôzneho charakteru, alebo	spamäti	s klavírnou korepetíciou
2.	2 prednesové skladby: rôzneho charakteru, alebo	spamäti	s klavírnou korepetíciou
3.	jeden prednes jedna časť: koncertu / sonáty alebo	spamäti	s klavírnou korepetíciou
4.	jeden prednes alebo jedna časť koncertu / sonáty a jedna skladba komornej hry, ktorá je hraná z nôt	spamäti	s klavírnou korepetíciou

2. ročník

Počet vyučovacích hodín týždenne:

1,5 hod. + inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v orchestri

Učebný plán č.: 20

OBSAHOVÉ ŠTANDARBY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÉ ŠTANDARBY - VÝSTUPY:

Sebakontrola hracieho aparátu. Durové a molové stupnice v rozsahu 2 –3 oktáv. Hra vo všetkých polohách na celom hmatníku. Precízna artikulácia a rýchlejšie tempo. Prípravné cvičenia k dvojhmatovej hre (tercie, sexty, oktávy) v jednoduchších stupniciach. Prstoklady (trojprstové, dvojprstové, posuvné), technika prehmatov. Technické spôsoby hry. Sluchová a rytmická oblasť. Palcová poloha. Tvorba vhodných prstokladov v polohách. Koncert, sonáta. Analýza interpretovanej skladby. Osobitosti hry na violončele v rôznych hudobných štýloch. Violončelová literatúra. Dynamické a tempové kontrasty. Komplexné interpretačné osvojenie hudobnej skladby. Vlastná predstava v interpretovanom hudobnom diele. Súhra s inými hudobnými nástrojmi. Prezentácia na verejnosti v sólovej a skupinovej hre. samostatne kontrolujú činnosti oboch rúk pri hre náročnejších technických prvkov, demonštrujú čistý a kvalitný tón vo všetkých osvojených polohách a medzipolohových výmenách, aplikujú zručnosti získané precvičovaním technických spôsobov hry v etudách a prednesovom materiáli, zahrajú intonačne čisto a technicky správne dvojhmaty v plynulom priebehu prednesovej hudobnej skladby, uplatňujú v hre podľa potreby trojprstové, dvojprstové, posuvné prstoklady a prehmaty, používajú správne slák pri hre détaché, legato, staccato, spiccato, martelé, pizzicato v rôznych rytmických obmenách a ich kombináciách.

Komorná hra:

Hra v komornom zoskupení.

3. a 4. ročník

Počet vyučovacích hodín týždenne:

1,5 hod. + inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v orchestri

Učebný plán č.: 20

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Stupnice, technické cvičenia, etudy. Výmena slákom pri prechodoch cez struny. Trojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy. Jednooktávové dvojhmatové stupnice. Palcová poloha. Chromatická stupnica. Spiccato a radové staccato, pizzicato. Rytmické prvky. Agogika. Vizuálny teoretický rozbor notového materiálu. Rozbor interpretácie hudobného diela. Violončelo v hudobných žánroch. Tvorba tónu. Hudobno-výrazové prostriedky. Vibráto. samostatne formujú postavenie ľavej ruky v úzkej a širokej polohe v kombinácii s plynulými prechodmi do polôh, demonštrujú plynulé prechody cez struny pri hre technicky náročnejších spôsobov hry, preukazujú hmatovú istotu a fixované prstoklady vo vyšších polohách, zahrajú technicky a intonačne správne dvojhmatovú stupnicu, v terciách, sextách a oktávach minimálne cez jednu oktavu, interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom v palcovej polohe, aplikujú prstoklady osvojené v chromatickej stupnici v hraných skladbách, demonštrujú správny spôsob hry spiccato, radové staccato, pizzicato, interpretujú náročnejšie rytmické prvky, dokážu meniť tempo podľa charakteru a nálady v skladbe, dokážu teoreticky analyzovať skladbu (zaradiť autora i skladbu do slohového obdobia, vedieť určiť tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu, použité výrazové prostriedky), dokážu porovnať interpretačné výkony rovnakej skladby, orientujú sa v možnostiach uplatnenia violončela v hudobných žánroch súčasnosti, kladú dôraz na čistotu intonácie a kultúru tónu počas hry, udržiavajú všetky interpretačné prostriedky podľa notového zápisu v prednesových etudách a skladbách a obohacujú hru osobným vyjadrením.

Komorná hra:

Hra v komornom zoskupení.

Ukončenie štúdia:

Štúdium žiaka 4.ročníka ŠPD (pokročilý) sa končí záverečnou skúškou. Žiak po úspešnom absolvovaní záverečnej skúšky z daného učiva získa záverečné vysvedčenie.

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

Žiak je povinný predviesť:

Možnosť:	skladba pre violončelo:	Spôsob interpretácie:	Spôsob predvedenia:
1.	1 durová a 1 molová stupnica cez 3 oktávy a rozložené akordy a 2 prednesové skladby rôzneho charakteru, alebo	spamäti	s klavírnou korepetíciou
2.	3 prednesové skladby: rôzneho charakteru, rôznych období alebo	spamäti	s klavírnou korepetíciou
3.	jeden prednes jedna časť koncertu jedna časť sonáty alebo	spamäti	s klavírnou korepetíciou
4.	jeden prednes jedna časť koncertu jedna časť sonáty jedna skladba komornej hry, ktorá je hraná z nôt	spamäti	s klavírnou korepetíciou

6.3.2. Hra na violončele 1.-4. ročník ŠPD -začiatočník

Učebný plán č. 1B a č.4

V poslednom období prichádza čoraz viac záujemcov o štúdium aj vo vyššom veku. Títo študenti majú záujem získať základy hry na violončele, resp. postupovať podľa vlastných možností a vlastného tempa bez stresových situácií, ktoré prinášajú verejné vystúpenia alebo prehrávky, resp. skúšky.

Pedagóg v týchto prípadoch postupuje nasledovne:

Ak sú hudobné danosti žiaka dostatočné, odporúča sa počas jedného školského roka prebrať učivo 2 ročníkov 1. a 2. ročník 1.časti I. stupňa základného štúdia, následne 3. a 4. ročník 1. časti prvého stupňa(ISCED-1B).

Pokračuje v štúdiu 1. a 2.ročníka 2.časti I. stupňa a štúdium hry ukončí štúdiom 3. a 4. ročníka 2.časti I.stupňa základného štúdia. (ISCED 2B)

Ročníkové prehrávky a verejné vystúpenia u týchto žiakov nie sú povinné.

Žiak má povinnú hodinu hudobnej nauky počas celého štúdia.

Ukončenie štúdia:

Ak žiak ŠPD- začiatočník- preberie stanovené učivo ročníkov ISCED-1B a ISCED-2B, po úspešnom absolvovaní **záverečnej p skúšky** získa záverečné vysvedčenie.

Ak žiak ŠPD-začiatočník- nepreberie stanovené učivo ročníkov ISCED-1B a ISCED-2B, nevykoná absolventskú skúšku z daného učiva,dostane vysvedčenie za úspešne absolvovaný ročník - ročníkové vysvedčenie:V tomto prípade Jeho prácu hodnotí triedny učiteľ.

.

.

.

vypracoval: Mgr. Vince Fekete

6.4

HRA NA DYCHOVÉ NÁSTROJE

1.- 4. ročník Štúdia pre dospelých

CHARAKTERISTIKA SKUPINY ŠTUDIJNÝCH ZAMERANÍ

Dychové nástroje patria medzi preferované študijné zamerania na základnej umeleckej škole. Žiaci si môžu vyberať z pestrého výberu drevených (zobcová flauta, priečna flauta, hobo, klarinet, saxofón, fagot) či plechových (trubka, pozáun, tuba) hudobných nástrojov. Keďže pre hru na niektorých dychových inštrumentoch žiaci musia spĺňať určité fyziologické predpoklady, niektoré študijné zamerania si vyžadujú prvotné ovládanie sopránovej zobcovej flauty za účelom fyziologického dozretia a až potom žiaci prechádzajú na iný dychový nástroj. Štúdium pre dospelých je určené žiakom a študentom, ktorí buď naďalej chcú navštevovať ZUŠ, zdokonaľovať sa v hre na vybranom dychovom nástroji (absolvovali oba stupne štúdia), prípadne i študenti začiatočníci. Okrem fyziologického a psychického aspektu hra na dychovom nástroji kladne vplýva aj na zdravotnú stránku dieťaťa (držanie tela, dychová hygiena, koordinácia rúk atď.).

DREVENÉ DYCHOVÉ NÁSTROJE

Hlavným cieľom predmetu **zobcová flauta** je rozvoj sluchovej predstavivosti a schopnosti vyjadrenia sa hudobnou formou. S flautou sa cez rôzne ľudové piesne, krátke skladbičky zoznamujú deti v útlom veku. Neskôr sa prepracúvajú k zložitejším kompozíciám od baroka až k hudbe 20. storočia. V posledných rokoch sa však dostalo zobcovej flaute veľkej obľuby, organizujú sa rôzne workshopy, semináre, ktoré sú zamerané výlučne na zobcovú flautu.

Keďže daný nástroj má odlišnú techniku tvorenia tónu, artikulácie, prstovej techniky či frázovaní, predmet hra na zobcovej flaute bol zaradený medzi ostatné študijné programy i na konzervatóriách. K zobcovej flaute neodmysliteľne patrí hra v komorných a ansámblových súboroch. Tento hudobný nástroj sa využíva aj ako podporná liečba pri alergických či astmatických poruchách, pretože veľmi dobre pôsobí na dychovú sústavu každého z nás. Po ekonomickej stránke patrí tento nástroj k cenovo najdostupnejším.

Hru na **priečnej flaute** navštevujú študenti, ktorí ukončili 2. časť I. stupňa a II. stupeň – pokročilí, alebo študenti, ktorí predtým hrali na inom hudobnom, dychovom nástroji a majú vo vyššom veku záujem naučiť sa hrať na dychovom nástroji a spĺňajú požiadavky na prijatie (dostatočne rozvinuté hudobné schopnosti, fyziologické danosti) začiatočníci. Obsah predmetu zahŕňa štúdium základnej literatúry, hru z nôt, komornú hru, súborovú hru rôznych hudobných žánrov. Zoznam literatúry má len odporúčajúci charakter, ktorý vyberá pedagóg a závisí hlavne na individuálnych predpokladoch žiakov (technická vyspelosť, muzikalita, tvorivosť).

Hru na **klarinete** navštevujú študenti, ktorí ukončili 2. časť I. stupňa a II. stupeň – pokročilí, alebo študenti, ktorí predtým hrali na inom hudobnom, dychovom nástroji a majú vo vyššom veku záujem naučiť sa hrať na dychovom nástroji a spĺňajú požiadavky na prijatie (dostatočne rozvinuté hudobné schopnosti, fyziologické danosti) začiatočníci. Hra na klarinete predpokladá dobrú sluchovú dispozíciu hráča a istú fyzickú vyspelosť. Zámerom študijného zamerania hry na klarinete, ako samostatného hlavného predmetu, je komplexný hudobný rozvoj žiakov. Na rozdiel od iných nástrojov má široké uplatnenie v ľudovej, komornej, symfonickej, opernej, tanečnej, džezovej a napokon aj v sólovej hre.

Hru na **saxofóne** navštevujú študenti, ktorí ukončili 2. časť I. stupňa a II. stupeň – pokročilí, alebo študenti, ktorí predtým hrali na inom hudobnom, dychovom nástroji a majú vo vyššom veku záujem naučiť sa hrať na dychovom nástroji a spĺňajú požiadavky na prijatie (dostatočne rozvinuté hudobné schopnosti, fyziologické danosti) začiatocníci. Hra na saxofóne predpokladá dobrú sluchovú dispozíciu hráča a istú fyzickú vyspelosť. Základnými typmi sú soprán saxofón, alt saxofón, tenor saxofón a barytón saxofón. Zámerom študijného zamerania hra na saxofóne, ako samostatného hlavného predmetu, je komplexný hudobný rozvoj žiakov. V záujme sebazáchovy hry na saxofóne by mal na každej ZUŠ, kde sa vyučuje hra na saxofóne a dychové nástroje, existovať dychový súbor alebo orchester.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Vychovávať aktívnych hudobníkov, u ktorých bude hudba na kvalitatívne vyššej životnej úrovni. Vybaviť ich takými hudobnými kompetenciami, ktoré ich budú viesť k samostatnosti a uvedomelosti pri technickom nácviku danej skladby a jej interpretácie. Aby sme dosiahli spomínané ciele, je potrebné rozvíjať najmä:

- základné remeselné zvládnutie hry na nástroji (správne reberno-bránicové dýchanie, tvorba tónu s výraznou dychovou oporou, pevnosť a flexibilita nátlaku, intonácia, rytmická a technická istota),
- kvalitu tónu, kultiváciu nasadenia, cit pre stavbu hudobnej frázy, dynamiku a agogiku,
- schopnosť súhry s inými hudobnými nástrojmi (komorná hra, hra v orchestri),
- poznať zvukové a farebné možnosti nástroja, jeho technické parametre, poznať princípy ochrany a údržby nástroja,
- hru z listu, improvizáciu a transponovanie do iných kľúčov,
- samostatnosť, uvedomelosť pri riešení technickej a obsahovej záležitosti diela,
- hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, orientáciu v hudobných formách, štýloch a žánroch,
- vlastný názor na interpretáciu skladieb rôznych štýlových období a žánrov,
- orientáciu žiaka – absolventa na amatérsku hudobnú prax, alebo ďalšie štúdium na konzervatóriu, vysokej škole umeleckého či pedagogického zamerania.

PROFIL ABSOLVENTA štúdia pre dospelých so záverečnou skúškou

Absolvent štúdia pre dospelých v hudobnom odbore **hra na dychových nástrojoch**, ktorý zavŕšil svoje štúdiá záverečnou skúškou, ovláda základné elementárne návyky (hygiena nástroja, správny postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu, dýchanie). Absolvent dokáže správne používať reberno-bránicové dýchanie, je schopný tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou s adekvátnym nasadením a ukončením. Pozná základnú výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných období (barok až súčasnosť) a vie ju vyjadriť pri hre, pozná základné hudobné formy i druhy hudobného umenia. Je schopný samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu, dokáže zahrať tempovo kontrastné skladby v rámci cyklických skladieb (koncert, sonáta) so sprievodom klavíra či iného harmonického alebo melodického nástroja. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti využíva v komornej, súborovej či orchestrálnej hre. Má schopnosť sebakontroly a koncentrácie pri hre na javisku, či už ide o sólové vystúpenie alebo o jeho súčasť v sekcii orchestra, súboru atď. Samostatne dokáže riešiť problematiku nástrojovej techniky, používa celú škálu dynamických odtieňov, hrá bez intonačnej zmeny, uplatňuje spôsob nazývaný vibráto a vie ho citlivo použiť pri interpretácii hudobných skladieb. Ovláda melodické ozdoby a aplikuje ich aj v hudobnej skladbe. Používa internetové možnosti pre konfrontáciu. Vie verbálne vyjadriť v rámci sebareflexie názor na vlastnú produkciu, vie posúdiť výkon iného hráča. Má zmysel pre súhru. Je schopný sa uplatniť ako samostatný a pohotový amatérsky hudobník, či už v sólovej, komornej alebo orchestrálnej hre.

Absolventi, ktorí sa uchádzajú o prijatie na konzervatórium alebo na vysokú školu umeleckého zamerania, sú spôsobilí vykonať pred termínom talentových skúšok záverečnú skúšku v rozsahu požiadaviek talentovej skúšky.

Absolvent ZUŠ v umeleckom vzdelávaní štúdia pre dospelých ukončí štúdium absolventskou skúškou a absolventským vystúpením.

PROFIL ŽIAKA štúdia pre dospelých bez záverečnej skúšky

Žiak, ktorý absolvoval štvorročné štúdium pre dospelých v hudobnom odbore **hra na dychových nástrojoch** bez zloženia záverečnej skúšky, spoľahlivo ovláda rebrovo-bránicové dýchanie, orientuje sa v notovom zápise a zvláda samostatnú prípravu.

Pozná základné teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, ktoré primeranou formou aplikuje v hre na hudobnom nástroji. Počas štúdia nadobudol základné elementárne návyky (hygiena nástroja, správny postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu, dýchanie). Je schopný samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu, zahrať adekvátnu hudobnú skladbu z listu, v rámci sebareflexie vie vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru. Dokáže zahrať

tempovo kontrastné skladby v rámci cyklických skladieb (koncert, sonáta) so sprievodom klavíra či iného harmonického alebo melodického nástroja. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti využíva v komornej, súborovej či orchestrálnej hre. Ovláda melodické ozdoby a aplikuje ich aj v hudobnej skladbe. Používa internetové možnosti pre konfrontáciu. Vie verbálne vyjadriť v rámci sebareflexie názor na vlastnú produkciu, vie posúdiť výkon iného hráča. Má zmysel pre súhru. Dosiahnutá technická úroveň mu umožňuje dokonale a vkusne zvládať a interpretovať skladby rôznych štýlov a žánrov. Spôsobilosti a zručnosti, nadobudnuté počas štúdia, dokáže plnohodnotne uplatňovať v oblasti kultúry a umenia.

Dosahuje dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, ktoré mu (v prípade záujmu) umožňujú plynule nadviazať na štúdium umeleckého alebo pedagogického zamerania.

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH HRA NA ZOBCOVEJ FLAUTE – ukončenie záverečnou skúškou

Žiaci na konci 1. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ poznajú nástroj, zvládajú zloženie a rozloženie nástroja a základnú údržbu nástroja, ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania), ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato, ✓ rozlišujú hru piano a forte, pracujú na celkovej technike dýchania, ✓ zdokonaľujú predstavu kvalitného tónu, ✓ majú osvojenú hru stupníc dur a mol, T5, veľké rozklady, obraty, ✓ interpretujú jednoduché piesne a krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá.	Upevňovanie základných návykov a zručnosti (dýchanie reberno bráničné, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu). Rozširovanie hmatového záberu do ambitu c1 – a 2 . Hra v celých, polových, štvrtových a osminových hodnotách. Artikulácia - ukončovanie fráz. Stupnice C, G, D, F, a malý rozklad akordu. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Rytmická a intonačná sebakontrola žiaka. Príprava na triedny alebo interný koncert.

Ročníková skúška:

- 1 stupnica
- 1 etuda
- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 2. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ interpretujú jednoduché rytmičné útvary – hra v základných rytmičných hodnotách (celé, polové, štvrtové, osminové noty a pomlčky), ✓ používajú nové hodnoty nôt – štvrtová nota s bodkou, polová nota s bodkou, v rámci základných metrických predpisov (2/4,3/4,4/4), ✓ rozpoznávajú nové hudobné tvary 3/8 metre a alla breve, ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 2 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T5 s rozloženým T5 v tenute, legate, ✓ rozlišujú širšiu dynamickú škálu piano - forte podľa individuálnych schopností žiaka, ✓ hrajú jednoduché piesne v miernejších volia si skladby podľa vlastného vkusu, prípadne podľa uváženia	Prehľbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania. Práca na zdokonaľovaní kvality tónu a prstovej technike. Rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, staccato). Hmatový ambit v rozsahu od c1 – po c3. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Rozvoj melodicko-rytmického cítenia. Pestovanie estetického cítenia (tvorba kultivovaného plného a čistého tónu). Rozširovanie dynamickej škály piano – forte podľa individuálnych schopností žiaka. Hra motívov a melodických fráz podľa sluchu. Hra spamäti. Jednoduché skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení. Príprava na triedne, interné alebo verejné koncerty.

pedagóga, ✓ rozširujú frázu, dynamiku a agogiku, ✓ vedia sa prispôsobiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ vedia si samostatne naštudovať rytmicky a výrazovo náročnejšie skladby tempách, ✓ zahrajú jednoduchú pieseň spamäti, ✓ hrajú jednoduché skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.	
--	--

Žiaci na konci 3. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ používajú základnú ornamentiku, ✓ hrajú v rozsahu c1 – d 3 , ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T5 ,D7 ,zm7 tenuto, legato, ✓ pri technických cvičeniach dbajú na čistotu spojov v pomalších aj rýchlejších tempách, ✓ ovládajú základné rytmické útvary – hra v základných rytmických hodnotách (celé, polové, štvrtové, osminové noty a pomlčky), ✓ používajú novú rytmickú hodnotu – šestnástinovú notu aj pomlčku v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4), ✓ používajú nové rytmické prvky - synkopa, bodkovaný rytmus (hra v polových, štvrtových, osminových notách a pomlčkách), ✓ dodržia vedenie jednoduchej melodickej línie - frázovanie, ✓ pri melodických frázach používajú správnu dychoвую techniku, ✓ rozlišujú základné dynamické rozdiely piano, mezzoforte, forte ✓ vytvárajú si vlastný názor na štýl hudby a jej interpretáciu, ✓ pracujú s farbou a kvalitou tónu, ✓ zameriavajú sa na kultivovanosť prejavu, intonačnú čistotu, ✓ Prezentácia získaných kompetencií na koncoročných ročníkových prehrávkach.	Základy ornamentiky. Rozširovanie tónového ambitu v rozsahu c1 – d 3. Stupnice dur a mol do 3 predznamenaní. Čistota spojov. Rozvíjanie schopnosti hry z listu. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Zvládnutie sólových aj komorných skladieb rôznych štýlových období. Hra v rámci párných a nepárnych štvrtových a osminových taktov s dôrazom na správne metrické čítanie a prízvuky. Príprava na interné, triedne a verejné koncerty. Príprava na koncoročné ročníkové prehrávky.

Ročníková skúška:

- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 4. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato, portamento, ✓ používajú nový prvok z oblasti metrrytmiky – ligatúra, ✓ využívajú hmatový ambit v rozsahu od c1 – po d3 , ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 4 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T5 ,D7 ,zm7 + obraty v tenute, legate, staccate, ✓ rozlišujú základné dynamické rozdiely piano, mezzoforte, forte s prihliadnutím na intonáciu, ✓ poznajú jednoduché piesňové formy, vedia rozlíšiť jednotlivé témy (vhodná je hra ľudových piesní), ✓ hrajú v rámci štvrtových a osminových taktov s prihliadnutím na správne metrické cítenie (pochopenie prízvuku na ťažkej dobe), ✓ zahrajú náročnejšiu skladbu so sprievodom klavíra alebo v komornom zoskupení, ✓ ukončenie štúdia zavŕšia verejným absolventským vystúpením,	Dotváranie hry výrazovými prostriedkami: rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, portamento, staccato). Zdokonaľovanie hráčskej techniky (prstová, dychová technika). Hmatový ambit v rozsahu od c1 – po d3 . Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb (príraz zhora, príraz zdola, nátril, mordent, trilok). Obohatenie techniky hry o škálu pomocných hmatov. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Stupnice do 4 predznamenaní dur aj mol (harmonický aj melodický variant) s rozložením T5 aj D7 a zm7. Základné dynamické rozdiely s prihliadnutím na intonáciu. Upevňovanie rytmického cítenia rozlišovaním párneho a nepárneho metra a akcentov. Tvorba kultivovaného plného a čistého tónu. Rozlišovanie výrazových prostriedkov hudby pri hre prednesov rôznych štýlových období.

Záverečná skúška:

- 1 stupnica,
- 1 etuda,
- 2 prednesové skladby rozličného charakteru a obdobia.

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH HRA NA ZOBCOVEJ FLAUTE – bez záverečnej skúšky

Žiaci na konci 1. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ poznajú nástroj, zvládajú zloženie a rozloženie nástroja a základnú údržbu nástroja, ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania), ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato, ✓ rozlišujú hru piano a forte, ✓ zahrajú jednoduchú pieseň spamäti, ✓ interpretujú jednoduché piesne a krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá.	Upevňovanie základných návykov a zručnosti (dýchanie reberno - bráničné, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu). Rozširovanie hmatového záberu do ambitu c1 – a 2 . Hra v celých, polových, štvrtových a osminových hodnotách. Hra tenuto a legato. Správne nasadenie tónu. Artikulácia - ukončovanie fráz. Stupnice C, G, D, F, a malý rozklad akordu. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Rozvoj melodicko-rytmického cítenia podľa sluchu. Rytmická a intonačná sebakontrola žiaka.

Ročníková skúška:

- 1 stupnica
- 1 etuda
- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 2. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ pracujú na správnych návykoch pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania), ✓ interpretujú jednoduché rytmické útvary – hra v základných rytmických hodnotách (celé, polové, štvrtové, osminové noty a pomlčky), ✓ používajú nové hodnoty nôt – štvrtová nota s bodkou, polová nota s bodkou, v rámci základných metrických predpisov (2/4,3/4,4/4), ✓ rozpoznávajú nové hudobné tvary 3/8 metre a alla breve, ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 2 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T5 s rozloženým T5 v tenute, legate, ✓ rozlišujú širšiu dynamickú škálu piano - forte podľa individuálnych schopností, ✓ hrajú jednoduché piesne v miernejších tempách, ✓ zahrajú jednoduchú pieseň spamäti	Prehlbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania. Práca na zdokonaľovaní kvality tónu a prstovej technike. Rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, staccato). Hmatový ambit v rozsahu od c1 – po c3 . Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Rozvoj melodicko-rytmického cítenia. Pestovanie estetického cítenia (tvorba kultivovaného plného a čistého tónu). Rozširovanie dynamickej škály piano – forte podľa individuálnych schopností žiaka. Hra motívov a melodických fráz podľa sluchu. Hra spamäti. Jednoduché skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.

Žiaci na konci 3. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato,	Základy ornamentiky. Rozširovanie tónového ambitu v

✓ hrajú v rozsahu c1 – d 3 , ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T5 ,D7 ,zm7 tenuto, legato, ✓ pri technických cvičeniach dbajú na čistotu spojov v pomalších aj rýchlejších tempách, ✓ ovládajú základné rytmické útvary – hra v základných rytmických hodnotách (celé, polové, štvrtové, osminové noty a pomlčky), ✓ používajú novú rytmickú hodnotu – šestnástinovú notu aj pomlčku v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4), ✓ používajú nové rytmické prvky - synkopa, bodkovaný rytmus (hra v polových, štvrtových, osminových notách a pomlčkách), ✓ dodržia vedenie jednoduchej melodickej línie - frázovanie, ✓ pri melodických frázach používajú správnu dychovú techniku, ✓ rozlišujú základné dynamické rozdiely piano, mezzoforte, forte.	rozsahu c1 – d 3 . Stupnice dur a mol do 3 predznamenaní. Rozvíjanie schopnosti hry z listu. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Zvládnutie sólových aj komorných skladieb rôznych štýlových období. Hra v rámci párných a nepárných štvrtových a osminových taktov s dôrazom na správne metrické cítenie a prízvuky.
--	--

Ročníková skúška:

- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 4. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato, portamento, ✓ používajú nový prvok z oblasti metrorytmiky – ligatúra, ✓ využívajú hmatový ambit v rozsahu od c1 – po d3 , ✓ v rámci technických cvičení a jednoduchých barokových skladieb začínajú využívať melodické ozdoby (príraz zhora, príraz zdola)	Obohatenie techniky hry o škálu pomocných hmatov. Stupnice do 4 predznamenaní dur aj mol (harmonický aj melodický variant) s rozložením T5 aj D7 a zm7. Základné dynamické rozdiely s prihliadnutím na intonáciu. Upevňovanie rytmického cítenia rozlišovaním párneho a nepárneho metra a akcentov. Tvorba kultivovaného plného a čistého tónu. Rozlišovanie výrazových prostriedkov hudby pri hre prednesov rôznych štýlových období.

Hodnotenie žiaka:

Žiak je na konci štúdia hodnotený triednym učiteľom, získava ročníkové vysvedčenie za 4. ročník ŠPD.

V prípade, ak žiak ŠPD-začiatočník –počas 4-ročného štúdia splní potrebné štandardy a na konci štúdia vykoná záverečnú skúšku z požadovaného učiva a na požadovanej úrovni, môže získať záverečné vysvedčenie.

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH HRA NA PRIEČNEJ FLAUTE – ukončenie záverečnou skúškou

Žiaci na konci 1. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ sú oboznámení s históriou nástroja, zvládajú zloženie, rozložením nástroja a jeho ošetrovaním, ✓ pracujú so základmi dychovej techniky (intenzita plynulého nádychu a výdychu), funkciou bránice, ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja), ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato, ✓ praktizujú hru stupníc dur a mol (len harmonické) do 3 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T5 - veľký rozklad T5 v tenute, legate, ✓ interpretujú krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá.	Osvojovanie základných návykov a zručností pri hre na nástroji (postoj – postavenie hlavy, ramien, rúk, nôh, držanie nástroja – tlakové body: čeľuste a brada, ukazovák ľavej ruky, palec pravej ruky, dýchanie, práca pier a jazyka pri hre na flautu). Zväčšovanie dychovej kapacity pľúc, hra tenuto, legato. Prefukovanie oktáv. Hra v celom rozsahu nástroja chromaticky od c1 – po e3. Hra stupníc dur a mol (len harmonické) do 3 predznamenaní v zvládnutom rozsahu, T5 - veľký rozklad T5 v tenute, legate. Rozvoj melodicko-rytmického cítenia. Utváranie zvukovej predstavivosti čistého a zvučného flautového tónu. Príprava na triedny alebo interný koncert.

Ročníková skúška:

- 1 stupnica
- 1 etuda
- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 2. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú správne základné návyky pri hre na nástroji, základy reberno-bránicového dýchania – intenzita nádychu, plynulosti a dĺžky výdychu, ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol (harmonické, melodické) do 4 predznamenaní (harmonické a melodické), ✓ zahrajú akordy T5 - veľký rozklad T5 , D 7 zm7 v tenute, legate, ✓ rozlišujú širšiu dynamickú škálu piano - forte podľa individuálnych schopností žiaka, ✓ hrajú jednoduché skladby v miernejších tempách, so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.	Upevňovanie základných návykov a zručností pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, tvorba kultivovaného plného tónu). Sústavná práca na predlžovaní výdychovej fázy prostredníctvom vydržovaných tónov v zvládnutom rozsahu nástroja. Rozširovanie hmatového ambitu v rozsahu od c1 – po a3 . Stabilizovanie hry tenuto, legato. Vyrovnávanie polôh. Zväčšovanie dynamických plôch. Práca jazyka (nasadzovanie a mäkké ukončovanie tónov). Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické) do 4 predznamenaní v zvládnutom rozsahu, T5 , D 7 , zm 7 - veľký rozklad v tenute, legate. Pestovanie estetického cítenia (zvuková predstava plného a čistého tónu). Zdokonaľovanie rytmickej súhry a intonácie pri komornej hre v kombinácii s inými hudobnými nástrojmi. zoskupení. Príprava na triedne, interné alebo verejné koncerty.

Žiaci na konci 3. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zdokonaľujú kvalitu tónu, kultivovaného prejavu a intonačnej čistoty hry, ✓ ovládajú základy dychovej techniky a zdokonaľujú techniku dýchania (obsažný a rýchly nádych, plynulý výdych), ✓ rozširujú dynamickú škálu vo všetkých registroch nástroja, ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato, jednoduché aj dvojité staccato, portamento, ✓ aplikujú hmatový ambit v rozsahu od c1 - po c4, ✓ majú osvojenú hru stupníc dur a mol (harmonické a melodické), s T5 , D 7 , zm 7 veľké rozklady a obraty po 4 v tenute, legate, staccate, ✓ sú schopní zahrať prednesové skladby sólo, alebo so sprievodom klavíra, ✓ aplikujú melodické a technické cvičenia podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka, ✓ dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry. Prezentácia získaných kompetencií na predabsolventskom koncerte študenta.	Zdokonaľovanie kvality tónu (zvuková predstavivosť čistého zvukového flautového tónu), kultivovaného prejavu a intonačnej čistoty hry. Prehlbovanie nádychovej fázy, rozširovanie dynamickej škály vo všetkých registroch nástroja. Stabilizovanie techniky hry tenuta, legata, jednoduchého a dvojitého staccato, portamenta. Rozširovanie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c1 - po c4 . Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické), T5 , D 7 , zm7 - veľké rozklady a obraty po 4 v tenute, legate, staccate v rýchlejších tempách, jednoduchým aj dvojitým jazykom. Sústredenosť a ekonomický nácvik náročnejších miest (riešenie technických problémov v oblasti rytmu, intonácie, artikulácie). Melodické a technické cvičenia podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka. Prednesové skladby podľa výberu pedagóga s prihliadnutím na záujmy žiaka. Hra v širších dynamických plochách. Prezentácia študenta na predabsolventskom koncerte.

Ročníková skúška:

- 1 prednesová skladba s sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 4. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ naďalej zdokonaľujú tónovú stránku hrania dlhých tónov v celom rozsahu nástroja s rôznou dynamickou plochou, ✓ pracujú na doladovaní formou hry oktavových spojov, ✓ aplikujú hmatový ambit v rozsahu od c1 - po d4 , ✓ dokážu zahrať stupnice dur a mol (harmonické, melodické), T5 , D 7 , zm7 , veľký rozklad a obraty po 4 v rýchlejších tempách v tenute, legate, dvojitom staccate, ✓ zahrajú stupnice C dur, Cis dur - c mol, cis mol cez 3 oktávy, ✓ majú vytvorení názor na flautový tónový ideál (čistota, plnosť a farebnosť tónu), ✓ sú oboznámení so skladbami rôznych štýlov a charakteru, ✓ volia si skladby podľa vlastného vkusu alebo podľa odporúčenia učiteľa, ✓ vedia kriticky zhodnotiť vlastný výkon a výkony iných, ✓ sú schopní samostatne naštudovať rytmicky aj výrazovo náročnejšie etudy a prednesy, ✓ dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry, ✓ zahrajú náročnejšiu skladbu so sprievodom klavíra alebo v komornom zoskupení, ✓ ukončenie štúdia zavŕšia verejným absolventským vystúpením,	Skvalitňovanie tónovej stránky pomocou hrania dlhých tónov, doladovanie formou hry oktavových spojov. Upevnenie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c1 - po d4. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov v praxi. Stupnice dur a mol (harmonické, melodické), T5 , D 7 , zm7 , veľký rozklad a obraty po 4 v rýchlejších tempách v tenute, legate, dvojitom staccate. Stupnice C dur, Cis dur - c mol, cis mol. Zdokonaľovanie technickej zručnosti aplikovanej pri hre v rámci stupníc, technických cvičení a prednesov. Flautový tónový ideál (čistota, plnosť a farebnosť tónu): M. Moyse – De la sonorite - cvičenia na tvorenie tónu, Philippe Bernold – La Technique d’ Embouchure (218 exercices). Rozvoj kladných postojov k interpretácii hudby hrou sólových aj komorných skladieb v súčinnosti s rozvojom technických, výrazových prostriedkov. Zhodnotenie vlastného výkonu a výkonu iných. Práca na rytmicky aj výrazovo náročnejších etudách a prednesoch.

Záverečná skúška:

- 1 stupnica,
- 1 etuda,
- 2 prednesové skladby rozličného charakteru a obdobia.

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH HRA NA PRIEČNEJ FLAUTE – bez záverečnej skúšky

Žiaci na konci 1. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ sú oboznámení s históriou nástroja, zvládajú zloženie, rozloženie nástroja a jeho ošetrovaním, ✓ pracujú so základmi dychovej techniky (intenzita plynulého nádychu a výdychu), funkciou bránice, ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja), ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato, ✓ praktizujú hru stupníc dur a mol (len harmonické) do 3 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T5 - veľký rozklad T5 v tenute, legate, ✓ interpretujú krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá.	Osvojovanie základných návykov a zručností pri hre na nástroji (postoj – postavenie hlavy, ramien, rúk, nôh, držanie nástroja – tlakové body: čeluste a brada, ukazovák ľavej ruky, palec pravej ruky, dýchanie, práca pier a jazyka pri hre na flautu). Hra tenuto, legato. Prefukovanie oktáv. Hra v celom rozsahu nástroja chromaticky od c1 – po e3 . Hra stupníc dur a mol (len harmonické) do 3 predznamenaní v zvládnutom rozsahu, T5 - veľký rozklad T5 v tenute, legate. Rozvoj melodicko-rytmického cítenia. Utváranie zvukovej predstavivosti čistého a zvučného flautového tónu.

Ročníková skúška:

- 1 stupnica
- 1 etuda
- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 2. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ praktizujú zloženie a rozloženie nástroja, ošetrovanie nástroja, ✓ ovládajú správne základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania – intenzita nádychu, plynulosti a dĺžky výdychu), ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol (harmonické, melodické) do 4 predznamenaní (harmonické, melodické), ✓ zahrajú akordy T5 - veľký rozklad T5 , D 7 , zm7 v tenute, legate, ✓ rozlišujú širšiu dynamickú škálu piano - forte podľa individuálnych schopností žiaka, ✓ hrajú jednoduché skladby v miernejších tempách, so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.	Upevňovanie základných návykov a zručností pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, tvorba kultivovaného plného tónu). Sústavná práca na predlžovaní výdychovej fázy prostredníctvom vydržovaných tónov v zvládnutom rozsahu nástroja. Rozširovanie hmatového ambitu v rozsahu od c1 – po a3 . Stabilizovanie hry tenuto, legato. Vyrovnávanie polôh. Zväčšovanie dynamických plôch. Práca jazyka (nasadzovanie a mäkké ukončovanie tónov). Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické) do 4 predznamenaní v zvládnutom rozsahu, T5 , D 7 , zm 7 - veľký rozklad v tenute, legate. Aplikovanie nadobudnutých vedomostí v oblasti techniky hry na flaute na vhodne zvolených prednesoch. Pestovanie estetického cítenia sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.

Žiaci na konci 3. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zdokonaľujú kvalitu tónu, kultivovaného prejavu a intonačnej čistoty hry, ✓ ovládajú základy dychovej techniky a zdokonaľujú techniku dýchania (obsažný a rýchly nádych, plynulý výdych), ✓ rozširujú dynamickú škálu vo všetkých registroch nástroja, ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato, jednoduché aj dvojité staccato, portamento, ✓ aplikujú hmatový ambit v rozsahu od c1 - po c4 , ✓ majú osvojenú hru stupníc dur a mol (harmonické a melodické), s T5 , D 7 , zm 7 veľké rozklady a obraty po 4 v tenute, legate, staccate, ✓ sú schopní zahrať prednesové skladby sólo, alebo so sprievodom klavíra, ✓ aplikujú melodické a technické cvičenia podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka, ✓ dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry.	Prehľbovanie nádychovej fázy (práca na obsažnom a rýchlom nádychu) a predlžovanie výdychovej fázy vzhľadom na hru náročnejších prednesov. Rozširovanie dynamickej škály vo všetkých registroch nástroja. Stabilizovanie techniky hry tenuta, legata, jednoduchého a dvojitého staccato, portamenta. Rozširovanie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c1 - po c4 . Uvedenie hudobno-teoretické poznatkov do praxe. Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické), T5 , D 7 , zm7 - veľké rozklady a obraty po 4 v tenute, legate, staccate v rýchlejších tempách, jednoduchým aj dvojitým jazykom. Sústredenosť a ekonomický nácvik náročnejších miest (riešenie technických problémov v oblasti rytmu, intonácie, artikulácie). Melodické a technické cvičenia podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka. Prednesové skladby podľa výberu pedagóga s prihliadnutím na záujmy žiaka. Hra v širších dynamických plochách.

Ročníková skúška:

- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 4. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ pracujú na doladovaní formou hry oktavových spojov, ✓ aplikujú hmatový ambit v rozsahu od c1 - po d4 , ✓ dokážu zahrať stupnice dur a mol (harmonické, melodické), T5 , D 7 , zm7 , veľký rozklad a obraty po 4 v rýchlejších tempách v tenute, legate, dvojitom staccate, ✓ zahrajú stupnice C dur, Cis dur - c mol, cis mol cez 3 oktávy, ✓ majú vytvorení názor na flautový tónový ideál (čistota, plnosť a farebnosť tónu), ✓ sú oboznámení so skladbami rôznych štýlov a charakteru, ✓ volia si skladby podľa vlastného vkusu alebo podľa odporúčenia učiteľa, ✓ vedia kriticky zhodnotiť vlastný výkon a výkony iných, ✓ sú schopní samostatne naštudovať rytmicky aj výrazovo náročnejšie etudy a prednesy, ✓ dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry,	Zdokonaľovanie zvukovej predstavivosti čistého a zvučného flautového tónu. Prehlbovanie nádychovej fázy (práca na obsažnom a rýchlom nádychu) a predlžovanie výdychovej fázy vzhľadom na hru náročnejších prednesov. Rozširovanie dynamickej škály – hrou: p f p, f p f. Stabilizovanie techniky hry jednoduchého staccata. Zavádzanie nácviku dvojitého staccata. Upevňovanie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c1 - po c 4 . Hra stupníc dur a mol. Zdokonaľovanie rytmického cítenia hrou náročnejších technických etúd a prednesových skladieb. Rozvíjanie hráčskej techniky v súčinnosti s rozvojom muzikality.

Hodnotenie žiaka:

Žiak je na konci štúdia hodnotený triednym učiteľom, získava ročníkové vysvedčenie za 4. ročník ŠPD.

V prípade, ak žiak ŠPD-začiatokník –počas 4-ročného štúdia spĺňa potrebné štandardy a na konci štúdia vykoná záverečnú skúšku z požadovaného učiva a na požadovanej úrovni, môže získať záverečné vysvedčenie.

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH HRA NA KLARINETE – ukončenie záverečnou skúškou

Žiaci na konci 1. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ oboznamujú sa s nástrojom, jeho zložením a starostlivosťou, ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie, nástroja, postavenie prstov, základy reberno-bránicového dýchania), ✓ vedia nasadiť a ukončiť tón, dbajú za kultúrnosť tónu, ✓ hrajú vydržované tóny, ✓ zvládajú hru v rozsahu e – c2, ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto, legato, ✓ ovládajú základné durové a molové stupnice do 2 predznamenaní s T5, ✓ interpretujú jednoduché ľudové a umelé piesne.	Oboznámenie sa s nástrojom, jeho zložením a starostlivosťou. Správne držanie tela, držanie nástroja - postavenie prstov. Bránicové dýchanie - nátlak. Výslovnosť - nasadenie, ukončenie tónu - kultúra tonu. Hra vydržovaných tónov. Zvládnuť tony v rozsahu e - c2. Tenuto a legato. Hra základných durových stupníc a molových do 2 predznamenaní s T5. Jednoduché ľudové a umelé piesne.

Ročníková skúška:

- 1 stupnica
- 1 etuda
- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 2. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ naďalej pracujú na zdokonaľovaní reberno-bránicového dýchania, ✓ pracujú sa na kultúre tónu, ✓ poznajú metódu správneho rozohrávania so zameraním na stabilitu tónu – vydržiavané tóny, ✓ pracujú s technikou hry staccata, ✓ hrajú v dynamických odtieňoch, rozlišujú crescendo, decrescendo, ✓ praktizujú a zdokonaľujú sa v základných durových a molových stupniciach do 4 predznamenaní s T5, ✓ aplikujú hru v rozsahu e - g2, používaj ✓ zahrajú piesne a ľahšie inštruktívne skladby sólo alebo so sprievodom klavíra.	Zdokonaľovanie správneho reberno-bránicového dýchania. Kultúra tónu. Význam vydržovaných tónov. Technika hry staccata. Dynamické odtiene - crescendo a decrescendo. Základné durové a molové stupnice do 4 predznamenaní s T5. Hra v rozsahu e - g2. Hra v celých, polových, štvrtových i osminových hodnotách. Osvojovanie si základných hudobno-teoretických pojmov: pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo. Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy. Príprava na triedne, interné alebo verejné koncerty.

Žiaci na konci 3. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

✓ upevňujú prstovú a jazykovú techniku, ✓ zahrajú v rozsahu e – g 3 , ✓ bezpečne ovládajú a kombinujú hru tenuto, staccato, ✓ aplikujú hru portamento, ✓ zvládnu hru durových a molových stupníc do siedmich predznamenaní a príslušných tonických kvintakordov, D 7 a zm7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatickej stupnice , ✓ demonštrujú kvalitu tónu a intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu, ✓ využívajú široké spektrum výrazových a dynamických možností pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, Prezentácia získaných kompetencií na koncoročných ročníkových prehrávkach.	Plynulé reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátlaku, snaha o tónovú vyrovnanosť v celom používanom rozsahu. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou využívanie širokej dynamickej škály (p až ff). Hra 1. – 7. poloha. Tenuto, staccato, plynulé väzby legáta v dvojčiarkovanej oktáve, hra portamento. Zvládanie prstovej a jazykovej techniky. Hra durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní, T 5 , D 7 a zm 7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7 , zm 7 , intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7, striedanie osminových nôt, osminových triol a šesťnástinových nôt, bodkovaný rytmus osminové, šesťnástinové hodnoty, triolové frázovanie. Hra veľkej trioly. Príprava na koncoročné ročníkové prehrávky.
--	--

Ročníková skúška:

- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 4. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy – záverečná skúška:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku aj v rýchlych tempách, ✓ zvládajú hru v rozsahu e - g 3, ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato portamento), ✓ ovládajú plynule čítanie nôt, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D 7 a zm 7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, hrajú chromatické stupnice, ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia vhodne uplatňovať frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja aj pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatne naladiť nástroj, ✓ verejným účinkovaním získajú osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii. osminových taktov s prihliadnutím na správne metrické čítanie (pochopenie prízvuku na ťažkej dobe), ✓ zahrajú náročnejšiu skladbu so sprievodom klavíra alebo v komornom zoskupení. ukončenie štúdia zavŕšia verejným absolventským vystúpením,	Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, budovanie nátlaku. Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff). Vyrovnaná prstová a jazyková technika. Tenuto, staccato, portamento, plynulé väzby legáta perného v dvojčiarkovanej a trojčiarkovanej oktáve. Hra durových a molových stupníc, T 5 , D7 a zm 7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe. Hra chromatickej stupnice. Návčik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti. Návčik partov (orchestrálnych, súborových). Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov do praxe: stupnica, durový a molový kvintakord, D7 a jeho obraty, zm7 a jeho obraty, násobné staccato, portamento, chromatická stupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno. Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šesťnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7 , zm 7 , intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7. Striedanie osminových nôt, osminových triol a šesťnástinových nôt, bodkovaný rytmus osminové, šesťnástinové hodnoty, triolové frázovanie. Hra veľkej trioly.

Záverečná skúška:

- 1 stupnica,
- 1 etuda,
- 2 prednesovô skladby rôzneho charakteru.

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH HRA NA KLARINETE – bez záverečnej skúšky

Žiaci na konci 1. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ sa oboznamujú s nástrojom, jeho zložením a starostlivosťou, ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie, nástroja, postavenie prstov, základy reberno-bránicového dýchania), ✓ vedia nasadiť a ukončiť tón, dbajú za kultúrnosť tónu, ✓ hrajú vydržované tóny, ✓ zvládajú hru v rozsahu e – c2, ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto, legato, ✓ ovládajú základné durové a molové stupnice do 2 predznamenaní s T5, ✓ interpretujú jednoduché ľudové a umelé piesne.	Oboznámenie sa s nástrojom, jeho zložením a starostlivosťou. Správne držanie tela, držanie nástroja - postavenie prstov. Bránicové dýchanie - nátlak. Výslovnosť - nasadenie, ukončenie tónu - kultúra tonu. Hra vydržovaných tónov. Zvládnuť tony v rozsahu e - c2. Tenuto a legato. Hra základných durových stupníc a molových do 2 predznamenaní s T5. Jednoduché ľudové a umelé piesne.

Ročníková skúška:

- 1 stupnica
- 1 etuda
- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 2. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ naďalej pracujú na zdokonaľovaní reberno-bránicového dýchania, ✓ pracujú sa na kultúre tónu, ✓ poznajú metódu správneho rozohrávania so zameraním na stabilitu tónu – vydržiavané tóny, ✓ pracujú s technikou hry staccata, ✓ hrajú v dynamických odtieňoch, rozlišujú crescendo, decrescendo, ✓ praktizujú a zdokonaľujú sa v základných durových a molových stupniciach do 4 predznamenaní s T5, ✓ aplikujú hru v rozsahu e - g2,	Zdokonaľovanie správneho reberno-bránicového dýchania. Kultúra tónu. Význam vydržovaných tónov. Technika hry staccata. Dynamické odtiene - crescendo a decrescendo. Základné durové a molové stupnice do 4 predznamenaní s T5. Hra v rozsahu e - g2. Hra v celých, polových, štvrtových i osminových hodnotách. Osvojovanie si základných hudobno-teoretických pojmov: pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo. Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy.

✓ používajú nové rytmické prvky (hra v osminových notách a pomlčkách), ✓ zahrajú piesne a ľahšie inštruktívne skladby sólo alebo so sprievodom klavíra.	
--	--

Žiaci na konci 3. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú starostlivosť o nástroj, ✓ upevňujú prstovú a jazykovú techniku, ✓ zahrajú v rozsahu e – g 3 , ✓ bezpečne ovládajú a kombinujú hru tenuto, staccato, ✓ aplikujú hru portamento, ✓ zvládnu hru durových a molových stupníc do siedmich predznamenaní a príslušných tonických kvintakordov, D 7 a zm7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatickej stupnice , ✓ demonštrujú kvalitu tónu a intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu, ✓ využívajú široké spektrum výrazových a dynamických možností pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch	Starostlivosť o nástroj - jednoduchá údržba, čistenie. Plynulé reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátlaku, snaha o tónovú vyrovnanosť v celom používanom rozsahu. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou využívanie širokej dynamickej škály (p až ff). Hra 1. – 7. poloha. Tenuto, staccato, plynulé väzby legáta v dvojčiarkovanej oktáve, hra portamento. Zvládanie prstovej a jazykovej techniky. Hra durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní, T 5 , D 7 a zm 7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe.

Ročníková skúška:

- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 4. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú plynule čítanie nôt, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D 7 a zm 7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, hrajú chromatické stupnice, ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia vhodne uplatňovať frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja aj pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatne naladiť nástroj, ✓ verejným účinkovaním získajú osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo výpätej situácii.	Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, budovanie nátlaku. Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff). Vyrovnaná prstová a jazyková technika. Tenuto, staccato, portamento, plynulé väzby legáta perného v dvojčiarkovanej a trojčiarkovanej oktáve. Hra durových a molových stupníc, T 5 , D7 a zm 7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe. Hra chromatickej stupnice. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov do praxe: stupnica, durový a molový kvintakord, D7 a jeho obraty, zm7 a jeho obraty, násobné staccato, portamento, chromatická stupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno. Pojmy: celá, polová, štvrtková, osminová a šestnásťtinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7 , zm 7 , intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7. Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnásťtinových nôt, bodkovaný rytmus osminové, šestnásťtinové hodnoty, triolové frázovanie.

Hodnotenie žiaka:

Žiak je na konci štúdia hodnotený triednym učiteľom, získava ročníkové vysvedčenie za 4. ročník ŠPD.

V prípade, ak žiak ŠPD-začiatok – počas 4-ročného štúdia spní potrebné štandardy a na konci štúdia vykoná záverečnú skúšku z požadovaného učiva a na požadovanej úrovni, môže získať záverečné vysvedčenie.

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH HRA NA SAXOFÓNE – ukončenie záverečnou skúškou

Žiaci na konci 1. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ sú oboznámení s históriou nástroja, zvládajú zloženie, rozloženie nástroja a ošetrovanie nástroja, ✓ zvládajú prstovú a jazykovú techniku, ✓ ovládajú hru v rozsahu c1 - f 3, ✓ aplikujú hru tenuto, staccato a legato, ✓ sú schopní zahrať durové a molové stupnice do 4 predznamenaní, a príslušné tonické kvintakordy a D 7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ ovládajú plynulé čítanie nôt, ✓ aplikujú elementárne hudobno-výrazové prostriedky (dynamika, zmeny tempa, frázovanie, agogika), ✓ ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek, ✓ zvládajú prechod medzi osminovými triolami a šestnástinovými notami, hru polovej, štvrtovej a osminovej noty s bodkou, ✓ sú schopní hrať so sprievodom a vedome rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, ✓ hrajú viachlasé skladby so spolužiakmi, alebo učiteľom, ✓ verejným účinkovaním získavajú osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii.	Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátlaku. Dlhé tóny v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou. Tenuto, staccato. Zdokonaľovanie väzieb legáta pri prechode do dvojčiarkovanej oktávy. Hra durových a molových stupníc do štyroch predznamenaní, T 5 a D 7 rôznymi artikuláciami v mierne rýchлом tempe v dosiahnutom rozsahu. Pojmy: prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno, celá, polová, štvrtová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra. Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5. Príprava na triedny alebo interný koncert.

Ročníková skúška:

- 1 stupnica
- 1 etuda
- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 2. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ hrajú v rozsahu b - f 3, ✓ ovládajú hru tenuto, staccato, legato, ✓ reprodukovujú durové a molové stupnice do 6 predznamenaní a príslušné tonické kvintakordov, D 7 a zm 7 po troch a po štyroch, dosiahnutom rozsahu, ✓ uplatňujú intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu, ✓ rozlišujú a ovládajú hru osminových triol a bodkovaného rytmu, hru veľkej trioly,	Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátlaku, a tónovej vyrovnanosti v celom používanom rozsahu. Zvládanie prstovej a jazykovej techniky. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou využívanie širokej dynamickej škály (p až ff). Tenuto, staccato. plynulé väzby legáta s prechodom do dvojčiarkovanej oktávy. Durové a molové stupnice do 6 predznamenaní, T 5, D 7 a zm 7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchлом tempe. Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti. Nácvik partov (orchestrálnych, súborových). Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: stupnica, durový a

✓ verejným účinkovaním získavajú osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii.	molový kvintakord, D7 a jeho obraty, zm7 a jeho obraty, prstová technika, jazyková technika, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno. Pojmy: celá, polová, štvrtová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, forma, dohra, medzihra. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7 , zm 7 , intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4. Príprava na triedne, interné alebo verejné koncerty.
--	--

Žiaci na konci 3. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ neustále pracujú na plynulom reberno-bránicovom dýchaní, ✓ aplikujú dlhé tóny v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou, ✓ hrajú v rozsahu b - fis3 , ✓ využívajú širokú dynamickú škálu zvládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ ovládajú a kombinujú tenuto, staccato, legato, portamento, ✓ reprodukovávajú durové a molové stupnice do 7 predznamenaní a príslušné tonické kvintakordov, D 7 a zm 7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ pracujú s chromatickou stupnicou, ✓ demonštrujú kvalitu tónu, ✓ uplatňujú intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu, ✓ využívajú široké spektrum výrazových a dynamických možností pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb (z nôt aj spamäti), ✓ Prezentácia získaných kompetencií na koncoročných ročníkových prehrávkach.	Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátlaku, a tónovej vyrovnanosti v celom používanom rozsahu. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou. Využívanie širokej dynamickej škály p až ff). 1. – 7. poloha. Zvládanie prstovej a jazykovej techniky. Tenuto, staccato, portamento. Plynulé väzby legáta v dvojčiarkovej oktáve. Durové a molové stupnice do 7 predznamenaní, T 5 , D 7 a zm 7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe. Hra chromatickej stupnice. Návčik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti. Návčik partov (orchestrálnych, súborových). Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: stupnica, durový a molový kvintakord, D7 a jeho obraty, zm7 a jeho obraty, prstová technika, jazyková technika - portamento, chromatická stupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno. Pojmy: celá, polová, štvrtová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, forma, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7 , zm 7 , intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v. 7, m. 7.

Ročníková skúška:

- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 4. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy – záverečná skúška:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

✓ neustále pracujú na plynulom reberno-bránicovom dýchaní, ✓ bezpečne aplikujú prstovú a jazykovú techniku aj v rýchlych tempách, ✓ zvládajú hru v rozsahu b - fis3 , ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), ✓ ovládajú plynulé čítanie nôt, ✓ demonštrujú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D 7 a zm 7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatických stupníc, ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia vhodne uplatňovať frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja, ✓ aj pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatne naladiť nástroj, ✓ verejným účinkovaním získavajú osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii, ✓ zahrajú náročnejšiu skladbu so sprievodom klavíra alebo v komornom zoskupení, ✓ ukončenie štúdia zavŕšia verejným absolventským vystúpením.	Plynulé reberno-bránicové dýchanie. Tónovej vyrovnanosti v celom používanom rozsahu. Budovanie nátlaku. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou. Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff). Vyrovnaná prstová a jazyková technika. Tenuto, staccato, portamento. Plynulé väzby legáta v dvojčiarkovej a trojčiarkovej oktáve. Durové a molové stupnice, T 5 , D 7 a zm 7 rôznymi artikuláciami v rýchlom tempe. Hra chromatickej stupnice. Náchvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti. Náchvik partov (orchestrálnych, súborových). Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: stupnica, durový a molový kvintakord, D7 a jeho obraty, zm7 a jeho obraty, násobné staccato, portamento, chromatická stupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno. Pojmy: celá, polová, štvrtková, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, forma, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7 , zm 7 , intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v. 7, m. 7.
---	---

Záverečná skúška:

- 1 stupnica,
- 1 etuda,
- 2 prednesové skladby rôzneho charakteru.

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH HRA NA SAXOFÓNE – bez záverečnej skúšky

Žiaci na konci 1. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ schopní popísať nástroj a poznajú zásady jeho údržby, ✓ vedia zaujať správny postoj a držanie tela pri hre ovládajú noty v rozsahu g1 - c 3 (vyspelejší žiaci môžu ovládať rozsah od d1 po d3), ✓ ovládajú nasadzovať tón jazykom, ✓ zvládnu hru 4 durových stupníc a tonických kvintakordov v rámci jednej oktávy v dosiahnutom rozsahu, ✓ zahrajú ľudovú pieseň, ✓ interpretujú rytmické cvičenia - etudy, tieskanie a scatovanie predpísaného rytmu.	Nácvik reberno - bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja. Budovanie nátisku. Hra dlhých tónov, nasadzovanie. Rozsah g1 – c 3. Tenuto, staccato. Jednoduché skladby, ľudové piesne. Rytmické etudy, tieskanie a scatovanie predpísaného rytmu. Stupnice do 4 predznamenaní, durový kvintakord - T5. Základné hodnoty nôt a pomlčiek. Pojmy: celá, polová, štvrtová, osminová a šestnásťtinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, doba, takt, rytmus, tempo. Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy.

Ročníková skúška:

- 1 stupnica
- 1 etuda
- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 2. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú základy nástrojových návykov: postoj, držanie tela, ✓ zdokonaľujú základy správneho reberno-bránicového dýchania, ✓ reprodukovujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, ✓ ovládajú hru v rozsahu d1 - c 3 (d3), vyspelejší žiaci aj c1 , h-malé, bmalé, ✓ zvládnu hru tenuto, legato a staccato, ✓ zahrajú stupnice do 4 predznamenaní a tonický kvintakord, ✓ stupnice interpretujú v rámci jednej oktávy v dosiahnutom rozsahu, systém hry po najvyšší a najnižší akordicky ton, ktorý žiak vie zahráť, ✓ aplikujú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových nôt a pomlčiek, hru noty s bodkou a hru osminových triol.	Zvládnutie základných nástrojových návykov: postoj, držanie tela. Reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátisku. Hra dlhých tónov. Interpretácia v rámci dosiahnutého rozsahu d1 – c 3 . Tenuto, staccato, legato. Stupnice do 4 predznamenaní a T5-akordov v dosiahnutom rozsahu. Piesní dvojhlasne (iný žiak, učiteľ). Jednoduché skladby so sprievodom. Pojmy: celá, polová, štvrtová, osminová a šestnásťtinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo. Rozlišovanie durového a molového tónorodu.

--	--

Žiaci na konci 3. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ ovládajú a kombinujú tenuto, staccato, legato, portamento, ✓ reprodukovávajú durové a molové stupnice do 7 predznamenaní a príslušné tonické kvintakordov, D 7 a zm 7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ pracujú s chromatickou stupnicou, ✓ demonštrujú kvalitu tónu, ✓ uplatňujú intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu, ✓ využívajú široké spektrum výrazových a dynamických možností pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb (z nôh aj spamäti).	Zvládanie prstovej a jazykovej techniky. Tenuto, staccato, portamento. Plynulé väzby legáta v dvojčiarkovej oktáve. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou. Využívanie širokej dynamickej škály p až ff). Pojmy: celá, polová, štvrťová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, forma, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.

Ročníková skúška:

- 1 prednesová skladba so sprievodom iného nástroja

Žiaci na konci 4. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ neustále pracujú na plynulom reberno-bránicovom dýchaní. ✓ bezpečne aplikujú prstovú a jazykovú techniku aj v rýchlych tempách, ✓ zvládajú hru v rozsahu b - fis3 , ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), ✓ ovládajú plynulé čítanie nôh, ✓ demonštrujú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D 7 a zm 7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatických stupníc, ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedú vhodne uplatňovať frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja, ✓ aj pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období (z nôh aj spamäti).	Plynulé reberno-bránicové dýchanie. Tónovej vyrovnanosti v celom používanom rozsahu. Budovanie nátlaku. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou. Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff). Vyrovnaná prstová a jazyková technika. Tenuto, staccato, portamento. Plynulé väzby legáta v dvojčiarkovej a trojčiarkovej oktáve. Durové a molové stupnice, T 5 , D 7 a zm 7 rôznymi artikuláciami v rýchlych tempe. Hra chromatickej stupnice. Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: stupnica, durový a molový kvintakord, D7 a jeho obraty, zm7 a jeho obraty, násobné staccato, portamento, chromatická stupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno. Pojmy: celá, polová, štvrťová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, forma, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.

Hodnotenie žiaka:

Žiak je na konci štúdia hodnotený triednym učiteľom, získava ročníkové vysvedčenie za 4. ročník ŠPD.

V prípade, ak žiak ŠPD-začiatočník –počas 4-ročného štúdia splní potrebné štandardy a na konci štúdia vykoná záverečnú skúšku z požadovaného učiva a na požadovanej úrovni, môže získať záverečné vysvedčenie.

Vypracovala:

Mgr. Eva Sýkorová, PhD., vedúca dychového oddelenia

6.5 HRA NA GITARE

**1 .- 4 . ročník
Štúdium pre dospelých**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Gitara v súčasnosti patrí k najobľúbenejším a najrozšírenejším hudobným nástrojom. Spája v sebe prednosti nástroja melodického i akordického. Je nástrojom so všestranným využitím, uplatňujúci sa vo všetkých hudobných žánroch. Táto skutočnosť vychádza z bohatej interpretačnej a nástrojárskej tradície a gitarovej literatúry, obsahujúcej všetky štýlové obdobia. Vhodný vek na prijatie na základnú umeleckú školu je šesť rokov. Prijatie starších žiakov je tiež možné. Žiaci musia spĺňať základné podmienky: mať požadované hudobné nadanie, fyzické a psychomotorické predpoklady pre hru na nástroji.

V posledných rokoch sa zvýšil záujem o štúdium hry na gitare aj u vekovo starších žiakov (studentov), ktorí chcú nadobudnúť zručnosti hry na nástroji, resp. chcú napredovať vo výučbe podľa vlastných možností, daností, talentu a tempa bez stresových situácií, ktoré prípadne prinášajú verejné vystúpenia alebo prehrávky a skúšky počas štúdia. Títo žiaci („bez záverečnej skúšky“) nemajú povinné prehrávky na konci jednotlivých ročníkov, a ak nesplnia požadované štandardy, resp. nevykonajú absolventskú skúšku z daného učiva na konci 4. ročníka ŠPD, sú hodnotení triednym učiteľom a získajú ročníkové vysvedčenie.

ČASOVÁ DOTÁCIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne: 1,5 hodiny 45+25minút individuálne vyučovanie 1 žiaka

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

o Naučiť žiaka hrať na zvolenom hudobnom nástroji, dosiahnuť určité majstrovstvo, zvládnuť základy hry na nástroji, rozvíjať techniku hry.

o Naučiť žiakov spoľahlivo sa orientovať v notácii podľa nôt a tabulatúr a hrať podľa akordických značiek.

o Naučiť žiakov zvládnuť hru a orientáciu v rôznych hudobných štýloch.

o Rozvíjať hudobné schopnosti žiakov so zreteľom na ich individuálne dispozície, ich vek, osobnostné danosti, mieru jeho talentu, technickú a umeleckú vyspelosť.

o Usmerňovať žiaka k uplatneniu získaných vedomostí, schopností, skúseností vo svojom umeleckom prejave v sólovej hre, v hre v komornom

zoskupení alebo v súborovej hre.

o Naučiť žiaka využívať svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti k samostatnému štúdiu nových skladieb podľa vlastného výberu.

o Orientovať žiaka, podľa jeho schopností, na vlastnú hudobnú prax alebo na ďalšie štúdium na vyššom type umeleckého vzdelávania.

o Hlavným cieľom je vzbudiť lásku k hudbe a nástroju a vytvoriť si k nim pozitívny a trvalý vzťah.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent ŠPD stupňa základného štúdia študijného zamerania hra na gitare si osvojí základné návyky a schopnosti pre hru na nástroji (správne držanie tela a nástroja pri hre, správne postavenie rúk), aplikuje vo svojej interpretácii základné technické prvky hry (hru apoyando, tirando, arpeggio, hru štvorzvukov, legato). Podľa notového zápisu hrá v I. až V. polohe. Interpretuje jednoduchšie skladbičky s použitím dynamiky a farebných registrov, využíva základné harmonické funkcie pri sprievode piesní a vníma náladu skladby.

Absolvent ŠPD stupňa základného štúdia študijného zamerania hra na gitare interpretuje technicky náročnejšie skladby rôznych štýlových období na vyššej hudobno-technickej úrovni, ovláda základnú nástrojovú techniku na vyššej úrovni náročnosti. Je schopný naladiť si nástroj, vedome vníma kvalitu prevedenia tónu pri hre a samostatne pracuje so skladbou. Objektívne zhodnotí vlastnú interpretáciu s ohľadom na svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Sprevádza podľa notácie i akordických značiek.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú správne sedenie a elementárne technické prvky hry na gitare, ✓ hrajú tirando a apoyando prstami aj palcom, ✓ spájajú notový zápis s orientáciou v 1. polohe hmatníka na všetkých strunách, ✓ hrajú jednoduchý dvojhlas s použitím prázdnych strún, ✓ interpretujú jednoduchú dvojhlasnú skladbu, ✓ koordinujú pri hre obidve ruky, ✓ hrajú jednooktávové stupnice, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, ✓ poznajú základné vlastnosti tónu.	Fyziologicky správne držanie nástroja, tela a rúk pri hre. Hra tirando i apoyando prstami i palcom. Spájanie notového zápisu s orientáciou na hmatníku. Hra v 1. polohe hmatníka na všetkých strunách. Dvojhlas. Koordinácia oboch rúk. Hra jednooktávových durových a stupníc v rozsahu jednej oktávy (minimum C dur, G dur). Elementárne rytmické hodnoty nôt a pomlčiek. Základné typy taktov (4/4, 3/4, 3/8), bodka pri note, ligatúra, posuvky. Rozpoznanie výšky, sily a dĺžky tónu.
✓ hahrajú trojzvuk v súzvuku i arpeggiu, ✓	Hra trojhlasu v súzvuku i v arpeggiu s použitím dvoch prstov a palca pravej ruky.

hrajú jednooktávové stupnice a kadencie, ✓ spájajú notový zápis s orientáciou v 1. a 2.polohe, ✓ hrajú s aplikovaním dynamiky, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hahrajú synkopu, ✓ poznajú hudobný termín Da Capo al Fine, ✓ predvedú zmysel pre výstavbu melódie a frázovanie, ✓ pozpoznejú charakter skladby podľa nálady.	Hra jednooktávových stupníc dur a mol do 4 # a 1 b s použitím základných akordov (bez barré). Orientácia v 1. a 2. polohe hmatníka. Základné dynamické stupne (p, mf, f), akcent. Hra z listu. Rytmické zadelenie synkopy. Da Capo al Fine. Vnímanie melodických fráz v piesni. Rozlíšenie durového a molového tónorodu.
---	--

Žiaci po absolvovaní 2.ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ spájajú notový zápis s orientáciou v 1.,2. a 3.polohe, ✓ hrajú jednoduché legato, ✓ používajú farebné registre pri hre, ✓ hrajú štvorzvuk hraný súčasne palcom a trojicou prstov pravej ruky, ✓ hrajú rôzne variácie arpeggia, ✓ hrajú malé barré, ✓ hrajú dvojoctávové stupnice, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓	Orientácia v 1.2., a 3. polohe hmatníka. Jednoduché legato s použitím prázdnej struny. Farebných registre (sull tasto, sull ponticcello). Štvorzvuk . Arpeggio so zapojením palca a trojice prstov pravej ruky. Nácvik malého barré. Dvojoctávové stupnice s kadenciou s použitím malého barré.

hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ hrajú so sprievodom učiteľa.	Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Hra šestnásťtinových nôt a bodkovaného rytmu. Základné tempá skladieb (Andante, Moderato, Allegro, Allegretto). Vnímanie rôzneho tempa, dynamiky a nálady v skladbách. Rozvíjanie harmonického cítenia.
---	---

✓ hrajú s uvoľneným hracím aparátom, ✓ hrajú legáto, ✓ spájajú notový zápis s orientáciou v 1 až v 5..polohe, ✓ ovládajú spôsob hry malého barré, ✓ ovládajú tlmenie a skracovanie tónov, ✓ hrajú s kvalitným tónom, ✓ ovládajú zložitejšie arpeggia, ✓ hrajú s dynamikou, ✓ hrajú stupnice s typovými prstokladmi, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete	Vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu. Hra vzostupného a zostupného legata v rôznych kombináciách. Orientácia vo 4.a 5. polohe hmatníka. Upevňovanie hry malého barré. Tlmenie prstami pravej ruky a staccato. Rozširovanie a zdokonaľovanie úderov hry prstami pravej ruky. Arpeggio prstami pravej ruky v rôznych variáciách. Hra progresívnej dynamiky (p,mf,f, crescendo, decrescendo). Durové a molové stupnice s kadenciou s použitím typových prstokladov ľavej ruky a rytmických variácií pravej ruky.
---	--

hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, ✓ spoznajú základné typy rytmického sprievodu, ✓ vnímajú melodickú frázu v skladbách. ✓ rozlíšia melódiu od sprievodu, ✓ osvoja si jednoduchý sprievod.	Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Zložitejšie rytmické útvary (triola, zložitejší bodkovaný rytmus). Rytmický sprievod (valčík, polka). Melodická fráza. Melódia a sprievod. Rozvíjanie harmonického cítenia.
--	--

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú plynulú výmenu polohy ľavej ruky, ✓ zahrajú veľké barré, ✓ zahrajú legáto a staccato ✓ ovládajú zložitejšie arpeggia aj v rýchlejších tempách ✓ zahrajú jednoduché melodické ozdoby, ✓ hrajú stupnice a kadencie, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓ poznajú zápis jednoduchých melodických ozdôb, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.	Výmena polohy ľavej ruky v rôznych polohách hmatníka. Hra a upevňovanie veľkého barré a jeho využitie v akordoch. Upevnenie hry legato, staccato. Hra arpeggií v rôznych prstokladových variáciách. Nácvik a aplikácia jednoduchých melodických ozdôb v etudách a skladbách (príraz, nátril, mordent). Hra dvojoktávových stupníc (dur, mol) v rôznych tempách a rytmických variantoch pravej ruky. Hra akordov s použitím veľkého barré. Hra z listu, komorná hra, alebo hra v súbore. Zápis jednoduchých melodických ozdôb.

	Zložitejšie rytmické útvary (kvintoly, sextoly). Rytmický sprievod (polka, valčík, pochod, tango a pod.).
--	---

✓ hrajú nechtami (individuálny prístup, podľa fyzických dispozícií žiaka), ✓ demonštrujú v hre nové technicko-výrazové prostriedky, ✓ poznajú akordické značky, ✓ hrajú stupnice a kadencie, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓ ovládajú harmonickú funkciu akordov, ✓ poznajú skladateľov gitarovej literatúry z obdobia klasicizmu a romantizmu, ✓ poznajú zápis flažoletov, ✓ vnímajú agogické a dynamické zmeny v hudbe, ✓ sprevádzajú s využitím kadencií.	Úvod do hry s nechtami. Nácvik hry pizzicato. Hra prirodzených flažoletov. Vzostupné, zostupné a kombinované legato na viacerých tónoch. Upevňovanie hry jednoduchých melodických ozdôb. Zdokonaľovanie hry podľa akordických značiek. Durové a molové stupnice s použitím rôznych prstokladov pravej ruky. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Uplatnenie kadencií v sprievode piesní. Využitie poznatkov o vedení hlasov a melódie v skladbe. Klasicizmus a romantizmus v gitarovej literatúre.
---	---

	Zápis a spôsob hry flažoletov. Vedomé vnímanie agogických a dynamických zmien v hudbe. Rozvíjanie harmonického cítenia.
--	--

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú hru nechtami (individuálny prístup, podľa fyzických dispozícií žiaka), ✓ demonštrujú v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky, ✓ aplikujú zásady interpretácie hudby baroka ✓ skoorinuujú hru oboch rúk, ✓ zahrajú dvojoktávové a trojoktávové stupnice s kadenciou. ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. ✓ poznajú skladateľov gitarovej literatúry z obdobia baroka a renesancie, ✓ ovládajú hru zložitejšieho rytmického sprievodu podľa akordických značiek, ✓ vnímajú polyfóniu.	Zdokonaľovanie hry s nechtami. Nácvik zložitejších melodických ozdôb (skupinka, obal, trilok). Zdokonaľovanie hry prirodzených flažoletov a nácvik umelých flažoletov. Aplikácia melodických ozdôb a flažoletov v skladbách. Samostatné vedenie hlasov a echo dynamika v barokových skladbách. Zdokonaľovanie činnosti a koordinácie oboch rúk. Cvičenia na zväčšenie rozsahu ľavej ruky. Durové a molové stupnice dvojoktávové a trojoktávové s kadenciou. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Barok a renesancia v gitarovej literatúre. Rytmický akordický sprievod (bossa-nova, samba a pod.). Vnímanie jednotlivých hlasov

	v interpretovaných skladbách.
--	-------------------------------

✓ vedia samostatne pracovať so skladbou, ✓ hrajú s uvoľneným hracím aparátom, ✓ demonštrujú v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky, ✓ hrajú stupnice a kadencie. ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓ zanalyzujú skladbu z hľadiska formy a harmónie, ✓ poznajú slovenskú gitarovú literatúru, ✓ vedia objektívne zhodnotiť vlastnú interpretáciu.	Samostatná práca so skladbou z technickej a výrazovej stránky. Aplikovanie osvojených poznatkov do interpretácie skladieb. Vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu. Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb, flažoletov, pizzicato, legato, arpeggia. Úvod do hry tremola. Nácvik a použitie rasguada. Durové a molové typové stupnice s kadenciou v rozsahu celého hmatníka. Používanie akordických sprievodov. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Aplikovanie hudobno-teoretických poznatkov do hry skladieb. Analýza skladieb z hľadiska formy a harmónie. Súčasná hudba v gitarovej literatúre a slovenská gitarová literatúra. Sluchová kontrola vlastnej interpretácie a jej zhodnotenie.
---	---

Ukončenie štúdia:

Záverečná skúška (Hra spamäti)

1 durová a molová stupnica v rozsahu dvoch oktáv s kadenciou,

2 etudy rozličného technického charakteru,
2 skladby rozličných štýlových období.

Po úspešnom vykonaní absolventskej skúšky získa žiak záverečné vysvedčenie.

Žiakov (študentov) 4.ročníka ŠPD –bez záverečnej skúšky- hodnotí triedny učiteľ. Žiak získa ročníkové vysvedčenie.

Vypracoval:

6.5.1

HRA NA BASOVEJ GITARE

1.- 4. ročník ŠPD

01-VYMEDZENIE ŠTUDIJNÉHO ROČNÍKA:

Uvedené štandardy sú stanovené tak, že ich môžu zvládnuť i mimoriadne talentovaní žiaci, ktorí neabsolvovali štúdium prvého stupňa zamerania, ale majú so štúdiom iného nástroja alebo s hrou na basovej gitare praktické skúsenosti.

V poslednom období sa zvýšil záujem o štúdium na basovej gitare aj u vekovo starších študentov (dospelých), ktorí majú záujem postupovať vo vlastnom tempe, nemajú praktické skúsenosti zo štúdia na inom hudobnom nástroji (začiatčníci) a pod.

Aj v tomto prípade postupuje pedagóg individuálne a umožní týmto študentom získať zručnosti a znalosti uspokojené ich talentu, usilovnosti a veku.

02-ČASOVÁ DOTÁCIA VYUČOVANIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne: 1,5 hodiny 45+25 minút alebo 70 minút individuálne vyučovanie 1 žiaka

03-VZDELÁVACIE ŠTANDARDY – 1.- 4. ročník ŠPD

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard:

Hudobné a teoretické poznatky a skúsenosti z počúvania a rozborov hudobných záznamov z predchádzajúceho štúdia vo vybraných hudobných kompozíciách, korigujú pohyby celého hracieho aparátu a činností oboch rúk počas hry, regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu počas polohových výmen a hre v polohách, zahrajú artikulačne zreteľne, intonačne čisto a kvalitným tónom stupnice, technické cvičenia, etudy a skladby, ovládajú polohové výmeny pri striedaní od seba vzdialenejších tónov (intervaly od čistej kvarty vyššie), interpretujú hudobný materiál so správnym prstokladom v polohách v rozsahu do I., prípadne II., III. palcovej polohy, rozlíšia podľa sluchu alebo z notového zápisu pentatonickú, stredovekú alebo inú stupnicu, v ktorej je napísaná interpretovaná skladba, ovládajú účelové pohyby pravej ruky pri dôslednej artikulácii technických spôsobov hry détaché, martelé, legato, staccato a ich kombinácií, interpretujú v rozsahu po X. polohu na strunách D, A1 a E1, poznajú princíp tvorby vhodných prstokladov v rozložených durových a molových akordoch bez použitia prázdnych strún, demonštrujú hru arpeggio, rozlíšia interpretačne pizzicato klasické a džezové podľa hudobnej skladby, kladú dôraz na kultivovaný tón počas vibráta, zahrajú podľa akordických značiek v notovom zápise, preukážu znalosti o hudobných skladateľoch kontrabasovej hry minimálne interpretovaných skladieb, analyzujú na základe počúvania i z notového zápisu interpretovanú hudobnú skladbu: zaradia skladbu do slohového obdobia, určia tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, celkový charakter skladby, prepájajú hudobno-teoretické poznatky získané v predchádzajúcom štúdiu s poznatkami získanými analýzou zvukových záznamov vybraných hudobných diel, vyjadrujú vlastné názory o predstavách a interpretácii nacvičovanej skladby, prezentujú počas interpretácie správne frázovanie a hudobno-výrazové prostriedky (artikulačné, dynamické, tempové, rytmické, agogické) z notového zápisu s cieľom vyjadrenia charakteru a nálady hudobnej skladby, dokážu emocionálne precítiť interpretovanú skladbu, rozlíšia charakteristické interpretačné prostriedky štýlu, z ktorého hudobná skladba pochádza, interpretujú väčší počet skladieb menšieho rozsahu spamäti, prezentujú skladby rôznych štýlových období v sólovej a skupinovej hre v pestrých hudobných formách nevynímajúc skladby súčasných autorov, pohotovo interpretujú podľa notového zápisu pri hre z listu, uplatňujú vlastné kreatívne nápady pri melodickej improvizácii v rámci jednej stupnice, vytvoria basovú linku na základe sluchovej analýzy základných harmonických postupov, naštudujú samostatne jednoduché prednesové skladby.

Obsahový štandard:

Hrací aparát. Intonačná čistota a kvalitný tón. Polohové výmeny a hra v polohách. Diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy a skladby. Stredoveké a pentatonické stupnice. Détaché, martelé, legato, staccato a ich kombinácie. Prstoklad. Arpeggio. Pizzicato- klasické, džezové. Vibráto. Akordické značky. Analýza interpretovanej hudobnej skladby. Interpretácia. Vlastný individuálny prejav. Štýlová interpretácia. Umelecko-interpretácia úroveň hry. Hra z listu. Hudobná tvorivosť. Sebavzdelávanie.

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard:

Kontrolujú činnosti pravej a ľavej ruky pri precíznom vypracovávaní interpretačných prvkov, používajú naučené prstoklady a hmaty v rozsahu do XII. polohy alebo v polohách interpretovaných skladieb, interpretujú artikulačne zreteľne, kvalitným tónom, intonačne čisto durové a molové stupnice v rozsahu 2 – 3 oktáv a rozložené akordy osvojenými technickými spôsobmi, aplikujú prstoklady s využitím tretieho prsta počas hry, uvedomelo interpretujú technické cvičenia, etudy a prednesové skladby, so zreteľom na intonačnú čistotu, kvalitu tónu, správne zadeľujú sláčik podľa tempa pri hre technických spôsobov a výrazových prostriedkov, flexibilne reagujú pravou rukou pri striedaní hry arco a pizzicato v rýchlejšom tempe, interpretujú rytmicky, dynamicky a tempovo kontrastný hudobný materiál, kladú dôraz na precízne vypracovanie rytmu v technicky náročnejších úsekoch, vedia určiť tóninu hudobnej skladby a vytvoriť vhodné prstoklady v polohách, analyzujú s pomocou učiteľa interpretovanú skladbu po formálnej, technickej a výrazovej stránke, interpretujú osobitosti hudobného štýlu, v ktorom bola skladba skomponovaná, majú prehľad o hudobnom dianí vo svojom meste alebo regióne, formujú vlastný hudobný vkus počúvaním skladieb rôznych žánrov a štýlov, aplikujú vlastné hudobné predstavy počas interpretácie, preukážu interpretačné zručnosti pri spoločnom chápaní frázovania a umeleckého vyjadrovania v hudobnej skladbe, prezentujú sa na verejnosti v sólovej a skupinovej hre, uplatňujú v hre na kontrabase tvorivé nápady a prvky improvizácie, používajú prvky improvizácie v melódiách v rozsahu jednej stupnice, vytvoria basovú linku na základe sluchovej analýzy základných harmonických postupov, interpretujú jednoduché improvizáčne cvičenia, vhodné sólové skladby či orchestrálne party zamerané na rozvíjanie citu žiaka pre rozpoznanie a realizáciu jemných dynamických a farebných odtieňov tónu, ktoré je možné na basovej gitare dosiahnuť.

Obsahový štandard:

Orientácia na hmatníku do rozsahu XII. polohy na všetkých strunách. Diatonické stupnice v rozsahu 2 – 3 oktáv a rozložené akordy. Prstoklady s využitím tretieho prsta. Uvedomelá výmena ťahu sláčikom pri osvojených technických spôsoboch hry v rôznom tempe. Détaché, legato, staccato, martelé a kombinácie smykov. Arco a pizzicato. Štúdium etúd s dynamickými, rytmickými a tempovými kontrastmi. Kultúra tónu v používaných výrazových prostriedkoch. Artikulácia rytmu. Prstoklady a hmaty v polohách. Analýza interpretovanej skladby s pomocou učiteľa. Štýlová interpretácia. Hudobná kultúra a tradície svojho mesta a regiónu. Individuálny interpretačný prejav. Skupinová interpretácia. Prezentácia na verejnosti v sólovej a skupinovej hre. Hudobná tvorivosť, improvizácia. Improvizácia melódií v rámci jednej stupnice. Tvorba basovej linky.

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard:

Koordinujú pohyby celého hracieho aparátu pri interpretácii technicky a výrazovo náročnejších skladieb, samostatne formujú ľavú ruku v polohách a v kombináciách s plynulými polohovými výmenami až do X. polohy, kladú dôraz na intonačne čistú hru a kvalitný tón v hraných polohách, použijú správne sláčik za účelom dosiahnutia plynulého prechodu cez struny pri interpretácii náročnejších technických spôsobov hry, udržia nezmenenú kvalitu tónu počas plynulých prechodov medzi základnými a prvou palcovou polohou, spájajú notový zápis s interpretáciou v prvej palcovej polohe, demonštrujú hru v X. polohe alebo podľa individuálnych dispozícií, aplikujú v stupniciach, technických cvičeniach, etudách a prednesových skladbách technické spôsoby hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato, martelé, staccato, spiccato, ich rytmické obmeny a kombinácie, reprodukovujú technické cvičenia a etudy zamerané na nácvik hry v dvojhmatoch, definujú noty v tenorovom kľúči z notového zápisu, analyzujú teoreticky skladbu z notového zápisu, určia interpretačný štýl, tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu, využitie výrazových prostriedkov, poznajú významných interpretov kontrabasovej hry, porovnávajú interpretačné výkony rôznych interpretov rovnakej skladby, aplikujú v hre interpretačné prostriedky charakteristické pre štýl, v ktorom bola skladba skomponovaná, kladú dôraz na rytmickú, technickú vypracovanosť, výrazovú stránku a agogiku počas interpretácie, uplatňujú v hre progresívnu dynamiku a farebné odtiene, tónu, použijú vibráto v súlade s charakterom hraného melodického úseku, demonštrujú svoje interpretačné kompetencie v komornej, súborovej alebo orchestrálnej hre, interpretujú skladby primeraného rozsahu spamäti, naštudujú samostatne menej náročnú hudobnú skladbu, interpretujú skladby z listu na nižšej technickej a výrazovej úrovni v porovnaní so študovaným ročníkom, aplikujú prvky tvorivosti a improvizácie v skladbách.

Obsahový štandard:

Hrací aparát. Technika hry na nástroji. Tvorba tónu. Medzipolohové výmeny a hra v polohách. Prvá palcová poloha. Tvorba intonačne čistého a kvalitného tónu v rozsahu do X. polohy. Technické spôsoby hry. Spiccato. Zdokonaľovanie hry technických spôsobov v rôznych kombináciách. Základy dvojhmatovej hry. Analýza hudobnej skladby. Významní interpreti hry na basovej gitare. Analýza interpretácie. Štýlová interpretácia. Interpretácia. Vibráto. Melodická, rytmická a harmonická

predstavivosť. Interpretácia náročnejších skladieb spamäti. Samostatné štúdium. Hra z listu. Hudobná tvorivosť a improvizácia. Improvizácia melódií v rámci jednej stupnice. Cvičenia rozvíjajúce improvizračné schopnosti. Hlbšie precítenie rytmickej zložky a jej precíznej realizácii (timing) pri hre s bicími nástrojmi alebo s nahrávkou.

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard:

Demonštrujú prirodzenú a uvoľnenú hru, interpretujú naučené skladby intonačne čisto a kvalitným tónom vo všetkých naučených polohách, definujú noty z notového zápisu v basovom, tenorovom a husľovom kľúči, poznajú ich umiestnenie na hmatníku a hrajúci prst, demonštrujú intonačne čisté plynulé prechody medzi základnými polohami a palcovými polohami pri nezmenenej kvalite tónu, samostatne korigujú intonačnú čistotu a rytmickú presnosť počas hry, kladú dôraz na súčasné polozenie prstov na hmatník a ťah sláčikom pri hre dvojhmátov, dbajú počas interpretácie na rytmickú presnosť a artikuláciu technických spôsobov hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, martelé, staccato, tremolo, spiccato v rôznych rytmických obmenách a ich kombináciách, uplatňujú v hre logické frázovanie a hudobno-výrazové prostriedky, flexibilne reagujú na dynamické, tempové, výrazové, artikulačné zmeny, agogické zmeny v hudobnej skladbe, regulujú ťah a tlak na sláčik za účelom dosiahnutia požadovanej farby tónu, aplikujú vibráto v základných a palcových polohách, používajú palec ľavej ruky aj na iných tónochokrem prirodzených flažoletov, efektívne využívajú váhu rúk pri tvorbe kvalitného tónu v palcových polohách a pri hre umelých flažoletov, demonštrujú vlastné emócie a predstavy počas interpretácie, porovnávajú, hodnotia a zdôvodňujú názory o vlastných interpretačných výkonoch i iných hráčov, uplatňujú hudobnú terminológiu v diskusiách o interpretovaných skladbách, majú osvojenú hudobnú gramotnosť v oblasti slovenskej hudby, poznajú diela slovenských autorov pre kontrabas a podľa individuálnych možností ich zaraďujú do svojho repertoáru, určia frázy interpretovanej skladby, tóninu, metrum, rytmus, použité technické, výrazové prostriedky, interpretujú prednesový materiál spamäti, uplatňujú efektívne postupy pri samostatnom štúdiu nových hudobných diel, orchestrálnych partov, dokážu sa interpretačne prispôbiť ostatným hráčom v komornej, súborovej, orchestrálnej hre, aplikujú tvorivé myslenie počas interpretácie, využívajú technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato) a hudobno-výrazové prostriedky pri improvizácii, preukážu hudobné kompetencie potrebné pre štúdium pre dospelých na ZUŠ, na vysokých školách pedagogického zamerania alebo pre seba vzdelávanie.

Obsahový štandard:

Technika hry na nástroji. Tvorba tónu. Basový, tenorový a husľový kľúč. Stupnice, technické cvičenia, etudy. Hra v polohách a medzipolohová výmena. Fixácia rozpätia ľavej ruky v rôznych polohách. Tvorba intonačne čistého a kultivovaného tónu. Dvojhmáty. Technické spôsoby hry. Interpretácia. Hudobno-výrazové prostriedky. Farba tónu. Vibráto. Osobitý interpretačný prejav. Porozumenie a stotožnenie sa s interpretovanou skladbou. Analýza interpretácie hudobnej skladby. Práca s audiovizuálnymi materiálmi – záznamy koncertov, dokumenty o hudbe a následná diskusia o konkrétnej problematike. Život a tvorba slovenských hudobných skladateľov, poznávanie významných interpretov basovej hry, komorných, súborových, orchestrálnych telies a hudobných inštitúcií. Samostatná analýza interpretovanej skladby. Budovanie vlastného hudobného repertoáru hrou spamäti. Kultúra vystupovania a upevňovanie interpretačných návykov pri verejnej prezentácii. Samostatné štúdium nových hudobných diel, orchestrálnych partov. Tvorivé myslenie žiaka pri nácviku diela. Hudobná komunikácia v skupinovej interpretácii. Hudobná tvorivosť. Improvizácia s hudobnou témou. Prvky improvizácie v spoločnom muzikovaní.

04-UKONČENIE štúdia ŠPD:

Žiak 4. ročníka ŠPD ukončí štúdium vykonaním záverečnej skúšky a získava záverečné vysvedčenie.

V prípade, že žiak nespĺňa štandardy určené pre 4.ročník ŠPD, alebo z iných dôvodov nevykoná záverečnú skúšku, môže byť hodnotený interne – triednym učiteľom. Získa ročníkové vysvedčenie –za 4. ročník ŠPD.

Vypracoval: Gábor Domonkos – pedagóg hry na basovej gitar

6.6
S P E V
1.- 4. ročník Štúdia pre dospelých

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Hlasovú výchovu možno charakterizovať ako cieľavedomý vzdelávací a formatívny proces, smerujúci k zdokonaľovaniu hlasového prejavu (reči a spevu). Je zameraná na získanie hlasovej techniky a osvojovanie si zásad správneho používania hlasu a je jedným z prostriedkov, ako technicky pripraviť hlas a vytvoriť z neho čo najvhodnejší nástroj na spevácku alebo deklamačnú interpretáciu a ich vzájomné prepojenie.

Spev je predmetom špeciálnej odbornej prípravy, ktorej nevyhnutnou súčasťou je poznanie zákonitých súvislostí spevného ústrojenstva a neustále hľadanie správnych metodických postupov. Spev je základným fyziologickým prejavom, počas ktorého sa rozvíjajú správne dýchacie návyky a artikulácia. Uplatňovaním syntézy hlasu, reči a intenzívneho emocionálneho zážitku dochádza počas výučby spevu postupne k vedomej kultivácii speváckeho prejavu žiaka, ale aj k celkovej kultivácii jeho osobnosti. Kultivovaný spevácky prejav nachádza uplatnenie v skladbách sólových, zborových aj komorných a je základom všetkých štýlových období a žánrov vokálnej hudby.

Nevyhnutným predpokladom štúdia spevu v štúdiu pre dospelých je kvalitný, zdravý, viac menej vyvinutý hlas a hudobné nadanie, podporené schopnosťou duševnej, racionálnej a emocionálnej predstavivosti, ktorú si vyžaduje práca na vytváraní správnych speváckych návykov. Žiak musí mať tiež dostatočné pamäťové schopnosti a vôľové vlastnosti. Skvalitnenie a umocnenie speváckych schopností zabezpečuje individuálny prístup ku každému žiakovi podmienený mierou talentu, speváckych zručností a psychicko-vôľových vlastností.

Doplňujúce predmety študijného zamerania Hlasová výchova, spev sú: Príprava k súhre alebo klavírny sprievod, nevyhnutný pre zvýšenie kvality študijného zamerania (náplň predmetu zodpovedá podmienkam plánu hlavného predmetu).

Obligátny nástroj umožňuje získanie zručnosti v hre na klávesovom nástroji nevyhnutných pri naštudovávaní repertoáru a orientovanie sa v klavírnych partoch (pri osvojovaní si technických základov hry sa riešenie fyziologicko-metodických otázok obmedzuje na minimum).

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

- využívať správne spevácke návyky,
- vychádzať pri reprodukcii piesne z pochopenia slovného a hudobného obsahu spievaného textu,
- orientovať sa v speváckej literatúre, aby mohli získané poznatky využívať v umeleckej praxi,
- aplikovať získané vedomosti v hudobnom živote s osobitným zreteľom na spev a jeho funkciu v rozličných žánroch a štýloch,
- samostatne tvorivo pracovať,
- objektívne hodnotiť a vytvoriť vlastný interpretačný názor na vokálnu hudbu.

PROFIL ABSOLVENTA štúdia pre dospelých so záverečnou skúškou

Absolvent štúdia pre dospelých v hudobnom odbore spev, ktorý zavŕšil svoje štúdiá záverečnou skúškou spoľahlivo ovláda základné spevácke návyky, ovláda bránicové dýchanie, ako aj zásady správnej speváckej artikulácie a tvorenia tónu i výrazové prostriedky. Orientuje sa v notovom zápise a zvláda samostatnú prípravu. Spevácke návyky vedome využíva pri interpretácii piesní rôznych hudobných štýlov a žánrov primeraných svojmu nadaniu. Dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka amatéra, ktorý je schopný umelecky cítiť a tvorivo rozvíjať svoje schopnosti. Dosiahnutá technická úroveň mu umožňuje dokonale a vkusne zvládať a interpretovať piesne a skladby rôznych štýlov a žánrov. Spôsobilosti a zručnosti, nadobudnuté počas štúdia, dokáže plnohodnotne uplatňovať v oblasti kultúry a umenia.

Vie prezentovať svoj umelecký výkon aj názor na umenie. Je pripravený pokračovať v ďalšom zvyšovaní svojej kvalifikácie na vysokej škole umelecko-pedagogického zamerania.

Absolventi, ktorí sa uchádzajú o prijatie na konzervatórium alebo na vysokú školu umeleckého zamerania, sú spôsobilí vykonať pred termínom talentových skúšok záverečnú skúšku v rozsahu požiadaviek talentovej skúšky.

Absolvent ZUŠ v umeleckom vzdelávaní štúdia pre dospelých ukončí štúdium absolventskou skúškou a absolventským vystúpením.

PROFIL ŽIAKA štúdia pre dospelých bez záverečnej skúšky

Žiak, ktorý absolvoval štvorročné štúdium pre dospelých v hudobnom odbore spev bez zloženia záverečnej skúšky, spoľahlivo ovláda základné spevacké návyky, ovláda bránicové dýchanie, ako aj zásady správnej spevackej artikulácie a tvorenia tónu i výrazové prostriedky. Orientuje sa v notovom zápise a zvláda samostatnú prípravu. Spevacké návyky vedome využíva pri interpretácii piesní rôznych hudobných štýlov a žánrov primeraných svojmu nadaniu. Dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka amatéra, ktorý je schopný umelecky cítiť a tvorivo rozvíjať svoje schopnosti pre vlastné potešenie. Dosiahnutá technická úroveň mu umožňuje dokonale a vkusne zvládať a interpretovať piesne a skladby rôznych štýlov a žánrov. Spôsobilosti a zručnosti, nadobudnuté počas štúdia, dokáže plnohodnotne uplatňovať v oblasti kultúry a umenia.

Dosahuje dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, ktoré mu (v prípade záujmu) umožňujú plynule nadviazať na štúdium umeleckého alebo pedagogického zamerania.

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH – ukončenie záverečnou skúškou a získanie záverečného vysvedčenia

Žiaci na konci 1. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy – záverečné vysvedčenie:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ osvoja si základy správneho používania tela pri speváckom postoji, ✓ aplikujú pri interpretácii piesní správne používanie funkcií hlasového a dychového ústrojenstva a rezonancie, ✓ preukážu elementárne technické možnosti svojho hlasového prejavu, ✓ preukážu schopnosť správneho aplikovania spevackej techniky v prednese piesní, ✓ dodržiavajú zásady hlasovej hygieny pri prípadnej mutácii a hlasovom šeleste, ✓ zvládnu s primeraným výrazom a so sprievodom klavíra alebo hudobného podkladu interpretáciu 6 piesní, ✓ preukážu základnú orientáciu v rôznych štýloch a žánroch ✓ demonštrujú získané kompetencie na triednom alebo internom koncerte.	Fyziologické predpoklady tvorenia tónu. Dychové cvičenia na upevnenie dychovej opory, rozširovanie a zdokonaľovanie stavby hlasu. Technické cvičenia pre osvojenie si základných speváckych návykov, základy spevackej artikulácie so zreteľom na uvoľňovanie rečových orgánov (spodná čeľusť, hrtan, jazyk...). Vyrovňavanie hlasu pri interpretácii piesní v celej hlasovej polohe (voix mix, messa di voce). Hlasová hygiena. Oboznamovanie sa so základnými pojmami fyziológie hlasu. Ľudové piesne a umelé piesne rôzneho charakteru, žánru a štýlu. Spevácka kultúra, rôzne spevacké žánre a štýly. Príprava na triedny alebo interný koncert.

Žiaci na konci 2. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy - záverečné vysvedčenie:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu s primeraným výrazom a so sprievodom klavíra interpretáciu 8 piesní rôzneho charakteru a žánru, ✓ preukážu základnú zručnosť v spevákovej technike, rozšírenú o nové technické prvky, ✓ dokážu interpretovať piesne v širšom hlasovom rozsahu, ✓ dodržiavajú zásady hlasovej hygieny pri prípadnej mutácii a hlasovom šeleste, ✓ preukážu schopnosť samostatnej prípravy pri našťudovaní piesní, ✓ orientujú sa v základných vokálnych žánroch, druhoch a štýloch, ✓ demonštrujú získané kompetencie na triednom, internom alebo verejnom koncerte.	Ľudové a umelé piesne (môžu byť i ľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne). Technické cvičenia na upevnenie dychovej a hlasovej techniky (striedanie staccata a legata s plným využitím dychovej opory). Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie (voix mix) s cieľom budovania a upevňovania jednotného registra a uvedenie si prechodných tónov. Rozširovanie hlasového rozsahu a stavby hlasu v rozsahu oktávy a decimy. Zásady fyziológie zdravého a prirodzeného speváckeho hlasu. Vedenie žiaka k samostatnosti pri štúdiu piesní. Hudobná kultúra, vokálne žánre, druhy a štýly. Príprava na triedne, interné alebo verejné koncerty.

Žiaci na konci 3. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy - záverečné vysvedčenie:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo hudobného podkladu interpretáciu 8 piesní rôzneho štýlu a žánru, ✓ interpretujú uvoľneným a vyrovnaným hlasom v celom rozsahu, ✓ aplikujú jednoduché technické ozdoby vo vokálnej interpretácii, ✓ výrazovo a agogicky rozlišujú obsahovú stránku skladby, ✓ pri cvičení aplikujú vytrvalosť, disciplínu a tvorivú predstavivosť, ✓ aplikujú v praxi teoretické poznatky o anatómii a fyziológii tvorenia hlasu - fonácie, artikulácie v interpretácii piesní, ✓ interpretujú skladby s vyjadrením nálady, s porozumením obsahu skladby, s výrazom, ✓ interpretujú piesne v slovenskom i v cudzom jazyku, ✓ orientujú sa v žánroch, štýloch a druhoch vokálneho repertoáru, ✓ účinkujú na interných, triednych a verejných koncertoch. ✓ Prezentácia získaných kompetencií na koncoročných ročníkových prehrávkach.	Ľudové piesne a piesne rôzneho štýlu a žánru. (môžu byť i ľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne). Dychové a technické hlasové cvičenia na upevňovanie a kultivovanie speváckych návykov a vedomostí (zdokonaľovanie mezza di voce). Technický nácvik jednoduchých melodických ozdôb. Zdokonaľovanie agogických a výrazových prvkov v našťudovaných piesňach. Zásady spevákovej disciplíny a spevákovej tvorivosti. Oboznamovanie sa s hlbšími poznatkami o anatómii a fyziológii hlasu. Príprava a zvládnutie obsahovej a výrazovej stránky vokálnej skladby. Aplikovanie prirodzenej dikcie rečového prejavu a zrozumiteľnosť textu v slovenskom aj cudzom jazyku. Hudobná kultúra so zameraním na vokálne druhy, žánre a štýly. Príprava na interné, triedne a verejné koncerty. Príprava na koncoročné ročníkové prehrávky.

Ročníková skúška:

1 ľudová pieseň v úprave skladateľa,

1 umelá pieseň (môže byť i ľahšia operná árie alebo muzikálová pieseň).

Žiaci na konci 4. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy – záverečná skúška:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu so správnym výrazom, spamäti a so sprievodom klavíra alebo hudobného podkladu interpretáciu 8 piesní, ✓ preukážu všetky doposiaľ získané vedomosti a spevácke návyky, ✓ interpretujú diela rôznych štýlových období s uvedomelým prednesom, ✓ preukážu samostatný prístup pri výbere piesňového repertoáru a pri naštudovaní nových piesní, ✓ orientujú sa vo vokálnej literatúre a vo vokálnych štýloch, druhoch a žánroch, ✓ preukážu zrelosť pri zvládnutí trémy pri verejnom vystúpení, ✓ dostatočnú umeleckú úroveň a technickú vyspelosť i vokálnu zručnosť prezentujú na záverečných absolventských skúškach, ✓ ukončenie štúdia zavŕšia verejným absolventským vystúpením,	Ľudové a umelé piesne alebo ľahšie árie rôzneho štýlového obdobia (alternatívne z oblasti tanečnej alebo muzikálovej tvorby, zodpovedajúcej úrovni ŠPD), Upevňovanie primeranej technickej pohotovosti a vyspelosti (výrazové prostriedky - tempo, frázovanie, prízvuky, dynamika, melodické ozdoby, náročnejšie cvičenia v rozsahu oktávy až decimy, stupnicové behy). Uvedomovanie prednesových možností autentickej interpretácie. Spoznávanie nových skladieb a piesní počúvaním svetoznámych interpretov a rozlišovaním ich štýlovej interpretácie. Vokálna literatúra, vokálne štýly, druhy a žánre. Psychológia úspešnej verejnej vokálnej prezentácie a umeleckého prednesu. Verejné prezentovanie nacvičeného repertoáru na absolventských skúškach. Príprava a účinkovanie na absolventskom koncerte.

Záverečná skúška:

1 ľudová pieseň v úprave skladateľa,

2 umelé, charakterovo rozdielne piesne, minimálne 2 štýlových období (môžu byť i ľahšie operné árie alebo muzikálové piesne).

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH – bez záverečnej skúšky

Žiaci na konci 1. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ osvoja si základy správneho používania tela pri speváckom postoji, ✓ aplikujú pri interpretácii piesní správne používanie funkcií hlasového a dychového ústrojenstva a rezonancie, ✓ preukážu elementárne technické možnosti svojho hlasového prejavu, ✓ preukážu schopnosť správneho aplikovania speváckej techniky v prednese piesní, ✓ dodržiavajú zásady hlasovej hygieny pri prípadnej mutácii a hlasovom šeleste, ✓ zvládnu s primeraným výrazom a so sprievodom klavíra alebo hudobného podkladu interpretáciu 6 piesní (v triede), ✓ preukážu základnú orientáciu v rôznych štýloch a žánroch	Fyziologické predpoklady tvorenia tónu. Dychové cvičenia na upevnenie dychovej opory, rozširovanie a zdokonaľovanie stavby hlasu. Technické cvičenia pre osvojenie si základných speváckych návykov, základy speváckej artikulácie so zreteľom na uvoľňovanie rečových orgánov (spodná čeľusť, hrtan, jazyk...). Vyrovňovanie hlasu pri interpretácii piesní v celej hlasovej polohe (voix mix, messa di voce). Hlasová hygiena. Oboznamovanie sa so základnými pojmami fyziológie hlasu. Ľudové piesne a umelé piesne rôzneho charakteru, žánru a štýlu. Spevácka kultúra, rôzne vokálne žánre a štýly.

Žiaci na konci 2. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu s primeraným výrazom a so sprievodom klavíra interpretáciu 8 piesní rôzneho charakteru a žánru (v triede), ✓ preukážu základnú zručnosť v speváckej technike, rozšírenú o nové technické prvky, ✓ dokážu interpretovať piesne v širšom hlasovom rozsahu, ✓ dodržiavajú zásady hlasovej hygieny pri prípadnej mutácii a hlasovom šeleste, ✓ preukážu schopnosť samostatnej prípravy pri naštudovaní piesní, ✓ orientujú sa v základných vokálnych žánroch, druhoch a štýloch,	Ľudové a umelé piesne (môžu byť i ľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne). Technické cvičenia na upevnenie dychovej a hlasovej techniky (striedanie staccata a legata s plným využitím dychovej opory). Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie (voix mix) s cieľom budovania a upevňovania jednotného registra a uvedenie si prechodných tónov. Rozširovanie hlasového rozsahu a stavby hlasu v rozsahu oktávy a decimy. Zásady fyziológie zdravého a prirodzeného speváckeho hlasu. Vedenie žiaka k samostatnosti pri štúdiu piesní. Hudobná kultúra, vokálne žánre, druhy a štýly.

Žiaci na konci 3. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra alebo hudobného podkladu interpretáciu 8 piesní rôzneho štýlu a žánru (v triede), ✓ interpretujú uvoľneným a vyrovnaným hlasom v celom rozsahu, ✓ aplikujú jednoduché technické ozdoby vo vokálnej interpretácii, ✓ výrazovo a agogicky rozlišujú obsahovú stránku skladby, ✓ pri cvičení aplikujú vytrvalosť, disciplínu a tvorivú predstavivosť, ✓ aplikujú v praxi teoretické poznatky o anatómii a fyziológii tvorenia hlasu - fonácie, artikulácie v interpretácii piesní, ✓ interpretujú skladby v triede s vyjadrením nálady, s porozumením obsahu skladby, so správnym výrazom, ✓ interpretujú piesne v slovenskom i v cudzom jazyku. ✓ Orientujú sa v žánroch, štýloch a druhoch vokálneho repertoáru,	Ľudové piesne a piesne rôzneho štýlu a žánru. (môžu byť i ľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne). Dychové a technické hlasové cvičenia na upevňovanie a kultivovanie speváckych návykov a vedomostí (zdokonaľovanie mezza di voce). Technický nácvik jednoduchých melodických ozdôb. Zdokonaľovanie agogických a výrazových prvkov v naštudovaných piesňach. Zásady speváckej disciplíny a speváckej tvorivosti. Oboznamovanie sa s hlbšími poznatkami o anatómii a fyziológii hlasu. Príprava a zvládnutie obsahovej a výrazovej stránky vokálnej skladby. Aplikovanie prirodzenej dikcie rečového prejavu a zrozumiteľnosť textu v slovenskom aj cudzom jazyku. Hudobná kultúra so zameraním na vokálne druhy, žánre a štýly.

Žiaci na konci 4. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu so správnym výrazom, spamäti a so sprievodom klavíra alebo hudobného podkladu interpretáciu 8 piesní (v triede), ✓ aplikujú všetky doposiaľ získané vedomosti a spevácke návyky v rámci triedy, ✓ interpretujú diela rôznych štýlových období s uvedomelým prednesom, ✓ preukážu samostatný prístup pri výbere piesňového repertoáru a pri naštudovaní nových piesní, ✓ orientuje sa vo vokálnej literatúre a hudobnej kultúre a rozlišuje vokálne štýly, druhy a žánre.	Ľudové a umelé piesne alebo ľahšie árie rôzneho štýlového obdobia (alternatívne z oblasti tanečnej alebo muzikálovej tvorby, zodpovedajúcej úrovni ŠPD), Upevňovanie primeranej technickej pohotovosti a vyspelosti (výrazové prostriedky - tempo, frázovanie, prízvuky, dynamika, melodické ozdoby, náročnejšie cvičenia v rozsahu oktávy až decimy, stupnicové behy). Uvedomovanie prednesových možností autentickej interpretácie. Spoznávanie nových skladieb a piesní počúvaním svetoznámych interpretov a rozlišovaním ich štýlovej interpretácie. Vokálna literatúra a hudobná kultúra, vokálne štýly, druhy a žánre.

Hodnotenie žiaka:

Žiak je na konci štúdia hodnotený triednym učiteľom, získava ročníkové vysvedčenie za 4. ročník ŠPD.

V Komárne, dňa 30. júna 2020

Mgr. Ružena Baloghová, DiS.art.,
vedúca PK speváckeho oddelenia

6.7 TANEČNÁ A DŽEZOVÁ SKUPINA

1.- 4. ročník 2. časti prvého stupňa, II. stupeň a ŠPD (pokročilý)

Podľa učebného plánu č. 24

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Zameranie populárna a džezová skupina má oproti iným zameraniam svoje špecifiká, ktoré sú dané vysokou mierou individuálnych predpokladov a kompetencií tak jednotlivých členov, ako aj pedagóga, ktorý skupinu vedie. Tieto individuálne predpoklady sa rôznia mierou hudobných daností a stupňom ich rozvinutosti, nie menej dôležitú úlohu zohráva aj otázka hudobného vkusu a prirodzenej preferencie určitých žánrov. Podstatnú rolu zohráva aj obsadenie skupiny, ktoré podlieha prirodzeným personálnym zmenám.

Skupina je živý organizmus, v ktorom sa odrazí na celkovej úrovni vyspelosť každého hráča. Snahou pedagóga je využiť schopnosti každého člena skupiny a poskytnúť mu primeraný priestor na slobodný umelecký prejav. V tomto zameraní ide o využívanie vyšších hudobných schopností, akými sú hudobná predstavivosť, hudobná fantázia a hudobná tvorivosť, ktoré u reprodukčných činností ostávajú nedotknuté. Úzke prepojenie a medzi predmetová spolupráca je potrebná s predmetom hudobná náuka zameraná na džez, pretože jednotlivé témy oboch predmetov sú veľmi úzko prepojené. Konkrétne náuka o harmónii, základy hudobnej skladby, jednotlivé štýly a žánre džezu a modernej populárnej hudby, hudobné formy a hudobná terminológia.

Študijné zameranie Popová a džezová skupina zahŕňa aj základy hudobnej skladby, náuku o hudbe, dejiny džezu a modernej populárnej hudby a improvizáciu.

PODMIENKY PRIJÍMANIA UCHÁDZAČA

Hra v popovej a džezovej skupine predpokladá inštrumentálne kompetencie a technickú vybavenosť hráča na základnej úrovni, takisto ako aj vedomosti z hudobnej náuky a harmónie, orientáciu v hudobných pojmoch a žánroch hudby. Vysoké nároky je potrebné klásť na hudobné predpoklady, akými sú intonačné schopnosti, rytmické cítenie, harmonický sluch.

ŠPECIFICKÉ CIELE

Pri definovaní špecifických cieľov vychádzame z cieľa všeobecného, ktorým je výchova hudbou k hudbe a rozvoj všestranne rozvinutej osobnosti. Zameranie popová a džezová skupina sa prirodzene premieta aj v rozvoji

klúčových kompetencií.

Sociálno-komunikačné spôsobilosti: V tomto zameraní ide o komunikáciu hudbou aj o hudbe.

Matematicko-vedná spôsobilosť: Zameranie učí žiaka logike harmonických vzťahov, formovej štruktúry.

Akustika, fyzikálne zákonitosti hudby sú samostatnými vednými disciplínami, s ktorými žiak prichádza cez hudbu do kontaktu.

Spôsobilosť v oblasti IKT si žiak rozvíja cez vyhľadávanie notových a výukových zdrojov z internetu, cez poznávanie možností elektronických nástrojov.

Metakogníciu - spôsobilosť učiť sa učiť - pestuje hra na inštrumentálnom nástroji priam učebnicovo.

Inštrumentálna hra je založená na senzomotorickom učení a žiak má možnosť sledovať na sebe zákony učenia: cviku, efektu, transféru, interferencie, budovania dynamických stereotypov, automatizácie, vnímania, pozornosti, pamäte.

Spôsobilosť riešiť problémy si žiak pestuje napríklad voľbou adekvátnych prstokladov, harmonizáciou piesní. Sociálne a občianske spôsobilosti u žiakov učiteľ buduje tým, že z nich vychováva praktických muzikantov pre potreby občianskeho života: obrady, oslavy, ľudovú hudbu, kapely, kostoly, rodinné udalosti. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru – cez hudbu sa vytvára aj vzťah k iným druhom umenia a cit pre krásno.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent zamerania popovej a džezovej skupiny dosiahol:

Úroveň rozvoja hudobných a tvorivých schopností, ktorá mu umožňuje byť platným členom popovej a džezovej skupiny s vlastným tvorivým vkladom a prejavom. Takú úroveň pochopenia hudobnej reči a jej výrazových prostriedkov v popovej a džezovej hudbe, ktorá ho vedie k vlastným tvorivým počinom. Orientáciu v jednotlivých štýloch a žánroch popovej a džezovej hudby z hľadiska jej vývoja.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Je ťažké určiť vzdelávacie štandardy v jednotlivých ročníkoch, pretože je skôr výnimočné, aby sa na rovnakej pomyslenej štartovacej čiare stretli inštrumentálne aj hudobne vyrovnaní hráči a štyri roky pracovali rovnakým tempom. Úloha pedagóga je skôr v koordinácii jednotlivých hráčov a poskytnutí čo najlepších podmienok na ich rast. Proces poznania a využívania harmonických a improvizčných postupov prebieha po špirále, jednotlivé stupne sa prelínajú a nie je možné ich od seba oddeliť, tým menej časovo ohraničiť.

Z aspektu tvorivosti, ako najvyššej kognitívnej funkcie, budú požiadavky na prácu v skupine od reprodukčných činností až ku vysokej miere vlastného vkladu takéto:

- hra z partov podľa vopred vytvoreného aranžmánu,
- hra podľa sluchu na základe sluchovej analýzy a harmonického rozboru,
- hra skladieb s plochami určenými na improvizáciu jednotlivých nástrojov
- hra skladieb s ustálenou formou ako napríklad blues, alebo piesňová forma typu
- AABA, skladby s bežnými harmonickými postupmi-výber z džezových štandardov
- vlastné kompozície
- kolektívna improvizácia

OBLASŤ HARMÓNIE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- spoznajú systém intervalov, akordov a stupníc - porozumejú hlavným harmonickým funkciám a ich substitúciám (akordom na vedľajších stupňoch, vzťahom v kadencii, úlohe a variabilite dominanty, vzťahu akordu a jeho akordickej stupnice vo funkčnej a neskôr aj modálnej harmónii) - dokážu tieto poznatky aplikovať v harmonizácii populárnych, bluesových a jazzových skladieb. - dokážu tieto poznatky aj analyzovať či už sluchovou analýzou, alebo harmonickým rozborom študovaných skladieb - aplikujú vo vlastných kompozíciách poznatky zo štúdia harmónie - vytvoria si vlastný „rukopis“ a štýl	- intervaly, stupnice, akordy - kadencia, spoj II – V – I stupňa - tenzie (pridaná terciová nadstavba akordu) - typy akordov na vedľajších stupňoch - modálne stupnice - alterované akordy - akordické stupnice - dominanty, typy dominant (dominanty k II., III., IV., V., stupňa, rozšírené – extended, sled mimotonálnych dominant, substituovaná dominanty, dominanty so špeciálnou funkciou, dominanty na zníženom VII. stupni - modulácia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- aplikujú improvizované postupy v jednej stupnici (sekvencie postupov, v terciách, kvintakordoch, septakordoch, s pridanými chromatickými tónmi) - použijú tieto postupy aj pri zmene tóniny (v postupoch po celých tónoch, poltónoch, malých a veľkých terciách, zväčšených kvartách smerom hore aj dole) - osvoja si kadenciu, spoj II. – V. – I. (v durovej a v molovej tónine) - precvičia tento spoj posúvaním tonálneho centra vyššie uvedeným spôsobom v rôznych tóninách - zvládnu formu blues - aplikujú okrem základnej schémy aj harmonické obmeny - vytvárajú sóla s využitím pentatonickú a bluesovú stupnicu - transponujú sóla aj do iných tónin - osvoja si harmonické postupy, v ktorých sa strieda viac akordov smerujúcich k tonike s využitím harmonických zámen a substitúcií - ovládajú tieto postupy v rôznych tóninách, napr. v sekvenciách vyššie uvedených postupov - osvoja si použitie akordických stupníc k rôznym akordom a ich alteráciám (mixolidickú, celotónovú, zmenšenú, dórsku, lokrickú...) - pochopia hudobné súvislosti medzi akordmi ako harmonickým a stupnicami melodickým vyjadrením tej istej množiny tónov - dokážu aplikovať tieto postupy v improvizáciách - analyzujú sóla iných - zhodnocujú prijaté hudobné informácie - posúvajú sa vyššiu úroveň svojich schopností vyjadriť sa hudbou	- riffová technika, sekvencie, variácie - téma, chór - rozklad akordov - stupnicový sled - pentatonika, bluesová stupnica - blue tón, tritón - frázovanie, artikulácia, akcent - tón (melodický, akordický, chromatický, prichodný, prietážny, striedavý...) - spoj II-V-I - forma blues - improvizácia v bluesovej, pentatonickú stupnici - sled akordov III-VI-II-V - improvizácia v akordických stupniciach

OBLASŤ IMPROVIZÁCIE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- dokáže hrať v swingovom triolovom štýle - dokáže hrať v rovnakých osminových hodnotách, napr. bossa nova - zvládnu rôzne štýly tanečnej, jazzovej, a latino hudby - porozumejú členeniu a periodickému opakovaniu a variovaníu rytmickej zložky - dokážu aplikovať získané poznatky na charakterovo vhodné skladby - analyzujú jednotlivé rytmické prvky pri počúvaní - dokážu rytmické štruktúry pomenovať a určiť - získajú bohatú zásobu možností rytmického členenia pri improvizácii - aplikujú získané poznatky pri vytváraní vlastných rytmických štruktúr	- skladba alebo cvičenie so swingovým rytmom - skladba alebo cvičenie s rovnakým delením rytmických hodnôt - triola, synkopa, swing, predrazená, es-ta (oneskorená), ťažkádooba, stoptime, fade out, polyrytmus, nepravidelné takty

RYTMICKÁ ZLOŽKA HRY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- dokáže hrať v swingovom triolovom štýle - dokáže hrať v rovnakých osminových hodnotách, napr. bossa nova - zvládnu rôzne štýly tanečnej, jazzovej, a latino hudby - porozumejú členeniu a periodickému opakovaniu a variovaníu rytmickej zložky - dokážu aplikovať získané poznatky na charakterovo vhodné skladby - analyzujú jednotlivé rytmické prvky pri počúvaní - dokážu rytmické štruktúry pomenovať a určiť - získajú bohatú zásobu možností rytmického členenia pri improvizácii - aplikujú získané poznatky pri vytváraní vlastných rytmických štruktúr	- skladba alebo cvičenie so swingovým rytmom - skladba alebo cvičenie s rovnakým delením rytmických hodnôt - triola, synkopa, swing, predrazená, es-ta (oneskorená), ťažkádooba, stoptime, fade out, polyrytmus, nepravidelné takty

FORMY PRAKTICKEJ VÝUČBY

Vyučovanie je organizované skupinovú formou s trojhodinovou časovou dotáciou v prvom ročníku a štvorhodinovú v ďalších ročníkoch. Základnou formou vyučovania je teda hra v skupine, ďalšími formami sú delené skúšky a individuálna práca.

Základným princípom vyučovania je výchova hudbou k hudbe. Tomuto účelu slúži výber metód a foriem práce. Vhodné sú metódy: motivačné (rozhovor, demonštrácia), fixačné (opakovanie, precvičovanie, motorický tréning), diagnostické (pozorovanie), klasifikačné (slovné hodnotenie, pochvala). Výberom metód z aspektu logického sa upevňujú sa logické myšlienkové operácie a postupy učenia. Uplatňujú sa adekvátne formy vyučovacej hodiny: základná, zameraná na určitý problém, adaptácia na podmienky verejného vystúpenia, návšteva koncertu. Výučba sa realizuje v triede ZUŠ vybavenej elektronickými nástrojmi. V čo najväčšej miere sa využíva didaktická technika: audio, video nahrávky, záznamy skupinovej hry, možnosti digitálnych nástrojov: ich zvukové možnosti a spoznávanie rôznych tanečných štýlov, ale aj možnosti digitálnych prameňov a výukových programov. K učebným zdrojom patrí počúvanie bluesových veľikánov, napr. B. B. King, John Lee Hooker, Eric Clapton, Gary Moore... a džezových klasikov: Miles Davis, D. Gillespie, L. Armstrong, J. Coltrane, Ch. Parker, Oskar Peterson...

Napriek veľkej rôznorodosti, a špecifikám, ktoré zameranie Popová a džezová skupina má, je potrebné mať na zreteli správny metodický postup, ktorý vedie k rozvoju hudobnosti jej členov a tým pozdvihuje úroveň skupiny, ako celku. Na základe overených pedagogických princípov a zásad spoločným bude postup od jednoduchého k zložitému.

Ak sa na predpokladané výkonové štandardy pozrieme z aspektu ich postupnosti od najjednoduchších, zameraných na reprodukciu, až po výkony s vysokou mierou tvorivého vkladu (a nie z hľadiska ich zadelenia látky do jednotlivých ročníkov), môžeme sa zamerať na jednotlivé prvky hudobnej reči: melodickú, harmonickú a rytmickú. Možno je práca v skupine, keď všetci hráči postupujú podľa vopred dohodnutých harmonických schém, ktoré samozrejme postupujú od jednoduchého k zložitejšiemu. Pridanou hodnotou je nesporný vplyv týchto cvičení na rozvoj sluchu, vzájomného rešpektovania sa a súhry skupiny.

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA:

Interpretácia dvoch charakterom odlišných skladieb pred trojčlennou skúšobnou komisiou. Za záverečnú skúšku možno považovať aj verejné vystúpenie skupiny za účasti skúšobnej komisie (napríklad na absolventskom koncerte), pri ktorom odznejú najmenej dve charakterom odlišné skladby.

Dňa 13. júna 2020

Vypracoval: Ervin Fulmek DiS.Art.

6.8

HUDOBNÁ NÁUKA

1 . - 4. ročník Štúdia pre dospelých

1.ročník Štúdia pre dospelých

01-VYMEDZENIE ŠTUDIJNÉHO ROČNÍKA:

Hudobná náuka je povinný vyučovací predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru.

1. ročník ŠPD - hudobnú náuku - navštevuje žiak, ktorý dosiahol vekovú hranicu 15 rokov.

02-ČASOVÁ DOTÁCIA VYUČOVANIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 hodina 45 minút skupinové vyučovanie

03-POSLANIE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Cieľom hudobnej náuky vo vzdelávacej oblasti „Umenie a kultúra“ je pochopenie komunikatívnej funkcie hudby, rôznych podôb hudobného vyjadrenia, pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania.

04-CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Hudobná náuka je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja žiaka a je rozhodujúca pri odovzdaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka. Úlohou predmetu hudobnej náuky vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa.

Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia

využitím špecifík národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Formuje estetický, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebauvýchovu a sebareflexiu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov pri prehĺbovaní hudobného zážitku aj na uvedomené vnímanie a na aktívny hudobný prejav.

05-CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

- získanie poznatkov, vedomostí a zručností v procese komunikácie s hudbou
- nadobudnutie schopnosti uplatňovať získané vedomosti o hudbe, hudobné skúsenosti a hudobné zručnosti pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel a pri elementárnej tvorivosti
- spoznávanie najvýznamnejších slovenských, českých a svetových hudobných skladateľov jednotlivých štýlových období a ich vybrané diela
- uvedomenie si svojej národnej identity, a to na základe osvojenia si umeleckej výpovede hudobných diel (slovenské ľudové a národné piesne, významné diela slovenskej umeleckej hudby) v kontexte s európskou hudobnou kultúrou
- získanie úcty ku kultúre vlastného národa
- nadobudnutie schopnosti otvorene prijímať, hodnotiť a vážiť si hudobné diela a hudobné prejavy vlastného národa, iných národov a etník
- získavanie schopnosti vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami prostredníctvom hudobných činností
- v kontexte hudby snaha o analyzovanie, porovnávanie a syntetizovanie poznatkov a podnetov z iných predmetov (dejepis, etická, výtvarná, telesná a športová výchova, občianska náuka, slovenský jazyk a literatúra, geografia, cudzie jazyky) a prierezových tém (multikultúrna, mediálna a environmentálna výchova, osobný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné činnosti)

06-PREDMETOVÉ KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

- formovať a rozvíjať emocionálny svet žiakov
- formovať mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života
- vychovávať žiakov k hrdosti k vlastnému slovenskému kultúrnemu bohatstvu a histórii, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom
- vhodne a nenásilne spájať hudbu s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, filmom, videom a modernými komunikačnými technológiami
- vychovať vnímavých, aktívnych poslucháčov, tolerantných k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim
- hudobná náuka sa podieľa na rozvíjaní osobnostnej, sociálnej, občianskej a komunikačnej kompetencie

07-VOKÁLNO-INTONAČNÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- orientovať sa v grafickom zázname piesní a skladieb rôznych štýlov a žánrov
- posudzovať kvalitu vokálneho prejavu druhých
- k čistému, kultivovanému spevu so zodpovedajúcim výrazom
- neustále sa zdokonaľovať v správnych speváckych návykoch, vo viazaní tónov
- predlžovať výdych v piesňach jednohlasných, dvojhlasných, piesňach s prvkami trojhlasu so zodpovedajúcim výrazom a zreteľom na hlasové dispozície a hlasovú hygienu
- uplatňovať elementárne taktovacie pohyby pri speve, pri rôznych hudobno-pohybových a vokálnych vyjadreniach rytmu 4
- pri nácviku piesní sledovať pohyb melódie v notovom zápise
- intonovať v tonálnom durovom rade (c1 - c2) na solmizačné slabiky s využitím ďalších pomocných prostriedkov vokálnej intonácie, intonovať v diatonických melodických útvaroch durového a molového tónorodu na solmizačné slabiky
- ovládať naspamäť spev slovenskej a európskej hymny

08-INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- rytmizovať jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam na detských hudobných nástrojoch v dvoj-, troj-, štvordobom takte, vrátane synkopy, bodkovaného rytmu, od 3. ročníka ŠPD aj s inými osvojenými rytmickými prvkami
- realizovať a vytvárať jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam na detských hudobných nástrojoch s využitím predohry, dohry, medzihry
- jednoduchých spôsobom sprevádzať piesne na melodických hudobných nástrojoch s využitím T a D v dur a mol, od 3. ročníka ŠPD s využitím tonického akordu v durovom a molovom tónorode
- rozlišovať piesní a skladieb na zvukovo kontrastných hudobných nástrojoch
- sprevádzať piesne na rytmických a melodických hudobných nástrojoch s využitím poznatkov o hudobných formách, výrazových prostriedkoch hudby, diatoniky, akordov v durovom a molovom tónorode
- vyjadrovať nálady a charakter piesne, úryvok alebo skladby na detských hudobných nástrojoch

09-PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- orientovať sa v znejúcej hudbe, na základe použitých výrazových prostriedkov hudby dokázať zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu vokálnu alebo inštrumentálnu z hľadiska žánru
- sluchovo rozlišovať piesne, skladby a úryvky zo skladieb rôznych druhov a žánrov
- sluchovo rozlišovať ľudový spev a ľudovú hudbu z rôznych folklórnych oblastí Slovenska
- sluchovo rozlišovať jednotlivé hudobné žánre na základe ich charakteristických znakov
- sluchovo rozlišovať árie, recitatív, zbor
- sluchovo rozlišovať hudobné nástroje v orchestri
- verbalizovať hudobný zážitok z počúvanej hudby - výtvarne, hudobno-pohybovo a literárne
- charakterizovať základné črty daných slohových období - hudba najstarších čias, barok, klasicizmus - na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať základné črty daných slohových období od hudby romantizmu po hudbu 20. storočia na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať hudobno-dramatickú tvorbu slovenských a svetových autorov, vokálnej, inštrumentálnej tvorby podľa zamerania, drobností majstrov, koncertov na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať základné typy džezovej a populárnej hudby na základe počúvaných skladieb
- využiť vhodné miesta v hudobných skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, kreslením, recitáciou a stvárnením hudobnodramatického prejavu
- verbalizovať hudobný zážitok, hodnotiť a porovnávať počúvané skladby

10-HUDOBNO-POHYBOVÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- dokázať správne reagovať pohybom na znejúcu hudbu
- dokázať realizovať hudobno-pohybové hry so spevom, vyjadriť náladu a obsah hudby pohybom
- pohybovo stvárniť výraz a náladu piesne a hudobnej skladby, rytmu, dynamiky v súlade s charakterom piesne alebo skladby
- pohybovo stvárniť rôzne rytmické hodnoty z nôt celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových a príslušných pomlčiek, rôznych zmien rytmu, tempa, dynamiky
- taktovať piesne a úryvky zo skladieb v 2/4, 3/4 a 4/4 takte
- vyjadriť rytmickú a výrazovú stránku piesní a skladieb určených na počúvanie hudobným pohybom - tanečnými krokmi, výrazovou hudobno-pohybovou kreáciou, hrou na tele
- osvojiť si choreografiu ľudového tanca
- pohybovo stvárniť základné kroky pochodu, polky, valčíka, mazúrky
- sprevádzať piesne alebo úryvky zo skladieb taktovaním
- pohybovo vyjadriť a odlíšiť hudobné formy - jednodielna, dvojdielna, trojdielna, rondo, variácia témy
- pohybovo stvárniť jednoduchú choreografiu valčíka, polky a inonárodného tanca

11-HUDOBNO-DRAMATICKÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- využiť vhodné miesta v hudobných skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, kreslením, recitáciou s uplatňovaním doterajších poznatkov na stvárnenie hudobnej rozprávky, hudobného príbehu, hudobného divadla, hudobnej dielne s komplexným hudobno-dramatickým prejavom
- integrovať a komplexne využívať vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne a perцепčné činnosti spojené v dramatickom príbehu
- získavať schopnosť empatického a asertívneho správania sa

12-OBSAH VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Obsahom vyučovacieho predmetu daného ročníka je:

- Hudobná abeceda, husľový kľúč, basový kľúč
- Celá, polová, štvrtová nota
- 1-čiarková októva v husľovom kľúči,
- Celá, polová, štvrtová pomlčka
- Rytmické cvičenia 2/4, 3/4, 4/4
- Bodkovaný rytmus, triola, synkópa,
- Osminová nota, osminová pomlčka
- Solmizácia, spievanie piesní
- 2-čiarková októva v husľovom kľúči
- Vysvetlenie pojmov legáto, staccato, ligatúra
- Precvičovanie nôt c1- a2
- Zápis nôt v basovom kľúči f-c1
- Základné dynamické znamienka (p, mp, mf, f)
- Pomenovanie intervalov
- Opakovanie dynamických znamienok
- rytmické cvičenia 2/4, 3/4, 4/4
- Posuvky, funkcia, miesto (#, b), poradie krížikov, poradie béčok
- Molové stupnice (prir. harm. mel.)
- 3-čiarková októva v husľovom kľúči
- Základné intervaly: čisté a veľké
- Všeobecné rozdelenie hudobných nástrojov
- Tempové označenia: vivace, allegro, moderato, andante
- Definícia stupnice, rozlíšenie celotónovej a poltónovej stupnice
- Definícia paralelnej a rovnomennej stupnice
- Šestnástinová nota a pomlčka
- Vysvetlenie pojmov (prima volta, sekunda volta, opakovacie znamienko, fermata),
- Sólo, duo, terceto
- Husľové duo, trio; Rytmické cvičenia
- Kvintový kruh (dur-mol stupnice)
- Kvartový kruh (dur-mol stupnice)
- Zbory – kánon, rytmické cvičenia v 3/8, 6/8 takte
- Opakovanie nôt v husľovom a basovom kľúči
- Hudba a tanec
- Zadenie trioly do taktov 3/4, 4/4, 3/8, 6/8
- Spevácke zbory (typy)
- Definícia kvintakordov a jeho obrátov
- Dvojhlas, trojhlas, kánon
- Melodické ozdoby

Piesňový materiál na vokálne činnosti:

- *Na vrchu na Bradle*
- *Dnes je deň...*
- *Čija vina...*
- *Po nábreží koník beží*
- *Janičko maličký*
- *Na tej našej čiernej zemi*

Piesňový materiál pre skupiny s vyučovacím jazykom maďarským:

- *Hej, Dunáról fúj a szél*
- *Erdő, erdő, de magas a teteje*
- *Esik eső, nagy sár van az úton*
- *A jó lovas katonának*
- *Felszállott a páva*
- *Széles a Duna*
- *A csitári hegyek alatt*
- *Csillagok, csillagok*
- *Madárka, madárka*
- *Sej, a tari réten*

Zoznam skladieb na počúvanie hudby:

- P. Nagy: Mandarínka
- C. Debussy: Cakewalk
- A. Vivaldi: Jeseň
- A. Moyzes: Trávnice
- J. Krieger: Menuet
- M. Schneider-Trnavský: Ružičky, Povej, vetrík, povej
- M. P. Musorgskij: Katakomby
- G. F. Händel: Wassermusik
- A. Vivaldi: Zima
- I. Stravinskij: Príbeh vojaka
- A. Dvořák: Zajata
- A. Vivaldi: Jar
- A. Vivaldi: Leto
- J. S. Bach - Menuet

Doplňujúci zoznam skladieb na počúvanie hudby pre skupiny s vyučovacím jazykom maďarským:

- Z. Kodály – *Fölszállott a páva*
- Z. Kodály – *Mátraí képek*

13-ZÍSKANÉ KOMPETENCIE ŽIAKA:

- dokázať správne realizovať hudobné prejavy (vokálne, inštrumentálne, pohybové) a integrovať ich pri realizácii hudobno-dramatických činností
- vedieť využiť získané zručnosti v intonačnej a sluchovej výchove pri svojich hudobných činnostiach
- na primeranej úrovni dokázať využiť nadobudnuté zručnosti pri vyjadrení svojich myšlienok, pocitov a postojov, a tak prostredníctvom hudby komunikovať s okolitým svetom
- rytmické čítanie a vedomosti: pravidelné a nepravidelné rytmické útvary, noty a pomlčky 4/4 – 1/16, nota a pomlčka s bodkou, triola,
- metrické čítanie a vedomosti: 2/4, 3/4, 4/4, 2/2, 3/2, 3/8, 6/8, 9/8 takt,
- tempové čítanie a vedomosti: skladby pomalé a rýchle, andante, moderato, allegro, vivace, grave

14-ODPORÚČANÁ HUDOBNÁ LITERATÚRA:

- SLUJKOVÁ, V., FISLA R. a E. KORCOVÁ, 2006. *Hudobná náuka pre 1. ročník základných umeleckých škôl*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN: 80-10-01081-2.
- SLUJKOVÁ, V., FISLA R. a E. KORCOVÁ, 2007. *Hudobná náuka pre 2. ročník základných umeleckých škôl*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN: 978-80-10-01285-5.
- VOZÁR, M. *Hudobná náuka pracovný zošit 1. a 2. ročník*.

- SLUJKOVÁ, V. 1995. *Učebné osnovy hudobnej náuky* [online]. Bratislava: Ministerstvo školstva Slovenskej republiky [cit. 2020-06-29]. ISBN 80-7098-096-6. Dostupné z: http://www.statpedu.sk/files/sk/svp/statny-vzdelavaci-program/svp-zakladne-umelecke-skoly/uo_hud_nauka.pdf
- *Štátny vzdelávací program pre základné umelecké školy* [online]. [cit. 2020-06-29]. Dostupné z: <http://www.statpedu.sk/clanky/inovovany-statny-vzdelavaciprogram/inovovany-svp-pre-zakladne-umelecke-skoly>.
- PÉCSI, G. a R. UZSALYNÉ PÉCSI, 2008. *Ének-Zene-Kultúra*. Pécs: Kulcs a muzsikához kiadó. ISBN: 963 00 7950 X.
- VORDEMAN, C. 2016. *Zene lépésről lépésre*. Budapest: HVG kiadó. ISBN: 978-963-304-382-0.
- LUKOVICS, M. 2004. *Zenei nevelés az alapiskola 5. osztálya számára*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN: 80-10-00368-9.

15-UKONČENIE ŠTÚDIA 1. ročníka ŠPD

Žiak ukončí 1.ročník ŠPD koncoročným testom.

16-HODNOTENIE a KLASIFIKÁCIA žiaka 1. ročníka ŠPD

Žiak je ohodnotený pedagógom na základe svojej celoročnej práce známku na vysvedčení.

17-METÓDY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia. Vyučovanie hudobnej náuky sa môže realizovať skupinovo. Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (približovanie obsahu učiva), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela). Ďalšími metódami sú zážitkové a skúsenostné (verbálne vyjadrenie zážitku a popísanie skúsenosti a jej následné praktické využitie). Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie. Špecifickými metódami pri výučbe hudobnej náuky sú intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia. Významné miesto majú problémové metódy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu). Pre realizáciu cieľov sú dôležité aktivizujúce metódy, z nich je vhodná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému). Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania (ústne opakovanie).

2.ročník Štúdia pre dospelých

01-VYMEDZENIE ŠTUDIJNÉHO ROČNÍKA:

Hudobná náuka je povinný vyučovací predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru.

2. ročník ŠPD - hudobnú náuku- navštevuje žiak, ktorý ukončil 1. ročník ŠPD na ZUŠ.

02-ČASOVÁ DOTÁCIA VYUČOVANIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 hodina 45 minút skupinové vyučovanie

03-POSILNIE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Cieľom hudobnej náuky vo vzdelávacej oblasti „Umenie a kultúra“ je pochopenie komunikatívnej funkcie hudby, rôznych podôb hudobného vyjadrenia, pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania.

04-CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Hudobná náuka je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja žiaka a je rozhodujúca pri odovzdaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka. Úlohou predmetu hudobnej náuky vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa.

Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia využitím špecifik národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Formuje estetický, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebauvýchovu a sebareflexiu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov pri prehĺbovaní hudobného zážitku aj na uvedomené vnímanie a na aktívny hudobný prejav.

05-CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

- získanie poznatkov, vedomostí a zručností v procese komunikácie s hudbou
- nadobudnutie schopnosti uplatňovať získané vedomosti o hudbe, hudobné skúsenosti a hudobné zručnosti pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel a pri elementárnej tvorivosti
- spoznávanie najvýznamnejších slovenských, českých a svetových hudobných skladateľov jednotlivých štýlových období a ich vybrané diela
- uvedomenie si svojej národnej identity, a to na základe osvojenia si umeleckej výpovede hudobných diel (slovenské ľudové a národné piesne, významné diela slovenskej umeleckej hudby) v kontexte s európskou hudobnou kultúrou
- získanie úcty ku kultúre vlastného národa
- nadobudnutie schopnosti otvorene prijímať, hodnotiť a vážiť si hudobné diela a hudobné prejavy vlastného národa, iných národov a etník
- získavanie schopnosti vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami prostredníctvom hudobných činností
- v kontexte hudby snaha o analyzovanie, porovnávanie a syntetizovanie poznatkov a podnetov z iných predmetov (dejepis, etická, výtvarná, telesná a športová výchova, občianska náuka, slovenský jazyk a literatúra, geografia, cudzie jazyky) a prierezových tém (multikultúrna, mediálna a environmentálna výchova, osobný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné činnosti)

06-PREDMETOVÉ KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

- formovať a rozvíjať emocionálny svet žiakov
- formovať mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života
- vychovávať žiakov k hrdosti k vlastnému slovenskému kultúrnemu bohatstvu a histórii, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom
- vhodne a nenásilne spájať hudbu s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, filmom, videom a modernými komunikačnými technológiami
- vychovať vnímavých, aktívnych poslucháčov, tolerantných k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim
- hudobná náuka sa podieľa na rozvíjaní osobnostnej, sociálnej, občianskej a komunikačnej kompetencie

07-VOKÁLNO-INTONAČNÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- orientovať sa v grafickom zázname piesní a skladieb rôznych štýlov a žánrov
- posudzovať kvalitu vokálneho prejavu druhých
- k čistému, kultivovanému spevu so zodpovedajúcim výrazom
- neustále sa zdokonaľovať v správnych speváckych návykoch, vo viazaní tónov
- predlžovať výdych v piesňach jednohlasných, dvojhlasných, piesňach s prvkami trojhlasu so zodpovedajúcim výrazom a zreteľom na hlasové dispozície a hlasovú hygienu
- uplatňovať elementárne taktovacie pohyby pri speve, pri rôznych hudobno-pohybových a vokálnych vyjadreniach rytmu
- pri nácviku piesní sledovať pohyb melódie v notovom zápise
- intonovať v tonálnom durovom rade (c1 - c2) na solmizačné slabiky s využitím ďalších pomocných prostriedkov vokálnej intonácie, intonovať v diatonických melodických útvaroch durového a molového tónorodu na solmizačné slabiky

- ovládať naspamäť spev slovenskej a európskej hymny

08-INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- rytmizovať jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam na detských hudobných nástrojoch v dvoj-, troj-, štvordobom takte, vrátane synkopy, bodkovaného rytmu, od 3. ročníka ŠPD aj s inými osvojenými rytmickými prvkami
- realizovať a vytvárať jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam na detských hudobných nástrojoch s využitím predohry, dohry, medzihry
- jednoduchých spôsobom sprevádzať piesne na melodických hudobných nástrojoch s využitím T a D v dur a mol, od 3. ročníka ŠPD s využitím tonického akordu v durovom a molovom tónorode
- rozlišovať piesní a skladieb na zvukovo kontrastných hudobných nástrojoch
- sprevádzať piesne na rytmických a melodických hudobných nástrojoch s využitím poznatkov o hudobných formách, výrazových prostriedkoch hudby, diatoniky, akordov v durovom a molovom tónorode
- vyjadrovať nálady a charakter piesne, úryvok alebo skladby na detských hudobných nástrojoch

09-PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- orientovať sa v znejúcej hudbe, na základe použitých výrazových prostriedkov hudby dokázať zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu vokálnu alebo inštrumentálnu z hľadiska žánru
- sluchovo rozlišovať piesne, skladby a úryvky zo skladieb rôznych druhov a žánrov
- sluchovo rozlišovať ľudový spev a ľudovú hudbu z rôznych folklórnych oblastí Slovenska
- sluchovo rozlišovať jednotlivé hudobné žánre na základe ich charakteristických znakov
- sluchovo rozlišovať árie, recitatív, zbor
- sluchovo rozlišovať hudobné nástroje v orchestri
- verbalizovať hudobný zážitok z počúvanej hudby - výtvarne, hudobno-pohybovo a literárne
- charakterizovať základné črty daných slohových období - hudba najstarších čias, barok, klasicizmus - na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať základné črty daných slohových období od hudby romantizmu po hudbu 20. storočia na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať hudobno-dramatickú tvorbu slovenských a svetových autorov, vokálnej, inštrumentálnej tvorby podľa zamerania, drobností majstrov, koncertov na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať základné typy džezovej a populárnej hudby na základe počúvaných skladieb
- využiť vhodné miesta v hudobných skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, kreslením, recitáciou a stvárnením hudobnodramatického prejavu
- verbalizovať hudobný zážitok, hodnotiť a porovnávať počúvané skladby

10-HUDOBNO-POHYBOVÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- dokázať správne reagovať pohybom na znejúcu hudbu
- dokázať realizovať hudobno-pohybové hry so spevom, vyjadriť náladu a obsah hudby pohybom
- pohybovo stvárniť výraz a náladu piesne a hudobnej skladby, rytmu, dynamiky v súlade s charakterom piesne alebo skladby
- pohybovo stvárniť rôzne rytmické hodnoty z nôt celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových a príslušných pomlčiek, rôznych zmien rytmu, tempa, dynamiky
- taktovať piesne a úryvky zo skladieb v 2/4, 3/4 a 4/4 takte
- vyjadriť rytmickú a výrazovú stránku piesní a skladieb určených na počúvanie hudobným pohybom - tanečnými krokmi, výrazovou hudobno-pohybovou kreáciou, hrou na tele
- osvojiť si choreografiu ľudového tanca
- pohybovo stvárniť základné kroky pochodu, polky, valčíka, mazúrky
- sprevádzať piesne alebo úryvky zo skladieb taktovaním
- pohybovo vyjadriť a odlíšiť hudobné formy - jednodielna, dvojdielna, trojdielna, rondo, variácia témy
- pohybovo stvárniť jednoduchú choreografiu valčíka, polky a inonárodného tanca

11-HUDOBNO-DRAMATICKÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- využiť vhodné miesta v hudobných skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, kreslením, recitáciou s uplatňovaním doterajších poznatkov na stvárnenie hudobnej rozprávky, hudobného príbehu, hudobného divadla, hudobnej dielne s komplexným hudobno-dramatickým prejavom
- integrovať a komplexne využívať vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne a perцепčné činnosti spojené v dramatickom príbehu
- získavať schopnosť empatického a asertívneho správania sa

12-OBSAH VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Obsahom vyučovacieho predmetu daného ročníka je:

- Opakovanie učiva z 1. ročníka
- Rytmické cvičenia v 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 takte
- Predznamenanania #, b, x, bb
- Hudobné nástroje sláčikové a harfa
- Enharmomická záměna tónov, intervalov, stupníc, akordov
- Stupnice C, G, D dur a a, e, h mol,
- Opakovanie kvintakordov a ich obraty
- Ľudová, umelá, prekomponovaná pieseň
- Stupnice A, E, H dur a fis, cis, gis mol
- Intervaly č, v, m, (zm, zv)
- Lýdická, dórska a frygická stupnica
- Hudobné nástroje dychové (drevené a plechové)
- Stupnice F, B, Es dur a d, g, c mol
- Tance: valčík, polka
- Stupnice As, Des, Ges dur a f, be, es mol
- Hlavné harmonické funkcie (T, S, D,) 47
- Hudobné nástroje: bicie (xylofon)
- Stupnice Fis, Cis dur a dis, ais mol
- Transponovanie piesní
- Dominantný septakord
- Klávesové hudobné nástroje
- Tance v hudbe : Klasicizmus
- Stupnice Ces dur a as mol
- Zväčšené a zmenšené kvintakordy
- Obraty kvintakordov
- Tance v hudbe: Romantizmus
- Obraty dominantného septakordu
- Typy orchestrov a nástrojových zoskupení
- Tance v hudbe XX. storočia
- Jazz
- Harmonizácia jednoduchých piesní
- Komorná hudba, sláčikové kvarteto, dychové kvinteto, zbory
- Typy orchestra (sláčikový, ľudový, jazzový, dychový)

Piesňový materiál na vokálne činnosti:

- *Polka...*
- *Vysoko...*
- *Hoj vlast' moja*
- *Aká si mi krásna*
- *Búvaj že len, búvaj*
- *Všetko vodienka*
- *Keby moje ...*
- *Vianočné koledy*
- *V žiare prejasnej*
- *Na hole len...*
- *Kukurica strapatá*

Piesňový materiál pre skupiny s vyučovacím jazykom maďarským:

- *Érik a szőlő*
- *Fakó lovam*
- *Falu végén*
- *Sárga kukoricaszár*
- *Az én rácsos kapum*
- *Tavaszi szél*
- *Újesztendő, vígságszerző*
- *A kisnyéki rózsás kertek alatt*
- *Csalóközben, Patason*
- *Két szál pünkösdrózsa*

Zoznam skladieb na počúvanie hudby:

- J. Ch. Pezel: Sarabande
- B. Smetana: Vyšehrad
- J. S. Bach: Suita h mol pre flautu
- E. Suchoň: Horalská suita
- D. Kardoš: Bagatela č.15
- A. Dvořák: Symfónia e mol
- G. Bizet: Detské hry
- F. Schubert: Valčík As dur
- F. Chopin: Prelúdium f mol
- C. Saint-Saëns: Skameneliny
- J. Haydn: Menuet D dur
- L. v Beethoven: 9.symf./časť
- J. S. Bach: Suita h mol
- J. Haydn: Symfónia D dur-3.č.
- J. Brahms: Valčík A dur
- H. Berlioz: Fantastická symfónia – Ples
- B. Bartók: Rumunské tance
- S. Joplin: Maple Leaf rag
- L. Delibes: Coppélia /valčík
- L. Amstrong: Už nie som zlý
- J. Haydn: Sláčikové kvarteto D dur
- F. Poulenc: Sexteto pre klavír a dychové nástroje 2č.
- L. v Beethoven: Okteto Es dur 1č
- C. Saint-Saëns: Karneval zvierat
- J. Garsciová: Hry mladého Tsana
- J. Garsciová: Papagáj Ara

Doplňujúci zoznam skladieb na počúvanie hudby pre skupiny s vyučovacím jazykom maďarským:

- Dél-Dunántúli - ugróštánc
- Ungaresca
- Farkas Ferenc: *Régi magyar táncok*
- Bihari János: *Magyar tánc, vagyis verbunk*
- J. Brahms: *Magyar táncok (Uhorské tance)*
- Bartók Béla: *A csodálatos mandarin (Zázračný mandarín)*
- B. Britten: *Spríevodca mladého človeka orchestrom*

13-ZÍSKANÉ KOMPETENCIE ŽIAKA:

- dokázať správne realizovať hudobné prejavy (vokálne, inštrumentálne, pohybové) a integrovať ich pri realizácii hudobno-dramatických činností
- vedieť využiť získané zručnosti v intonačnej a sluchovej výchove pri svojich hudobných činnostiach
- na primeranej úrovni dokázať využiť nadobudnuté zručnosti pri vyjadrení svojich myšlienok, pocitov a postojov, a tak prostredníctvom hudby komunikovať s okolitým svetom

- rytmické čítanie a vedomosti: pravidelné a nepravidelné rytmické útvary, noty a pomlčky 4/4 – 1/16, nota a pomlčka s bodkou, triola,
- metrické čítanie a vedomosti: 2/4, 3/4, 4/4, 2/2, 3/2, 3/8, 6/8, 9/8 takt,
- tempové čítanie a vedomosti: skladby pomalé a rýchle, andante, moderato, allegro, vivace, grave

14-ODPORÚČANÁ HUDOBNÁ LITERATÚRA:

- SLUJKOVÁ, V., FISLA R. a E. KORCOVÁ, 1999. *Hudobná náuka pre 3. ročník základných umeleckých škôl*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN: 80-08-02969-2.
- SLUJKOVÁ, V., FISLA R. a E. VESELOVSKÁ-KORCOVÁ, 2000. *Hudobná náuka pre 4. ročník základných umeleckých škôl*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN: 80-08-01467-9.
- VOZÁR, M. *Hudobná náuka pracovný zošit 3. a 4. ročník*.
- SLUJKOVÁ, V. 1995. *Učebné osnovy hudobnej náuky* [online]. Bratislava: Ministerstvo školstva Slovenskej republiky [cit. 2020-06-29]. ISBN 80-7098-096-6. Dostupné z: http://www.statpedu.sk/files/sk/svp/statny-vzdelavaci-program/svp-zakladne-umelecke-skoly/uo_hud_nauka.pdf
- *Štátny vzdelávací program pre základné umelecké školy* [online]. [cit. 2020-06-29]. Dostupné z: <http://www.statpedu.sk/clanky/inovovany-statny-vzdelavaciprogram/inovovany-svp-pre-zakladne-umelecke-skoly>.
- PÉCSI, G. a R. UZSALYNÉ PÉCSI, 2008. *Ének-Zene-Kultúra*. Pécs: Kulcs a muzsikához kiadó. ISBN: 963 00 7950 X.
- PÉCSI, G. 2010. *Kulcs a muzsikához*. Pécs: Kulcs a muzsikához kiadó. ISBN: 9789630384896.
- VORDEMAN, C. 2016. *Zene lépésről lépésre*. Budapest: HVG kiadó. ISBN: 978-963-304-382-0.
- LUKOVICS, M. 2005. *Zenei nevelés az alapiskola 6. osztálya számára*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN: 80-10-00678-5.

15-UKONČENIE ŠTÚDIA 2. ročníka ŠPD

Žiak ukončí 2.ročník ŠPD koncoročným testom.

16-HODNOTENIE a KLASIFIKÁCIA žiaka 2. ročníka ŠPD

Žiak je ohodnotený pedagógom na základe svojej celoročnej práce známku na vysvedčení.

17-METÓDY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia. Vyučovanie hudobnej náuky sa môže realizovať skupinovo. Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (približovanie obsahu učiva), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela). Ďalšími metódami sú zážitkové a skúsenostné (verbálne vyjadrenie zážitku a popísanie skúsenosti a jej následné praktické využitie). Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie. Špecifickými metódami pri výučbe hudobnej náuky sú intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia. Významné miesta majú problémové metódy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého

produktu). Pre realizáciu cieľov sú dôležité aktivizujúce metódy, z nich je vhodná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému). Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania (ústne opakovanie).

3.ročník Štúdia pre dospelých

1-VYMEDZENIE ŠTUDIJNÉHO ROČNÍKA:

Hudobná náuka je povinný vyučovací predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru.

3. ročník ŠPD -hudobnú náuku - navštevuje žiak, ktorý ukončil 2. ročník ŠPD štúdia na ZUŠ.

02-ČASOVÁ DOTÁCIA VYUČOVANIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 hodina 45 minút skupinové vyučovanie

03-POSLANIE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Cieľom hudobnej náuky vo vzdelávacej oblasti „Umenie a kultúra“ je pochopenie komunikatívnej funkcie hudby, rôznych podôb hudobného vyjadrenia, pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania.

04-CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Hudobná náuka je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja žiaka a je rozhodujúca pri odovzdaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka. Úlohou predmetu hudobnej náuky vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa.

Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia využitím špecifik národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Formuje estetický, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebauvýchovu a sebareflexiu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov pri prehlbovaní hudobného zážitku aj na uvedomené vnímanie a na aktívny hudobný prejav.

05-CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

- získanie poznatkov, vedomostí a zručností v procese komunikácie s hudbou
- nadobudnutie schopnosti uplatňovať získané vedomosti o hudbe, hudobné skúsenosti a hudobné zručnosti pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel a pri elementárnej tvorivosti
- spoznávanie najvýznamnejších slovenských, českých a svetových hudobných skladateľov jednotlivých štýlových období a ich vybrané diela
- uvedomenie si svojej národnej identity, a to na základe osvojenia si umeleckej výpovede hudobných diel (slovenské ľudové a národné piesne, významné diela slovenskej umeleckej hudby) v kontexte s európskou hudobnou kultúrou
- získanie úcty ku kultúre vlastného národa
- nadobudnutie schopnosti otvorene prijímať, hodnotiť a vážiť si hudobné diela a hudobné prejavy vlastného národa, iných národov a etník
- získavanie schopnosti vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami prostredníctvom hudobných činností
- v kontexte hudby snaha o analyzovanie, porovnávanie a syntetizovanie poznatkov a podnetov z iných predmetov (dejepis, etická, výtvarná, telesná a športová výchova, občianska náuka, slovenský jazyk a literatúra, geografia, cudzie jazyky) a prierezových tém (multikultúrna, mediálna a environmentálna výchova, osobný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné činnosti)

06-PREDMETOVÉ KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

- formovať a rozvíjať emocionálny svet žiakov
- formovať mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života
- vychovávať žiakov k hrdosti k vlastnému slovenskému kultúrnemu bohatstvu a histórii, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom
- vhodne a nenásilne spájať hudbu s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, filmom, videom a modernými komunikačnými technológiami

- vychovať vnímavých, aktívnych poslucháčov, tolerantných k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim
- hudobná náuka sa podieľa na rozvíjaní osobnostnej, sociálnej, občianskej a komunikačnej kompetencie

07-VOKÁLNO-INTONAČNÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- orientovať sa v grafickom zázname piesní a skladieb rôznych štýlov a žánrov
- posudzovať kvalitu vokálneho prejavu druhých
- k čistému, kultivovanému spevu so zodpovedajúcim výrazom
- neustále sa zdokonaľovať v správnych speváckych návykoch, vo viazaní tónov
- predlžovať výdych v piesňach jednohlasných, dvojhlasných, piesňach s prvkami trojhlasu so zodpovedajúcim výrazom a zreteľom na hlasové dispozície a hlasovú hygienu
- uplatňovať elementárne taktovacie pohyby pri speve, pri rôznych hudobnopohybových a vokálnych vyjadreniach rytmu 4
- pri nácviku piesní sledovať pohyb melódie v notovom zápise
- intonovať v tonálnom durovom rade (c1 - c2) na solmizačné slabiky s využitím ďalších pomocných prostriedkov vokálnej intonácie, intonovať v diatonických melodických útvaroch durového a molového tónorodu na solmizačné slabiky
- ovládať naspať spev slovenskej a európskej hymny

08-INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- rytmizovať jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam na detských hudobných nástrojoch v dvoj-, troj-, štvordobom takte, vrátane synkopy, bodkovaného rytmu, od 3. ročníka ŠPD aj s inými osvojenými rytmickými prvkami
- realizovať a vytvárať jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam na detských hudobných nástrojoch s využitím predohry, dohry, medzihry
- jednoduchých spôsobom sprevádzať piesne na melodických hudobných nástrojoch s využitím T a D v dur a mol, od 3. ročníka ŠPD s využitím tonického akordu v durovom a molovom tónorode
- rozlišovať piesní a skladieb na zvukovo kontrastných hudobných nástrojoch
- sprevádzať piesne na rytmických a melodických hudobných nástrojoch s využitím poznatkov o hudobných formách, výrazových prostriedkoch hudby, diatoniky, akordov v durovom a molovom tónorode
- vyjadrovať nálady a charakter piesne, úryvok alebo skladby na detských hudobných nástrojoch

09-PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- orientovať sa v znejúcej hudbe, na základe použitých výrazových prostriedkov hudby dokázať zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu vokálnu alebo inštrumentálnu z hľadiska žánru
- sluchovo rozlišovať piesne, skladby a úryvky zo skladieb rôznych druhov a žánrov
- sluchovo rozlišovať ľudový spev a ľudovú hudbu z rôznych folklórnych oblastí Slovenska
- sluchovo rozlišovať jednotlivé hudobné žánre na základe ich charakteristických znakov
- sluchovo rozlišovať árie, recitatív, zbor
- sluchovo rozlišovať hudobné nástroje v orchestri
- verbalizovať hudobný zážitok z počúvanej hudby - výtvarne, hudobno-pohybovo a literárne
- charakterizovať základné črty daných slohových období - hudba najstarších čias, barok, klasicizmus - na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať základné črty daných slohových období od hudby romantizmu po hudbu 20. storočia na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať hudobno-dramatickú tvorbu slovenských a svetových autorov, vokálnej, inštrumentálnej tvorby podľa zamerania, drobností majstrov, koncertov na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať základné typy džezovej a populárnej hudby na základe počúvaných skladieb
- využiť vhodné miesta v hudobných skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, kreslením, recitáciou a stvárnením hudobnodramatického prejavu
- verbalizovať hudobný zážitok, hodnotiť a porovnávať počúvané skladby

10-HUDOBNO-POHYBOVÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- dokázať správne reagovať pohybom na znejúcu hudbu
- dokázať realizovať hudobno-pohybové hry so spevom, vyjadriť náladu a obsah hudby pohybom
- pohybovo stvárniť výraz a náladu piesne a hudobnej skladby, rytmu, dynamiky v súlade s charakterom piesne alebo skladby
- pohybovo stvárniť rôzne rytmické hodnoty z nôt celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových a príslušných pomlčiek, rôznych zmien rytmu, tempa, dynamiky
- taktovať piesne a úryvky zo skladieb v 2/4, 3/4 a 4/4 takte
- vyjadriť rytmickú a výrazovú stránku piesní a skladieb určených na počúvanie hudobným pohybom - tanečnými krokmi, výrazovou hudobno-pohybovou kreáciou, hrou na tele
- osvojiť si choreografiu ľudového tanca
- pohybovo stvárniť základné kroky pochodu, polky, valčíka, mazúrky
- sprevádzať piesne alebo úryvky zo skladieb taktovaním
- pohybovo vyjadriť a odlíšiť hudobné formy - jednodielna, dvojdielna, trojdielna, rondo, variácia témy
- pohybovo stvárniť jednoduchú choreografiu valčíka, polky a inonárodného tanca

11-HUDOBNO-DRAMATICKÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- využiť vhodné miesta v hudobných skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, kreslením, recitáciou s uplatňovaním doterajších poznatkov na stvárnenie hudobnej rozprávky, hudobného príbehu, hudobného divadla, hudobnej dielne s komplexným hudobno-dramatickým prejavom
- integrovať a komplexne využívať vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne a perцепčné činnosti spojené v dramatickom príbehu
- získavať schopnosť empatického a asertívneho správania sa

12-OBSAH VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Obsahom vyučovacieho predmetu daného ročníka je:

- Opakovanie učiva z 2. ročníka
- Paralelné stupnice, intervaly (m, v, č, zv a zm)
- Kvintakordy (zv, zm, dur, a mol)
- Počiatky hudby – **Pravek, Starovek**
- Hudba prvej civilizácie - Egypt, India, Čína, Grécko, Rím
- Harmonické funkcie (TSDT), dominantný septimový akord
- Charakteristika obdobia - **Stredovek**
- Vznik viachlasu, organum, Gregoriánsky chorál, Ars antiqua, Ars nova, Vitry, Machaut, Perotinus, Leoninus
- Charakteristika obdobia - **Renesancia**
- Rozvoj viachlasu, (homofónia – polyfónia), moteto, madrigal, omša, chanson+ G. P. da Palestrina
- Renesancia – hudobní skladatelia: O. di Lasso, J. des Prés, G. P. da Palestrina
- Charakteristika obdobia - Barok
- Barok : inštrumentálna hudba - tance, suita, concerto, concerto grosso, triová sonáta
- Barok : A. Vivaldi, A. Corelli, H. Purcell, G. F. Händel, D. Scarlatti, G. Ph. Telemann
- Barok : Opera, Cl. Monteverdi
- Hlavné harmonické funkcie TSD + D7 a obraty, harmonizácia jednoduchých melódií
- Charakteristika obdobia - **Klasicizmus**
- Interdisciplinárne vzťahy: hudba, výtvarné umenie, literatúra, divadlo, film, architektúra
- Hlavní predstavitelia klasicizmu - J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven
- Klasicizmus - hudobné formy: sláčikové kvarteto, sonáta
- Charakteristika **romantizmus a novoromantizmus**, interdisciplinárne vzťahy: hudba, výtvarné umenie, literatúra, divadlo, film, architektúra, tanec
- Hudobné formy a žánre (symfonická báseň, programová hudba, programová symfónia, pieseň, opera hudobná dráma)
- Skladatelia: Fr. Schubert, R. Schumann, F. Liszt, F. Chopin
- **Talianska opera:** G. Rossini, G. Donizetti, G. Verdi
- **Verizmus:** R. Leoncavallo, P. Mascagni, G. Puccini
- **Nemecká a rakúska hudba:** Wagner - reformátor opery, J. Brahms, A. Bruckner, G. Mahler, R. Strauss

- **Ruská hudba:** Mocná hŕstka - M. A. Balakirev, C. A. Kjuj, M. P. Musorgskij, N. A. Rimskij-Korsakov, A. P. Borodin a P. I. Čajkovskij
- **Slovenská hudba:** J. L. Bella, M. Sch. Trnavský, M. Moyzes, V. F. Bystrý
- **Maďarská hudba:** F. Erkel, F. Liszt, B. Egressy
- **Česká hudba:** A. Dvořák, Z. Fibich, B. Smetana, J. Suk, L. Janáček
- **Francúzsko:** G. Bizet, H. Berlioz, Ch. Gounod, J. Offenbach, C. Saint-Saëns,
- **Poľsko:** F. Chopin
- **Anglicko:** E. Elgar
- **Škandinávia:** E. Grieg, J. Sibelius

Zoznam skladieb na počúvanie hudby:

- J. Ch. Pezel : Sarabande
- Coptyc Himns
- Seikilova pieseň
- G. F. Händel: Koncert pre organ a sláčikový orchester F dur
- Spiritus Domini, Consolamini, consolamini(Greg.)
- F. Landino: Gram piant
- Anonym: Un cavalier di spagna
- Puicisque vivre Piere Sandrin: Chanson á
- G. P. da Palestrina: Missa brevis
- G. P. da Palestrina: Nigra sum
- Orlando di Lasso: Matona mia cara
- A. Corelli: Concerto grosso B dur op. 6
- A. Vivaldi: Štyri ročné obdobia – Zima
- A. Corelli: Concerto grosso D dur op. 6
- G. F. Händel: g mol sonáta pre flautu g mol
- Cl. Monteverdi: Orfeo /ukážka/
- G. F. Händel: Messiaš
- J. S. Bach: Preludium G dur
- G. F. Händel: g mol sonáta flautu g mol
- J. Haydn: Sláčikové kvarteto F dur op. 77 č.2
- W. A. Mozart: Klavírna sonáta A dur (Turecký pochod)
- L. van Beethoven: Predohra Egmont op.84
- J. Haydn: Symfónia G dur "Oxfordská"
- W. A. Mozart: Divertimento B dur
- Fr. Schubert- J. W. Goethe: Erlkönig Op.1
- R. Schumann: Hovorí básnik (Detské scény)
- F. Chopin: Etuda Ges dur Op 10
- R. Schumann: Symfónia č. I. "Jarná"
- F. Liszt: Prelúdiá /Les Préludes/
- G. Verdi: Rigoletto – Questa a quella
- G. Puccini: Rigoletto - La donna e mobile
- R. Wagner: Prsteň Nibelungov, Valkýra (Boulez)
- A. Bruckner: Symfónia č. 4. Es dur "Romantická"(3.č.)
- P. I. Čajkovskij: Symfónia č. 6. h mol "Patetická"
- M. P. Musorgskij: Obrázky z výstavy
- A. Dvořák: Koncert pre violončelo a orchester h mol op. 104
- J. Suk: Serenáda pre sláčikový orchester Es dur op. 6
- V. Novák: Slovácka suita op.32
- G. Bizet: Carmen-Habanera
- J. Offenbach: Un mari á la porte (predohra)
- F. Chopin: Mazuka B dur
- E. Elgar: Pomp and circumstance
- E. Grieg: Koncert pre klavír a orchester a mol Op. 16

Doplňujúci zoznam skladieb na počúvanie hudby pre skupiny s vyučovacím jazykom maďarským:

- Tinódi Lantos Sebestyén: *Egri históriának summája*
- Tinódi Lantos Sebestyén: *Eger vár viadaljáról való ének*
- Bálint Bakfark: *Lantfantázia*
- János Bihari: *Lassú magyar*
- Béni Egri: *Klapka induló (Klapkov pochod)*
- Ferenc Erkel: *Hunyadi László - Meghalt a cselszövő, Palotás*
- Ferenc Erkel: *Bánk bán – Keserű bordal, Hazám, hazám*
- Franz Liszt: *II. magyar rapszódia*

13-ZÍSKANÉ KOMPETENCIE ŽIAKA:

- dokázať správne realizovať hudobné prejavy (vokálne, inštrumentálne, pohybové) a integrovať ich pri realizácii hudobno-dramatických činností
- vedieť využiť získané zručnosti v intonačnej a sluchovej výchove pri svojich hudobných činnostiach
- na primeranej úrovni dokázať využiť nadobudnuté zručnosti pri vyjadrení svojich myšlienok, pocitov a postojov, a tak prostredníctvom hudby komunikovať s okolitým svetom
- rytmické čítanie a vedomosti: pravidelné a nepravidelné rytmické útvary, noty a pomlčky 4/4 – 1/16, nota a pomlčka s bodkou, triola,
- metrické čítanie a vedomosti: 2/4, 3/4, 4/4, 2/2, 3/2, 3/8, 6/8, 9/8 takt,
- tempové čítanie a vedomosti: skladby pomalé a rýchle, andante, moderato, allegro, vivace, grave

14-ODPORÚČANÁ HUDOBÁ LITERATÚRA:

- SLUJKOVÁ, V. a R. FISLA, 2004. *Hudobná náuka pre 5. ročník základných umeleckých škôl*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN: 80-10-00398-0.
- SLUJKOVÁ, V. a R. FISLA, 2006. *Hudobná náuka pre 6. ročník základných umeleckých škôl*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN: 80-10-00764-1.
- VOZÁR, M. *Hudobná náuka pracovný zošit 5. a 6. ročník*.
- SLUJKOVÁ, V. 1995. *Učebné osnovy hudobnej náuky* [online]. Bratislava: Ministerstvo školstva Slovenskej republiky [cit. 2020-06-29]. ISBN 80-7098-096-6. Dostupné z: http://www.statpedu.sk/files/sk/svp/statny-vzdelavaci-program/svp-zakladne-umelecke-skoly/uo_hud_nauka.pdf
- *Štátny vzdelávací program pre základné umelecké školy* [online]. [cit. 2020-06-29]. Dostupné z: <http://www.statpedu.sk/clanky/inovovany-statny-vzdelavaciprogram/inovovany-svp-pre-zakladne-umelecke-skoly>.
- PÉCSI, G. a R. UZSALYNÉ PÉCSI, 2008. *Ének-Zene-Kultúra*. Pécs: Kulcs a muzsikához kiadó. ISBN: 963 00 7950 X.
- PÉCSI, G. 2010. *Kulcs a muzsikához*. Pécs: Kulcs a muzsikához kiadó. ISBN: 9789630384896.
- VORDEMAN, C. 2016. *Zene lépésről lépésre*. Budapest: HVG kiadó. ISBN: 978-963-304-382-0.
- STIRBER, L. 2004. *Zenei nevelés az alapiskola 7. osztálya számára*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN: 80-10-00357-3.
- STIRBER, L. 2005. *Zenei nevelés az alapiskola 8. osztálya számára*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN: 80-10-00677-7.

15-UKONČENIE ŠTÚDIA 3. ročníka ŠPD

Žiak ukončí 3.ročník ŠPD koncoročným testom.

16-HODNOTENIE a KLASIFIKÁCIA žiaka 3. ročníka ŠPD

Žiak je ohodnotený pedagógom na základe svojej celoročnej práce známku na vysvedčení

17-METÓDY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia. Vyučovanie hudobnej náuky sa môže realizovať skupinovo. Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (približovanie obsahu učiva), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela). Ďalšími metódami sú zážitkové a skúsenostné (verbálne vyjadrenie zážitku a popísanie skúsenosti a jej následné praktické využitie). Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie. Špecifickými metódami pri výučbe hudobnej náuky sú intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia. Významné miesto majú problémové metódy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu). Pre realizáciu cieľov sú dôležité aktivizujúce metódy, z nich je vhodná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému). Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania (ústne opakovanie).

4.ročník Štúdia pre dospelých

01-VYMEDZENIE ŠTUDIJNÉHO ROČNÍKA:

Hudobná náuka je povinný vyučovací predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru.

4. ročník ŠPD - hudobnú náuku - navštevuje žiak, ktorý ukončil 3. ročník ŠPD na ZUŠ.

02-ČASOVÁ DOTÁCIA VYUČOVANIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 hodina 45 minút skupinové vyučovanie

03-POSILNIE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Cieľom hudobnej náuky vo vzdelávacej oblasti „Umenie a kultúra“ je pochopenie komunikatívnej funkcie hudby, rôznych podôb hudobného vyjadrenia, pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania.

04-CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Hudobná náuka je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja žiaka a je rozhodujúca pri odovzdaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka. Úlohou predmetu hudobnej náuky vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa.

Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia využitím špecifík národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Formuje estetický, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebauvýchovu a sebareflexiu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov pri prehlbovaní hudobného zážitku aj na uvedomené vnímanie a na aktívny hudobný prejav.

05-CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

- získanie poznatkov, vedomostí a zručností v procese komunikácie s hudbou
- nadobudnutie schopnosti uplatňovať získané vedomosti o hudbe, hudobné skúsenosti a hudobné zručnosti pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel a pri elementárnej tvorivosti

- spoznávanie najvýznamnejších slovenských, českých a svetových hudobných skladateľov jednotlivých štýlových období a ich vybrané diela
- uvedenie si svojej národnej identity, a to na základe osvojenia si umeleckej výpovede hudobných diel (slovenské ľudové a národné piesne, významné diela slovenskej umeleckej hudby) v kontexte s európskou hudobnou kultúrou
- získanie úcty ku kultúre vlastného národa
- nadobudnutie schopnosti otvorene prijímať, hodnotiť a vážiť si hudobné diela a hudobné prejavy vlastného národa, iných národov a etník
- získavanie schopnosti vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami prostredníctvom hudobných činností
- v kontexte hudby snaha o analyzovanie, porovnávanie a syntetizovanie poznatkov a podnetov z iných predmetov (dejepis, etická, výtvarná, telesná a športová výchova, občianska náuka, slovenský jazyk a literatúra, geografia, cudzie jazyky) a prierezových tém (multikultúrna, mediálna a environmentálna výchova, osobný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné činnosti)

06-PREDMETOVÉ KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

- formovať a rozvíjať emocionálny svet žiakov
- formovať mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života
- vychovávať žiakov k hrdosti k vlastnému slovenskému kultúrnemu bohatstvu a histórii, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom
- vhodne a nenásilne spájať hudbu s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, filmom, videom a modernými komunikačnými technológiami
- vychovať vnímavých, aktívnych poslucháčov, tolerantných k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim
- hudobná náuka sa podieľa na rozvíjaní osobnostnej, sociálnej, občianskej a komunikačnej kompetencie

07-VOKÁLNO-INTONAČNÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- orientovať sa v grafickom zázname piesní a skladieb rôznych štýlov a žánrov
- posudzovať kvalitu vokálneho prejavu druhých
- k čistému, kultivovanému spevu so zodpovedajúcim výrazom
- neustále sa zdokonaľovať v správnych speváckych návykoch, vo viazaní tónov
- predlžovať výdych v piesňach jednohlasných, dvojhlasných, piesňach s prvkami trojhlasu so zodpovedajúcim výrazom a zreteľom na hlasové dispozície a hlasovú hygienu
- uplatňovať elementárne taktovacie pohyby pri speve, pri rôznych hudobnopohybových a vokálnych vyjadreniach rytmu 4
- pri nácviku piesní sledovať pohyb melódie v notovom zápise
- intonovať v tonálnom durovom rade (c1 - c2) na solmizačné slabiky s využitím ďalších pomocných prostriedkov vokálnej intonácie, intonovať v diatonických melodických útvaroch durového a molového tónorodu na solmizačné slabiky
- ovládať naspamäť spev slovenskej a európskej hymny

08-INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- rytmizovať jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam na detských hudobných nástrojoch v dvoj-, troj-, štvordobom takte, vrátane synkopy, bodkovaného rytmu, od 3. ročníka ŠPD aj s inými osvojenými rytmickými prvkami
- realizovať a vytvárať jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam na detských hudobných nástrojoch s využitím predohry, dohry, medzihry
- jednoduchých spôsobom sprevádzať piesne na melodických hudobných nástrojoch s využitím T a D v dur a mol, od 3. ročníka ŠPD s využitím tonického akordu v durovom a molovom tónorode
- rozlišovať piesní a skladieb na zvukovo kontrastných hudobných nástrojoch
- sprevádzať piesne na rytmických a melodických hudobných nástrojoch s využitím poznatkov o hudobných formách, výrazových prostriedkoch hudby, diatoniky, akordov v durovom a molovom tónorode
- vyjadrovať nálady a charakter piesne, úryvok alebo skladby na detských hudobných nástrojoch

09-PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- orientovať sa v znejúcej hudbe, na základe použitých výrazových prostriedkov hudby dokázať zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu vokálnu alebo inštrumentálnu z hľadiska žánru
- sluchovo rozlišovať piesne, skladby a úryvky zo skladieb rôznych druhov a žánrov
- sluchovo rozlišovať ľudový spev a ľudovú hudbu z rôznych folklórnych oblastí Slovenska
- sluchovo rozlišovať jednotlivé hudobné žánre na základe ich charakteristických znakov
- sluchovo rozlišovať árie, recitatív, zbor
- sluchovo rozlišovať hudobné nástroje v orchestri
- verbalizovať hudobný zážitok z počúvanej hudby - výtvarne, hudobno-pohybovo a literárne
- charakterizovať základné črty daných slohových období - hudba najstarších čias, barok, klasicizmus - na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať základné črty daných slohových období od hudby romantizmu po hudbu 20. storočia na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať hudobno-dramatickú tvorbu slovenských a svetových autorov, vokálnej, inštrumentálnej tvorby podľa zamerania, drobností majstrov, koncertov na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať základné typy džezovej a populárnej hudby na základe počúvaných skladieb
- využiť vhodné miesta v hudobných skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, kreslením, recitáciou a stvárnením hudobnodramatického prejavu
- verbalizovať hudobný zážitok, hodnotiť a porovnávať počúvané skladby

10-HUDOBNO-POHYBOVÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- dokázať správne reagovať pohybom na znejúcu hudbu
- dokázať realizovať hudobno-pohybové hry so spevom, vyjadriť náladu a obsah hudby pohybom
- pohybovo stvárniť výraz a náladu piesne a hudobnej skladby, rytmu, dynamiky v súlade s charakterom piesne alebo skladby
- pohybovo stvárniť rôzne rytmické hodnoty z nôt celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových a príslušných pomlčiek, rôznych zmien rytmu, tempa, dynamiky
- taktovať piesne a úryvky zo skladieb v 2/4, 3/4 a 4/4 takte
- vyjadriť rytmickú a výrazovú stránku piesní a skladieb určených na počúvanie hudobným pohybom - tanečnými krokmi, výrazovou hudobno-pohybovou kreáciou, hrou na tele
- osvojiť si choreografiu ľudového tanca
- pohybovo stvárniť základné kroky pochodu, polky, valčíka, mazúrky
- sprevádzať piesne alebo úryvky zo skladieb taktovaním
- pohybovo vyjadriť a odlíšiť hudobné formy - jednodielna, dvojdielna, trojdielna, rondo, variácia témy
- pohybovo stvárniť jednoduchú choreografiu valčíka, polky a inonárodného tanca

11-HUDOBNO-DRAMATICKÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- využiť vhodné miesta v hudobných skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, kreslením, recitáciou s uplatňovaním doterajších poznatkov na stvárnenie hudobnej rozprávky, hudobného príbehu, hudobného divadla, hudobnej dielne s komplexným hudobno-dramatickým prejavom
- integrovať a komplexne využívať vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne a percepčné činnosti spojené v dramatickom príbehu
- získavať schopnosť empatického a asertívneho správania sa

12-OBSAH VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Obsahom vyučovacieho predmetu daného ročníka je:

- Opakovanie: učiva z 3. ročníka
- Romantizmus a novoromantizmus - zhrnutie a počúvanie hudby
- Funkčné označenia akordov a jednoduchý sprievod piesní
- Opakovanie: taktové označenia, tempové označenia
- Opakovanie: paralelné stupnice, intervaly (m, v, č, zv, zm)
- Opakovanie: Kvintakordy (zv, zm, dur, mol) a ich obraty, harmonické funkcie (TSdT)

- **Opereta:** J. Offenbach, J. Strauss ml., F. Lehár, I. Kálmán
- **Prvá polovica 20. Storočia,** Interdisciplinárne vzťahy: hudba, výtvarné umenie, literatúra, divadlo, film, architektúra, tanec
- **Impresionizmus:** Debussy, Ravel, Falla a **Parížska 6:** D. Milhaud, A. Honegger, G. Auric, F. Poulenc, L. Durey, G. Tailleferová
- **Expresionizmus:** R. Strauss, I. Stravinskij
- **Dodekafónia:** A. Schönberg, A. Berg, A. Webern
- **Neoklasicizmus:** I. Stravinskij, P. Hindemith, B. Martinů
- **Neofolklorizmus:** L. Janáček, M. de Falla, B. Bartók, Z. Kodály, A. Chačaturjan
- **Štvrttónová hudba:** (mikrointervaly) A. Hába, F. Busoni
- **Džezové ohlasy:** C. Debussy, I. Stravinskij, Ch. Ives, Martinu, G. Gershwin
- **Druhá polovica 20. Storočia:** Interdisciplinárne vzťahy: hudba, výtvarné umenie, literatúra, divadlo, film, architektúra, tanec
- **Slovenská hudba:** J. Cikker, E. Suchoň, I. Zeljenka, S. Stračina, T. Andrašovan, P. Sixta, L. Burlas, V. Godár, P. Procházka
- **Elektroakustická hudba:** K. Stockhausen
- **Aleatorická, Grafická, Algoritmická hudba**
- **Muzikál:** L. Bernstein, a **Osobnosti 20. Storočia:** J. Cage, K. Penderecki, L. Nono, I. Xenakis
- **Príprava na záverečné skúšky:** Opakovanie noty, kľúče, Rytmičné hodnoty, posuvky - #, b, x, bb, celotónové a póltonové vzdialenosti, enharmónia
- Paralelné stupnice, predznamenanania, intervaly (m, v, č, zv, zm), kvintakordy (zv, zm, dur, mol) a obraty
- Harmonické funkcie (TSDT)-jednoduchý doprovod na svojom nástroji, dominantný septakord a ich obraty
- Tempové a dynamické označenia, hudobná terminológia, melodické ozdoby
- Opakovanie: Počiatky hudby – **Pravek, Starovek**, hudba prvej civilizácie - Egypt, India, Čína, Grécko, Rím
- Opakovanie: Charakteristika obdobia **Stredovek**, vznik viachlasu, organum, Gregoriánsky chorál, Ars antiqua, Ars nova, Vitry, Machaut, Perotinus
- Opakovanie: Charakteristika obdobia –**Renesancia**, Rozvoj viachlasu, (homofónia – polyfónia), moteto, madrigal, omša, chanson, Renesancia – hudobní skladatelia: O. di Lasso, J. de Prés, G. P. Palestrina, C. Janequen
- Opakovanie: Charakteristika obdobia – **Barok**, Inštrumentálna hudba, tance, suite, concerto, concerto grosso, Triová sonáta, A. Vivaldi, A. Corelli, Cl. Monteverdi, D. Scarlatti, J. B. Lully, vokálne formy, oratórium, kantáta, opera
- Hudobní skladatelia: G. F. Händel, J. S. Bach, G. Ph. Telemann, G. B. Pergolesi
- Hudba a jej vzťah s výtvarným umením, literatúrou, architektúrou a tancom
- Opakovanie: **Kasicizmus** charakteristika obdobia, Hudba a jej vzťah s výtvarným umením, literatúrou, divadlom, filmom, architektúrou a tancom
- Hudobné formy: sláčikové kvarteto, sonáta, symfónia, J. V. Stamic, J. Haydn, W. A. Mozart, L. v Beethoven
- Opakovanie: **Romantizmus a Novoromantizmus**, charakteristika obdobia, hudba a jej vzťah s výtvarným umením, literatúrou, divadlom, filmom, architektúrou a tancom
- Hudobné formy a žánre (symfonická báseň, programová hudba, programová symfónia, pieseň, opera, hudobná dráma)
- Skladatelia: Fr. Schubert, R. Schumann, F. Liszt, F. Chopin
- **Talianska opera:** G. Rossini, G. Donizetti, G. Verdi
- **Verizmus:** R. Leoncavallo, P. Mascagni, G. Puccini
- **Nemecká a rakúska hudba:** Wagner - reformátor opery, J. Brahms, A. Bruckner, G. Mahler, R. Strauss
- **Ruská hudba:** Mocná hŕstka - M. A. Balakirev, C. A. Kjuj, M. P. Musorgskij, N. A. Rimskij-Korsakov, A. P. Borodin a P. I. Čajkovskij
- **Slovenská hudba:** J. L. Bella, M. Sch. Trnavský, M. Moyzes, V. F. Bystrý
- **Maďarská hudba:** F. Erkel, F. Liszt, B. Egressy, F. Lehár
- **Česká hudba:** A. Dvořák, Z. Fibich, B. Smetana, J. Suk, L. Janáček
- **Francúzsko:** G. Bizet, H. Berlioz, Ch. Gounod, J. Offenbach, C. Saint-Saëns,
- **Poľsko:** F. Chopin
- **Anglicko:** E. Elgar
- **Škandinávia:** E. Grieg, J. Sibelius
- **Prvá polovica 20. storočia,** Hudba a jej vzťah s výtvarným umením, literatúrou, divadlom, filmom, architektúrou a tancom
- Opakovanie: **impresionizmus Parížska 6, expresionizmus**

- Opakovanie: **dodekafónia, neoklasicizmus, neofolklorizmus**
- **Džez:** vývoj a významné osobnosti 20. storočia.
- **Druhá polovica 20. Storočia,** Hudba a jej vzťah s výtvarným umením, literatúrou, divadlom, filmom, architektúrou a tancom,
- **Elektroakustická hudba:** K. Stockhausen
- **Aleatorická, Grafická, Algoritmická hudba a osobnosti 20. Storočia:** J. Cage, K. Penderecki, L. Nono, I. Xenakis, Gy. Kurtág, G. Ligeti
- **Muzikál:** F. Loewe, A. L. Webber, P. Hammel. M. Varga (Cyrano z predmestia), D. Landa (Krysař), M. David (Kleopatra)
- Súčasné muzikály na svetových scénach: L. Bernstein a ďalší
- Prvá polovica 21. storočia
- Prvky improvizácie v tvorbe žiakov
- Záverečné skúšky vyhodnotenie

Zoznam skladieb na počúvanie hudby:

- M. de Falla: *Noci v španielskych ...*
- M. de Falla: *Čarodejná láska*
- M. Ravel: *Bolero*
- M. Ravel: *Šeherezáda*
- C. Debussy: *Faunovo popoludnie*
- C. Debussy : *Plachetnice, More / 2.č./*
- A. Schönberg: *Námesačný Pierrot*
- D. Milhaud: *Vôl na streche*
- A. Honegger: *Pacific 231*
- F. Poulenc: *Sonáta pre flautu a klavír*
- I. Stravinskij: *Svätenie jari*
- A. Hába: *Matka* (opera)
- J. Cikker: *Concertino pre klavír a orch.*
- A. Schönberg: *Komorná symfónia*
- P. Hindemith: *Maliar Mathis*
- G. Gershwin: *Kubánska predohra*
- K. Stockhausen: *Kontra-Punkt*
- L. Burlas: *Planctus*
- I. Zeljenka: *Musica slovaca*
- E. Suchoň: *Serenáda pre sláčikový orch.*
- J. Cikker: *Concertino pre klavír a orch.*
- J. Cage: *4:33*
- Gy. Ligeti: *Musica Ricercato*
-
- L. Armstrong: *Hello Dolly*
- D. Ellington: *Chloe*
- K. Stockhausen: *Krížová hra a kontrapunkty*
- L. Bernstein: *My Fair Lady*
- F. Loewe: *My Fair Lady*
- L. Bernstein: *West Side Story*
- D. Landa: *Dracula*
- M. David: *Kleopatra*
- D. Landa: *Jsi můj Pán*

S. Joplin: *The Entertainer*

Doplňujúci zoznam skladieb na počúvanie hudby pre skupiny s vyučovacím jazykom maďarským:

- F. Lehár: *Víg özvegy – Vilja-dal (Veselá vdova)*
- F. Lehár: *Cigányszerelem – Messze a nagy erdő*
- I. Kálmán: *Csárdáskirálynő – A lányok, a lányok; Te rongyos élet*
- Z. Kodály: *Galántai táncok (Dances of Galanta)*
- Z. Kodály: *Psalmus Hungaricus*
- B. Bartók: *Kékszakálú herceg vára - részlet – (Hrad kniežaťa Modrofúza – úryvok)*

- B. Bartók: *Este a székeleyknél (Večer u Sikulov)*
- Gy. Orbán: *Psalmus 126*
- G. Presser: *Padlás - részlet (Povola - úryvok)*

13-ZÍSKANÉ KOMPETENCIE ŽIAKA:

- dokázať správne realizovať hudobné prejavy (vokálne, inštrumentálne, pohybové) a integrovať ich pri realizácii hudobno-dramatických činností
- vedieť využiť získané zručnosti v intonačnej a sluchovej výchove pri svojich hudobných činnostiach
- na primeranej úrovni dokázať využiť nadobudnuté zručnosti pri vyjadrení svojich myšlienok, pocitov a postojov, a tak prostredníctvom hudby komunikovať s okolitým svetom
- rytmické čítanie a vedomosti: pravidelné a nepravidelné rytmické útvary, noty a pomlčky 4/4 – 1/16, nota a pomlčka s bodkou, triola,
- metrické čítanie a vedomosti: 2/4, 3/4, 4/4, 2/2, 3/2, 3/8, 6/8, 9/8 takt,
- tempové čítanie a vedomosti: skladby pomalé a rýchle, andante, moderato, allegro, vivace, grave,

14-ODPORÚČANÁ HUDOBŇÁ LITERATÚRA:

- SLUJKOVÁ, V. a R. FISLA, 2007. *Hudobná náuka pre 7. ročník základných umeleckých škôl*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN: 978-80-10-01330-2.
- VOZÁR, M. *Hudobná náuka pracovný zošit 7. ročník*.
- SLUJKOVÁ, V. 1995. *Učebné osnovy hudobnej náuky* [online]. Bratislava: Ministerstvo školstva Slovenskej republiky [cit. 2020-06-29]. ISBN 80-7098-096-6. Dostupné z: http://www.statpedu.sk/files/sk/svp/statny-vzdelavaci-program/svp-zakladne-umelecke-skoly/uo_hud_nauka.pdf
- *Štátny vzdelávací program pre základné umelecké školy* [online]. [cit. 2020-06-29]. Dostupné z: <http://www.statpedu.sk/clanky/inovovany-statny-vzdelavaciprogram/inovovany-svp-pre-zakladne-umelecke-skoly>.
- PÉCSI, G. 2010. *Kulcs a muzsikához*. Pécs: Kulcs a muzsikához kiadó. ISBN: 9789630384896.
- VORDEMAN, C. 2016. *Zene lépésről lépésre*. Budapest: HVG kiadó. ISBN: 978-963-304-382-0.
- LUKOVICS, M. a L. STIRBER, 2006. *Zenei nevelés az alapiskola 9. osztálya számára*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN: 80-10-00923-7.

15-UKONČENIE ŠTÚDIA 4. ročníka ŠPD

Žiak ukončí 4.ročník ŠPD absolventským testom.

16-HODNOTENIE a KLASIFIKÁCIA žiaka 4. ročníka ŠPD

Žiak je ohodnotený pedagógom na základe svojej 4-ročnej práce počas štúdia na ZUŠ a na základe výsledku absolventského testu z HN (získava záverečné vysvedčenie).

17-METÓDY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia. Vyučovanie hudobnej náuky sa môže realizovať skupinovo. Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (približovanie obsahu učiva), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela). Ďalšími metódami sú zážitkové a skúsenostné (verbálne vyjadrenie zážitku a popísanie skúsenosti a jej následné praktické využitie). Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie. Špecifickými metódami pri výučbe hudobnej náuky sú intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná

metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia. Významné miesto majú problémové metódy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu). Pre realizáciu cieľov sú dôležité aktivizujúce metódy, z nich je vhodná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému). Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania (ústne opakovanie).

4.ročník Štúdia pre dospelých – bez absolventskej skúšky

01-VYMEDZENIE ŠTUDIJNÉHO ROČNÍKA:

Hudobná náuka je povinný vyučovací predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru.

4. ročník ŠPD -hudobnú náuku - navštevuje žiak, ktorý ukončil 3. ročník ŠPD na ZUŠ.

02-ČASOVÁ DOTÁCIA VYUČOVANIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne: 1 hodina 45 minút skupinové vyučovanie

03-POSANIE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Cieľom hudobnej náuky vo vzdelávacej oblasti „Umenie a kultúra“ je pochopenie komunikatívnej funkcie hudby, rôznych podôb hudobného vyjadrenia, pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania.

04-CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Hudobná náuka je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja žiaka a je rozhodujúca pri odovzdaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka. Úlohou predmetu hudobnej náuky vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa.

Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia využitím špecifik národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Formuje estetický, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebauvýchovu a sebareflexiu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov pri prehlbovaní hudobného zážitku aj na uvedomené vnímanie a na aktívny hudobný prejav.

05-CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

- získanie poznatkov, vedomostí a zručností v procese komunikácie s hudbou
- nadobudnutie schopnosti uplatňovať získané vedomosti o hudbe, hudobné skúsenosti a hudobné zručnosti pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel a pri elementárnej tvorivosti
- spoznávanie najvýznamnejších slovenských, českých a svetových hudobných skladateľov jednotlivých štýlových období a ich vybrané diela
- uvedomenie si svojej národnej identity, a to na základe osvojenia si umeleckej výpovede hudobných diel (slovenské ľudové a národné piesne, významné diela slovenskej umeleckej hudby) v kontexte s európskou hudobnou kultúrou
- získanie úcty ku kultúre vlastného národa
- nadobudnutie schopnosti otvorene prijímať, hodnotiť a vážiť si hudobné diela a hudobné prejavy vlastného národa, iných národov a etník
- získavanie schopnosti vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami prostredníctvom hudobných činností
- v kontexte hudby snaha o analyzovanie, porovnávanie a syntetizovanie poznatkov a podnetov z iných predmetov (dejepis, etická, výtvarná, telesná a športová výchova, občianska náuka, slovenský jazyk a literatúra, geografia, cudzie jazyky) a prierezových tém (multikultúrna, mediálna a environmentálna výchova, osobný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné činnosti)

06-PREDMETOVÉ KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

- formovať a rozvíjať emocionálny svet žiakov
- formovať mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života

- vychovávať žiakov k hrdosti k vlastnému slovenskému kultúrnemu bohatstvu a histórii, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom
- vhodne a nenásilne spájať hudbu s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, filmom, videom a modernými komunikačnými technológiami
- vychovať vnímavých, aktívnych poslucháčov, tolerantných k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim
- hudobná náuka sa podieľa na rozvíjaní osobnostnej, sociálnej, občianskej a komunikačnej kompetencie

07-VOKÁLNO-INTONAČNÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- orientovať sa v grafickom zázname piesní a skladieb rôznych štýlov a žánrov
- posudzovať kvalitu vokálneho prejavu druhých
- k čistému, kultivovanému spevu so zodpovedajúcim výrazom
- neustále sa zdokonaľovať v správnych speváckych návykoch, vo viazaní tónov
- predlžovať výdych v piesňach jednohlasných, dvojhlasných, piesňach s prvkami trojhlasu so zodpovedajúcim výrazom a zreteľom na hlasové dispozície a hlasovú hygienu
- uplatňovať elementárne taktovacie pohyby pri speve, pri rôznych hudobnopohybových a vokálnych vyjadreniach rytmu 4
- pri nácviku piesní sledovať pohyb melódie v notovom zápise
- intonovať v tonálnom durovom rade (c1 - c2) na solmizačné slabiky s využitím ďalších pomocných prostriedkov vokálnej intonácie, intonovať v diatonických melodických útvaroch durového a molového tónorodu na solmizačné slabiky
- ovládať naspamäť spev slovenskej a európskej hymny

08-INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- rytmizovať jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam na detských hudobných nástrojoch v dvoj-, troj-, štvordobom takte, vrátane synkopy, bodkovaného rytmu, od 3. ročníka ŠPD aj s inými osvojenými rytmickými prvkami
- realizovať a vytvárať jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam na detských hudobných nástrojoch s využitím predohry, dohry, medzihry
- jednoduchých spôsobom sprevádzať piesne na melodických hudobných nástrojoch s využitím T a D v dur a mol, od 3. ročníka ŠPD s využitím tonického akordu v durovom a molovom tónorode
- rozlišovať piesní a skladieb na zvukovo kontrastných hudobných nástrojoch
- sprevádzať piesne na rytmických a melodických hudobných nástrojoch s využitím poznatkov o hudobných formách, výrazových prostriedkoch hudby, diatoniky, akordov v durovom a molovom tónorode
- vyjadrovať nálady a charakter piesne, úryvok alebo skladby na detských hudobných nástrojoch

09-PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- orientovať sa v znejúcej hudbe, na základe použitých výrazových prostriedkov hudby dokázať zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu vokálnu alebo inštrumentálnu z hľadiska žánru
- sluchovo rozlišovať piesne, skladby a úryvky zo skladieb rôznych druhov a žánrov
- sluchovo rozlišovať ľudový spev a ľudovú hudbu z rôznych folklórnych oblastí Slovenska
- sluchovo rozlišovať jednotlivé hudobné žánre na základe ich charakteristických znakov
- sluchovo rozlišovať árie, recitatív, zbor
- sluchovo rozlišovať hudobné nástroje v orchestri
- verbalizovať hudobný zážitok z počúvanej hudby - výtvarne, hudobno-pohybovo a literárne
- charakterizovať základné črty daných slohových období - hudba najstarších čias, barok, klasicizmus - na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať základné črty daných slohových období od hudby romantizmu po hudbu 20. storočia na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať hudobno-dramatickú tvorbu slovenských a svetových autorov, vokálnej, inštrumentálnej tvorby podľa zamerania, drobností majstrov, koncertov na základe počúvaných skladieb
- charakterizovať základné typy džezovej a populárnej hudby na základe počúvaných skladieb

- využiť vhodné miesta v hudobných skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, kreslením, recitáciou a stvárnením hudobnodramatického prejavu
- verbalizovať hudobný zážitok, hodnotiť a porovnávať počúvané skladby

10-HUDOBNO-POHYBOVÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- dokázať správne reagovať pohybom na znejúcu hudbu
- dokázať realizovať hudobno-pohybové hry so spevom, vyjadriť náladu a obsah hudby pohybom
- pohybovo stvárniť výraz a náladu piesne a hudobnej skladby, rytmu, dynamiky v súlade s charakterom piesne alebo skladby
- pohybovo stvárniť rôzne rytmické hodnoty z nôt celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových a príslušných pomlčiek, rôznych zmien rytmu, tempa, dynamiky
- taktovať piesne a úryvky zo skladieb v 2/4, 3/4 a 4/4 takte
- vyjadriť rytmickú a výrazovú stránku piesní a skladieb určených na počúvanie hudobným pohybom - tanečnými krokmi, výrazovou hudobno-pohybovou kreáciou, hrou na tele
- osvojiť si choreografiu ľudového tanca
- pohybovo stvárniť základné kroky pochodu, polky, valčíka, mazúrky
- sprevádzať piesne alebo úryvky zo skladieb taktovaním
- pohybovo vyjadriť a odlíšiť hudobné formy - jednodielna, dvojdielna, trojdielna, rondo, variácia témy
- pohybovo stvárniť jednoduchú choreografiu valčíka, polky a inonárodného tanca

11-HUDOBNO-DRAMATICKÉ ČINNOSTI

Žiaci sa naučia:

- využiť vhodné miesta v hudobných skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, kreslením, recitáciou s uplatňovaním doterajších poznatkov na stvárnenie hudobnej rozprávky, hudobného príbehu, hudobného divadla, hudobnej dielne s komplexným hudobno-dramatickým prejavom
- integrovať a komplexne využívať vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne a percepčné činnosti spojené v dramatickom príbehu
- získavať schopnosť empatického a asertívneho správania sa

12-OBSAH VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Obsahom vyučovacieho predmetu daného ročníka je:

- Opakovanie: učiva z 3. ročníka
- Opakovanie: noty, kľúče, rytmické hodnoty, posuvky - #, b, x, bb, celotónové a póltonové vzdialenosti, enharmónia
- Opakovanie: tempové a dynamické označenia, hudobná terminológia, melodické ozdoby
- Opakovanie: paralelné stupnice, intervaly (m, v, č, zv, zm)
- Opakovanie: kvintakordy (dur, mol, zv, zm) a ich obraty, harmonické funkcie (TSDT)
- Harmonické funkcie (TSDT) jednoduchý doprovod na svojom nástroji, dominantný septakord a ich obraty
- Funkčné označenia akordov a jednoduchý sprievod piesní
- Romantizmus a novoromantizmus - zhrnutie a počúvanie hudby
- **Opereta:** J. Offenbach, J. Strauss ml., F. Lehár, I. Kálmán
- **Prvá polovica 20. Storočia,** Interdisciplinárne vzťahy: hudba, výtvarné umenie, literatúra, divadlo, film, architektúra, tanec
- **Impresionizmus:** Debussy, Ravel, Falla a **Parížska 6:** D. Milhaud, A. Honegger, G. Auric, F. Poulenc, L. Durey, G. Tailleferová
- **Expresionizmus:** R. Strauss, I. Stravinskij
- **Dodekafónia:** A. Schönberg, A. Berg, A. Webern
- **Neoklasicizmus:** I. Stravinskij, P. Hindemith, B. Martinů
- **Neofolklorizmus:** L. Janáček, M. de Falla, B. Bartók, Z. Kodály, A. Chačaturjan
- **Štvrttónová hudba:** (mikrointerval) A. Hába, F. Busoni
- **Džezové ohlasy:** C. Debussy, I. Stravinskij, Ch. Ives, Martinu, G. Gershwin
- **Druhá polovica 20. storočia:** Interdisciplinárne vzťahy: hudba, výtvarné umenie, literatúra, divadlo, film, architektúra, tanec
- **Slovenská hudba 20. storočia:** J. Cikker, E. Suchoň, I. Zeljenka, S. Stračina, T. Andrašovan, P. Sixta, L. Burlas,

V. Godár, P. Procházka

- **Elektroakustická hudba:** K. Stockhausen
- **Aleatorická, Grafická, Algoritmická hudba a osobnosti 20. Storočia:** J. Cage, K. Penderecki, L. Nono, I. Xenakis
- **Muzikál:** L. Bernstein, F. Loewe, A. L. Webber
- **Opakovanie**

Zoznam skladieb na počúvanie hudby:

- M. de Falla: *Noci v španielskych...*
- M. de Falla: *Čarodejná láska*
- M. Ravel: *Bolero*
- M. Ravel: *Šeherezáda*
- C. Debussy: *Faunovo popoludnie*
- C. Debussy: *Plachetnice, More / 2.č./*
- A. Schönberg: *Námesačný Pierrot*
- D. Milhaud: *Vôl na streche*
- A. Honegger: *Pacific 231*
- F. Poulenc: *Sonáta pre flautu a klavír*
- I. Stravinskij: *Svätenie jari*
- A. Hába: *Matka* (opera)
- J. Cikker: *Concertino pre klavír a orch.*
- A. Schönberg: *Komorná symfónia*
- P. Hindemith: *Maliar Mathis*
- G. Gershwin: *Kubánska predohra*
- K. Stockhausen: *Kontra-Punkt*
- L. Burlas: *Planctus*
- I. Zeljenka: *Musica slovaca*
- E. Suchoň: *Serenáda pre sláčikový orch.*
- J. Cikker: *Concertino pre klavír a orch.*
- J. Cage: *4:33*
- Gy. Ligeti: *Musica Ricercato*
-
- L. Armstrong: *Hello Dolly*
- D. Ellington: *Chloe*
- K. Stockhausen: *Krížová hra a kontrapunkty*
- F. Loewe: *My Fair Lady*
- L. Bernstein: *West Side Story*
- D. Landa: *Jsi můj Pán*

S. Joplin: *The Entertainer*

Doplňujúci zoznam skladieb na počúvanie hudby pre skupiny s vyučovacím jazykom maďarským:

- F. Lehár: *Víg özvegy – Vilja-dal*
- F. Lehár: *Cigányszerelem – Messze a nagy erdő*
- I. Kálmán: *Csárdáskirálynő – A lányok, a lányok; Te rongyos élet*
- Z. Kodály: *Galántai táncok (Dances of Galanta)*
- Z. Kodály: *Psalmus Hungaricus*
- B. Bartók: *Kékszakálú herceg vára - részlet – (Hrad kniežaťa Modrofúza – úryvok)*
- B. Bartók: *Este a székeleyknél (Večer u Sikulov)*
- Gy. Orbán: *Psalmus 126*
- G. Presser: *Padlás - részlet (Povala - úryvok)*

13-ZÍSKANÉ KOMPETENCIE ŽIAKA:

- dokázať správne realizovať hudobné prejavy (vokálne, inštrumentálne, pohybové) a integrovať ich pri realizácii hudobno-dramatických činností
- vedieť využiť získané zručnosti v intonačnej a sluchovej výchove pri svojich hudobných činnostiach
- na primeranej úrovni dokázať využiť nadobudnuté zručnosti pri vyjadrení svojich myšlienok, pocitov a postojov, a tak prostredníctvom hudby komunikovať s okolitým svetom

- rytmické čítanie a vedomosti: pravidelné a nepravidelné rytmické útvary, noty a pomlčky 4/4 – 1/16, nota a pomlčka s bodkou, triola,
- metrické čítanie a vedomosti: 2/4, 3/4, 4/4, 2/2, 3/2, 3/8, 6/8, 9/8 takt,
- tempové čítanie a vedomosti: skladby pomalé a rýchle, andante, moderato, allegro, vivace, grave,

14-ODPORÚČANÁ HUDOBNÁ LITERATÚRA:

- SLUJKOVÁ, V. a R. FISLA, 2007. *Hudobná náuka pre 7. ročník základných umeleckých škôl*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN: 978-80-10-01330-2.
- VOZÁR, M. *Hudobná náuka pracovný zošit 7. ročník*.
- SLUJKOVÁ, V. 1995. *Učebné osnovy hudobnej náuky* [online]. Bratislava: Ministerstvo školstva Slovenskej republiky [cit. 2020-06-29]. ISBN 80-7098-096-6. Dostupné z: http://www.statpedu.sk/files/sk/svp/statny-vzdelavaci-program/svp-zakladne-umelecke-skoly/uo_hud_nauka.pdf
- *Štátny vzdelávací program pre základné umelecké školy* [online]. [cit. 2020-06-29]. Dostupné z: <http://www.statpedu.sk/clanky/inovovany-statny-vzdelavaciprogram/inovovany-svp-pre-zakladne-umelecke-skoly>.
- PÉCSI, G. 2010. *Kulcs a muzsikához*. Pécs: Kulcs a muzsikához kiadó. ISBN: 9789630384896.
- VORDEMAN, C. 2016. *Zene lépésről lépésre*. Budapest: HVG kiadó. ISBN: 978-963-304-382-0.
- LUKOVICS, M. a L. STIRBER, 2006. *Zenei nevelés az alapiskola 9. osztálya számára*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN: 80-10-00923-7.

15-UKONČENIE ŠTÚDIA 4. ročníka ŠPD

Žiak ukončí 4.ročník ŠPD koncoročným testom.

16-HODNOTENIE a KLASIFIKÁCIA žiaka 4. ročníka ŠPD

Žiak je ohodnotený pedagógom na základe svojej práce počas školského roka a na základe výsledku koncoročného testu (získa vysvedčenie za 4.ročník ŠPD).

17-METÓDY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia. Vyučovanie hudobnej náuky sa môže realizovať skupinovo. Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (približovanie obsahu učiva), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela). Ďalšími metódami sú zážitkové a skúsenostné (verbálne vyjadrenie zážitku a popisovanie skúsenosti a jej následné praktické využitie). Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie. Špecifickými metódami pri výučbe hudobnej náuky sú intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia. Významné miesto majú problémové metódy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu). Pre realizáciu cieľov sú dôležité aktivizujúce metódy, z nich je vhodná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému). Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania (ústne opakovanie).

Vypracovala: Mgr. Eva Sýkorová, PhD., zastupujúca vedúcu HN Mgr. Moncz Zsuzsannu oddelenia ZUŠ v KN

Komárno, 29. jún 2020

7 ROZPRACOVANIE OBSAHU UČIVA JEDNOTLIVÝCH PREDMETOV VÝTVARNÝ ODBOR

7.1 VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. ročník II. stupňa

VYMEDZENIE ŠTUDIJNÉHO ROČNÍKA

4. ročník II. stupňa základného štúdia výtvarnú výchovu navštevuje žiak, ktorý úspešne ukončil 2. ročník II. stupňa základného štúdia.

Vo 4. ročníku II. stupňa vychádzame z obsahu Štátneho vzdelávacieho programu / 2015-6346 –Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov / .

Doplňujeme náš školský vzdelávací program podľa dispozícií žiakov.

Učebný plán číslo: 58/ŠPV/

-Počet hodín týždenne: 3 / Skupinové vyučovanie/

-Počet žiakov v skupine: 6-10

V prípade nenaplnených počtov žiakov 4. ročníka II. stupňa je možné spájanie ročníkov.

Prijatého stredoškolského žiaka nemožno zaradiť priamo do 4. ročníka II. stupňa štúdia.

Vyučovanie poskytuje možnosť špecializácie, výberu média a techniky podľa zamerania /záujmu/ žiaka, ale kladením dôrazu na prípravu koncoročnej výstavy - verejnej prezentácie prác žiakov.

Poslanie vyučovacieho predmetu

Žiak kultivuje rôzny výber výtvarných činností, poznávanie a osvojenie si výtvarného umenia prostredníctvom veku primeraných možností výtvarnej tvorby.

Cieľavedome vyjadruje predstavy prostredníctvom rôznych tvorivých médií.: kresby, maľby, koláže, montáže, rôznych kombinovaných techník, modelovania, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, fotografie a elektronických médií. Žiaci sa oboznamujú s dejinami umenia, s novodobými i súčasnými tendenciami. Jeho teoretickú a kritickú reflexiu spoznávajú prostredníctvom štúdia literatúry, časopisov, elektronických zdrojov, diskusií a (podľa možností školy) návštev galérií.

Charakteristika predmetu:

Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka.

Štúdium je zamerané na výtvarnú profiláciu žiaka na určitú oblasť vizuálnych umení, na médium alebo disciplínu.

Dôraz je kladený na tvorbu vlastných konceptov a ich realizáciu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Žiak vo 4. ročníku II. stupňa:

-Samostatne tvorí v okruhu zvoleného média

-Verejne prezentuje výstupy svojej tvorby

-Vytvára práce, ktoré ho budú prezentovať na koncoročnej výstave

-Získava informácie o možnosti technických riešení v okruhu zvoleného média.

-Zdôvodňuje svoje estetické názory

-Je schopný diskutovať o výtvarnom umení

Obsahové štandardy – kompetencie:

- Kreslenie, maľovanie a modelovanie podľa videnej skutočnosti
- Posuny a transformácie zobrazenia skutočnosti
- Štylizácia
- Operácia s motívom /námetom/
- Individuálne tvorivé úlohy
- Vyjadrovanie vlastných konceptov – vytváranie vlastného štýlu
- Kombinácia techník -použitie rôznych materiálov: textil, kov, koža

- Recyklácia materiálov -uvedomelá tvorba
- Práca s počítačom – digitálna grafika, foto, animácia
- Štúdia literatúry -/chronológia dejín umenia
- Diskusia o umení.

Absolvovanie 4.ročníka II.stupňa

Ťažiskom výchovno-vzdelávacieho procesu je vlastná výtvarná činnosť. Cieľom vyučovania na II. stupni základného štúdia poskytnúť žiakom rozvinuté výtvarné vzdelanie primerané stredoškolskému veku. Štúdium poskytuje možnosť prípravy na talentové skúšky na vysokoškolské študijné programy výtvarného, dizajnerskeho, architektonického, scénografického.....atd. zamerania.

Druhý stupeň základného štúdia je ukončený absolventskou prácou v rámci verejnej výstavy. Absolventi saúčastnia študijného zájazdu – návštev výstav, galérií :Bratislava,Čuňovo.

Vypracovala:E.Szilva Mgr.art.,vedúca výtvarného odboru ZUS-Komárno

V Komárne dňa .2.júla 2020

8 ROZPRACOVANIE OBSAHU UČIVA JEDNOTLIVÝCH PREDMETOV TANEČNÝ ODBOR

8.1 TANEČNÁ VÝCHOVA 1.- 4. ročník ŠPD

Štúdium pre dospelých sa v ZUŠ Komárno vyučuje v dvoch variantoch.

Variant A je určený absolventom I. (2.)stupňa TO ZUŠ alebo uchádzačom, ktorí na základe prijímacích skúšok splnili podmienky variantu A.

Variant B je určený ostatným záujemcom, ktorí na základe prijímacích skúšok splnili podmienky prijatia na štúdium, inak nazývané záujmové štúdium. Títo študenti neštudovali tanec na Základnej umeleckej škole.

DĹŽKA ŠTÚDIA A FORMA ŠTÚDIA A VZDELÁVANIA

Štúdium pre dospelých trvá 4 roky. Vyučovanie prebieha dva razy do týždňa v delených vyučovacích hodinách.

VYMEDZENIE CIEĽOV

Klasický tanec

- dodržiavať správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení s dôrazom uvedomelého využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení (výška skoku, zvyšovanie počtu obrátov pri rotácii a pod.);
- aplikovať vedomú koordináciu tela s efektívnym využitím prislúchajúcich svalov i v ďalších tanečných technikách;
- poznať terminológiu techniky klasického tanca slovom aj písmom v rozsahu obsahu predmetu;
- dosiahnuť technický a výrazový stupeň, zodpovedajúci 3. ročníku osemročného tanečného konzervatória;
- viesť žiaka k zmyslu zodpovednosti, systematickej práci a vôli prekonávať ťažkosti.

Moderný tanec

- poznať základné princípy techník moderného tanca a ich rozdiely;
- dokázať využiť princípy techniky na rozvoj tanečnosti žiaka;
- dosiahnuť technický a výrazový stupeň zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov moderného scénického tanca;
- vychovať kvalitných uchádzačov pre štúdium na vysokej škole umeleckého zamerania.

Džezový tanec – pre Variant B

- osvojiť si pohybové pravidlá techniky, princípy a ich väzby;
- rozvíjať koordinačné schopnosti žiaka;
- rozvíjať tanečnosť a individuálny prejav žiaka v tanci;
- zväčšovať pohybový rozsah;
- dosiahnuť cítenie hudby;
- vychovať kvalitných tanečníkov pre amatérske súbory a kvalitných uchádzačov pre štúdium na hudobno-dramatické konzervatóriá so študijným zameraním Tanec.

Dejiny tanca:

- získať prehľad o vývoji tanečného umenia v rôznych slohových obdobiach;
- oboznámiť sa s výraznými osobnosťami, ktoré ovplyvnili vývoj tanca od stredoveku po 20. storočie.

Tanečná prax:

- zatancovať na verejnom vystúpení skupinovo alebo sólo choreografiu v technike klasického, moderného alebo súčasného tanca, po konzultácii a schválení pedagógom. Ak žiak nechce vystupovať na verejnom vystúpení, učiteľ hodnotí jeho prácu v triede počas vyučovania – platí pre Variant B;
- v 1. polroku prevažuje technická príprava choreografie;
- v 2. polroku sa zameriava na tvorbu choreografie a prípravu na verejné vystúpenie;
- dokázať samostatne pracovať postupne vo dvojici, v trojici a v skupinkách pod dohľadom pedagóga;
- získať scénické skúsenosti v tanečnom umení v praxi;
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná.

STUPEŇ VZDELANIA

Ukončenie štúdia pre dospelých sa môže uskutočniť dvoma spôsobmi:

1. ukončenie so záverečnou skúškou;

2. ukončenie bez záverečnej skúšky;

Po úspešnom absolvovaní záverečnej skúšky žiak získava záverečné vysvedčenie ako doklad o štúdiu pre dospelých v tanečnom odbore.

Ak žiak nevykoná záverečnú skúšku z daného učiva, hodnotí ho učiteľ hlavného predmetu a tým žiak získava ročníkové vysvedčenie za štvrtý ročník štúdia pre dospelých.

V prípade mimoriadneho talentu žiaka a jeho individuálneho záujmu, je možné absolvovanie talentových prijímacích skúšok na vysoké školy umeleckého zamerania

ZAMERANIE TANEČNÉHO ODBORU

1. neustále rozvíjať tanečnosť, rytmus a harmóniu tanečného prejavu;
2. zdokonaľovať technickú a výrazovú stránku tanečných prejavov;
3. rozvíjať fyzické dispozície;
4. naučiť žiakov ovládať aj teoretické vedomosti /terminológiu, hudobné pojmy, históriu, tanečné trendy a pod./;
5. podieľať sa na kultúrnom živote vo svojom meste;
6. zúčastňovať sa na dostupných tanečných súťažiach;
7. spolupracovať so základnými školami, so sesterskými ZUŠ, a inými kultúrnymi organizáciami;
8. spoznávať nové trendy tanečného prejavu;
9. pripravovať sa na tanečné vystúpenia.

UČEBNÉ PLÁNY

Variant A - ukončenie štúdia so záverečnou skúškou

Vek: od 15 rokov a dospelí – absolventi I. stupňa základného štúdia

Vyučovacími predmetmi sú: *klasický tanec, moderný tanec, tanečná prax a dejiny tanca*.

Časová dotácia na týždeň je 5,5 (5.-7. môže byť) hodín:

- 1 hodina – Klasický tanec
- 2,5 hodiny – Moderný tanec
- 1,5 hodiny – Tanečná prax
- 0,5 hodina – Dejiny tanca

Žiaci na konci 1. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Predmet Klasický tanec:

- ovládajú a vyžívajú silu DK počas realizácie cvičení na 90°,
- realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca v správnom prevedení, s prihliadnutím na anatomické dispozície,
- využívajú pri realizácii kombinácií v priestore výrazne tanečnosť a výraz (koordinácia hlavy, HK a DK),
- realizujú v čistej forme prevedenie jednotlivých spojovacích krokov a póz (orientácia v priestore, épaulement),
- poznajú terminológiu techniky klasického tanca slovom a písmom v rozsahu prebratého obsahu techniky klasického tanca,

- interpretujú danú kombináciu v tréningu podľa pokynov pedagóga v rozsahu terminológie klasického tanca.

Predmet Moderný tanec

- ovládajú základný princíp techniky J. Limóna (fall - recovery) v základných cvičeniach,
- uvedomujú si postupný pohyb chrbtice,
- uplatňujú základný princíp techniky v jednoduchých kombináciách v priestore,
- poznajú odbornú terminológiu moderného tanca v rozsahu obsahu predmetu.

Predmet Tanečná prax

- zatancujú na verejnom vystúpení skupinovú alebo malú (sólo) choreografiu v technikách klasického, džezového, moderného alebo scénického tanca.

Predmet Dejiny tanca

- poznajú kultúrny vývoj tanečného umenia od praveku,
- poznajú umenie staroveku.

Žiaci na konci 2. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Predmet Klasický tanec:

- využívajú obraty (dve DK) aj polobraty pri spájaní jednotlivých kombinácií v postavení pri tyči (à la barre - pravá a ľavá strana),
- zapisujú jednoduchú kombináciu cvičení pri tyči (à la barre),
- využívajú orientáciu v priestore (body 1- 8, épaulement) v kombináciách Allegra,
- poznajú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu prebratého obsahu slovom a písmom.

Predmet Moderný tanec

- ovládajú základné princípy techniky J. Limónava všetkých typoch cvičení,
- aplikujú základný princíp techniky v náročnejších rozvinutých cvičeniach,
- vedome používajú princíp techniky v tanečných kombináciách,
- poznajú odbornú terminológiu moderného tanca v rozsahu obsahu predmetu.

Predmet Tanečná prax

- zatancujú na verejnom vystúpení skupinovú alebo malú (sólo) choreografiu v technikách klasického, džezového, moderného alebo scénického tanca v rozsahu minimálne 4:30 min.

Predmet Dejiny tanca

- poznajú tanečné umenie stredoveku,
- poznajú začiatky novoveku – gotika, renesancia, barok.

Žiaci na konci 3. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Predmet Klasický tanec:

- transponujú podľa zadania pedagóga kombináciu z prevedenia en dehors na kombináciu en dedans,

- vykonajú jeden obrat en dehors, en dedans z II. a V. poz.,
- realizujú kombinácie podľa zápisu,
- poznajú terminológiu klasického tanca slovom a písmom v rozsahu prebratého obsahu.

Predmet Moderný tanec

- ovládajú základné princípy techniky M. Graham v cvičeniach na podlahe, v stojí a v pohybe v priestore,
- predvedú základnú formu s jednoduchým rozvinutím jednotlivých cvičení na podlahe, v stojí, v základnej chôdzi a skokoch v priestore,
- poznajú odbornú terminológiu moderného tanca v rozsahu obsahu predmetu.

Predmet Tanečná prax

- zatancujú na verejnom vystúpení skupinovú alebo malú (sólo) choreografiu v technikách klasického, džezového, moderného alebo scénického tanca v rozsahu minimálne 5 min.

Predmet Dejiny tanca

- poznajú tanečné umenie novoveku – rokoko, klasicizmus, romantizmus.

Žiaci na konci 4. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Predmet Klasický tanec:

- realizujú jednotlivé cvičenia v rozsahu svojich anatomických dispozícií správnym využitím príslušajúcej práce svalov,
- vykonajú jeden obrat - pirouette en dehors, en dedans z II., IV. a V. poz v kombináciách,
- dodržiavajú správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení s dôrazom uvedomelého využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení (výška skoku, zvyšovanie počtu obrátov pri rotácii a pod.),
- realizujú tréning klasického tanca podľa zadania pedagóga (terminológia),
- zostavia jednoduché kombinácie cvičení pri tyči aj v priestore,
- zapíšu (terminológia) jednotlivé kombinácie tréningu klasického tanca,
- orientujú sa v zápise pri realizácii podľa písomného zadania v rozsahu prebratého obsahu.

Predmet Moderný tanec

- ovládajú základné princípy techniky M. Graham (contractionrelease a spiral) v cvičeniach na podlahe, v stojí a v pohybe v priestore,
- aplikujú základný princíp techniky v náročnejších rozvinutých cvičeniach,
- vedome používajú princíp techniky v tanečných kombináciách,
- poznajú odbornú terminológiu moderného tanca v rozsahu obsahu predmetu.

Predmet Tanečná prax

- zatancujú na verejnom vystúpení skupinovú alebo malú (sólo) choreografiu v technikách klasického, džezového, moderného alebo scénického tanca v rozsahu minimálne 5min.

Predmet Dejiny tanca

- poznajú tanečné umenie 20. storočia – významné osobnosti a tvorba.

Variant B - ukončenie štúdia so záverečnou skúškou alebo bez záverečnej skúšky

Vek: od 15 rokov a dospelí – ktorí splnili podmienky pre prijatie na štúdium.

Vyučovacími predmetmi sú: *klasický tanec, džezový tanec a tanečná prax.*

Časová dotácia na týždeň je 6 hodín:

- 1 hodina – Klasický tanec
- 3 hodiny – Džezový tanec
- 2 hodiny – Tanečná prax

Žiaci na konci 1. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Predmet Klasický tanec:

1. polrok

- aplikujú základné držanie tela v technike klasického tanca v postavení tvárou a bokom k tyči,
- ovládajú postavenie DK en dehors v rámci svojich anatomických dispozícií v základných cvičeniach techniky klasického tanca,
- realizujú základné cvičenia techniky klasického tanca v cvičení à la barre a au milieu,
- predvedú prípravné port de bras s dodržaním správneho držania tela,
- poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom.

2. polrok

- aplikujú elementárnu koordináciu pohybu DK, HK a hlavy v základných cvičeniach techniky klasického tanca (préparation k rond de jambe par terre),
- zvládnu princípy vytočenosti a princíp realizácie pohybu v jednotlivých základných cvičeniach techniky klasického tanca s efektívnym použitím prislúchajúcich svalov tela,
- použijú silu priehlavku k uspokojivému zvládnutiu jednotlivých cvičení techniky klasického tanca,
- poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom.

Predmet Džezový tanec

- aplikujú špecifické držanie tela v džezovom tanci,
- aplikujú posun prízvuku na 2. dobu v pohybe,
- majú osvojený izolovaný pohyb jednotlivých centier a ich polyrytmický model v základnej forme,
- poznajú špecifické pozície horných a dolných končatín,
- poznajú špecifické podoby technických cvičení,
- využívajú koordináciu pohybov pri príprave na točenie a skoky v džezovom tanci,
- poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.

Predmet Tanečná prax

- zatancujú na verejnom vystúpení skupinovú alebo malú (sólo) choreografiu v technikách klasického, džezového, moderného alebo scénického tanca.
- po dohode s triednym učiteľom žiak nemusí absolvovať verejné vystúpenie, choreografiu predvedie v triede.

Žiaci na konci 2. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Predmet Klasický tanec:

1. polrok

- predvedú presnosť jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v rozsahu svojich anatomických dispozícií,
- predvedú základné malé adagio v priestore s využitím jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v épaulement s dôrazom na tanečnosť a koordináciu práce DK, HK a hlavy,
- predvedú presné a pohotové prenášanie váhy tela na DK v jednotlivých cvičeniach techniky v náročnejších technických a rytmických kombináciách,
- realizujú základné skoky 1.skupiny skokov techniky klasického tanca s dôrazom na výšku skoku,
- ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.

2. polrok

- interpretujú základné tanečné pózy en l'air, spojovacie kroky a port de bras v kombinácii malého adagia s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby,
- realizujú uspokojivo niektoré cvičenia na relevé,
- využívajú silu DK pri odraze skokov,
- pri skokoch si uvedomujú začiatky princípu „ballon“,
- poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu,
- ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.

Predmet Džezový tanec

- ovládajú typické držanie tela v krátkych tanečných kombináciách,
- využívajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon,
- spájajú dve centrá v tom istom pohybe,
- realizujú jeden obrat točenia v džezovom tanci na jednej dolnej končatine,
- realizujú v kombináciách vo väčšej miere priestorové a rytmické zmeny,
- poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.

Predmet Tanečná prax

- zatancujú na verejnom vystúpení skupinovú alebo malú (sólo) choreografiu v technikách klasického, džezového, moderného alebo scénického tanca.
- po dohode s triednym učiteľom žiak nemusí absolvovať verejné vystúpenie, choreografiu predvedie v triede.

Žiaci na konci 3. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Predmet Klasický tanec:

1. polrok

- ovládajú prácu DK vo výške 90° v rozsahu svojich anatomických dispozícií (vytočenie en dehors),
- realizujú kombinácie z PDK aj z LDK à la barre v jednom celku s využitím spojovacích krokov spojených s obratom,
- realizujú niektoré cvičenia klasického tanca na relevé,

- poznajú všetky pózy klasického tanca,
- používajú všetky pózy v kombináciách v priestore,
- aplikujú spojovacie kroky v kombináciách v priestore za účelom rozvoja tanečnosti,
- skoky 1. a 2. skupiny realizujú v épaulement,
- realizujú niektoré cvičenia au milieu v épaulement,
- poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu,
- ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.

2. polrok

- realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca s maximálnym ovládaním prislúchajúcich svalových skupín v rámci svojich anatomických možností,
- poznajú jednotlivé cvičenia na rozvoj svojich anatomických dispozícií,
- realizujú jednotlivé cvičenia techniky klasického tanca s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby v spojitosti,
- poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu,
- ovládajú slovom a písmom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.

Predmet Džezový tanec

- používajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon s dôrazom na tanečnosť a výraz,
- aplikujú priestorové a rytmické zmeny v tanečných kombináciách,
- poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu,
- poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.

Predmet Tanečná prax

- zatancujú na verejnom vystúpení skupinovú alebo malú (sólo) choreografiu v technikách klasického, džezového, moderného alebo scénického tanca.
- po dohode s triednym učiteľom žiak nemusí absolvovať verejné vystúpenie, choreografiu predvedie v triede.

Žiaci na konci 4. ročníka ŠPD základnej umeleckej školy:

Predmet Klasický tanec:

1. polrok

- ovládajú a vyžívajú silu DK počas realizácie cvičení na 90°,
- realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca v správnom prevedení, s prihliadnutím na anatomické dispozície,
- využívajú pri realizácii kombinácií v priestore výrazne tanečnosť a výraz (koordinácia hlavy, HK a DK),
- realizujú v čistej forme prevedenie jednotlivých spojovacích krokov a póz (orientácia v priestore, épaulement),
- poznajú terminológiu techniky klasického tanca slovom a písmom v rozsahu prebratého obsahu techniky klasického tanca,
- interpretujú danú kombináciu v tréningu podľa pokynov pedagóga v rozsahu terminológie klasického tanca.

2. polrok

- využívajú obraty (dve DK) aj polobraty pri spájaní jednotlivých kombinácií v postavení pri tyči (à la barre - pravá a ľavá strana),
- zapisujú jednoduchú kombináciu cvičení pri tyči (à la barre),
- využívajú orientáciu v priestore (body 1- 8, épaulement) v kombináciách Allegra,
- poznajú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu prebratého obsahu slovom a písmom.

Predmet Džezový tanec

- využívajú svoj individuálny tanečný prejav v tanečných kombináciách podľa požiadaviek pedagóga s dodržiavaním technických princípov realizácie pohybov,
- aplikujú priestorové a polyrytmické nároky v tanečných kombináciách s dôrazom na vnímanie náročnejších hudobných podkladov,
- poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.

Predmet Tanečná prax

- zatancujú na verejnom vystúpení skupinovú alebo malú (sólo) choreografiu v technikách klasického, džezového, moderného alebo scénického tanca.
- po dohode s triednym učiteľom žiak nemusí absolvovať verejné vystúpenie, choreografiu predvedie v triede.

UČEBNÉ OSNOVY

1. ROČNÍK – ŠPD – Variant A

Klasický tanec

Exercices á la barre:

- Battement fondu na 90°
- Grand rond de jambe en dehors na 90°
- Grand rond de jambe en dedans na 90°
- prípravné cvičenie k pirouettes z V. poz. en dehors, en dedans

Exercices au milieu:

- Battement développé passé en face
- Battement fondu na relevé en face
- Battement développé passé vo veľkých pózach, so zmenou polohy chodidla SK
- Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans z veľkej pózy do veľkej pózy s par - terrným posunom chodidla
- Battement soutenu na 90° en face
- prípravné cvičenie k pirouettes en dehors aj en dedans z II. poz. - bez rotácie
- prípravné cvičenia k pirouettes en dehors aj en dedans zo IV. poz. - bez rotácie
- Battement fondu na relevé v malých pózach.

Allegro:

- Sissonne ouverte vpred a vzad v malých pózach
- Pas de basque vpred a vzad.

Moderný tanec

Stručná informácia o osobnosti a diele J. Limóna.

Prípravné cvičenia na podlahe:

- spinal succession (cvičenie na postupnosť v odvíjaní chrbtice)
- bounces-hmity
- bounces with twist (hmity s natočením tela v horizontálnej torzii).

Cvičenia v stoji a priestore:

- standing bounces (hmity v stoji)
- tendu series (zahriatie chodidla)
- plié series (zahriatie bedrových, kolenných a členkových kĺbov)
- swings in second (izolácia hlavy, ramien hrudníka a pásu v zhupoch v dráhe poloblúka a celého kruhu)
- rebound in threes (odraz s návratom po dráhe pádu v $\frac{3}{4}$ takte slow twos, fast threes (zosúladenie pádu a podchytenia DK, HK a trupu)
- foot isolation- izolácia chodidla, príprava na eleváciu)
- passé series
- développé series
- lunge series (prenášanie ťažiska)
- spiral turns (špirálové točenia)
- 12-count phrase (väzba na 12 dôb)
- drops in threes (príprava na eleváciu)
- body as an orchestra (izolácia a vzájomná súhra práce DK, HK a trupu s postupom v priestore)
- hop series (skoky)
- piqué series.

Dejiny tanca

Pravek,

Starovek – Kultúra starovekého východu,

Antická kultúra - Grécko, Rím,

Východoázijská kultúra – India, Čína, Japonsko,

Tanečná prax

Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu klasický, moderný, scénický, súčasný a džezový tanec.

2. ROČNÍK – ŠPD – Variant A

Klasický tanec

Exercices á la barre:

- polobraty en dehors aj en dedans s KK na 45° vpredu alebo vzadu
- Battement développé ballotté (fakultatívne)

- Grand battement jeté s rýchlym développé

Exercices au milieu:

- Battement tendu simple en tournant o 1/8, 1/4 obratu
 - Battement tendu jeté en tournant o 1/8, ¼ obratu
 - Batt. fondu na 90° en face (fakultatívne)
 - Pirouettes z II., IV. a V. poz. en dehors (fakultatívne)
 - Pas de bourée dessus – dessous

Allegro:

- Pas assemblé s postupom do priestoru
- Pas jeté s postupom do priestoru
- Sissonne tombé en face
- Pas ballonné en face na mieste všetkými smermi (fakultatívne)
- Pas coupé (skokom)
- Sissonne tombé v malých pózach (fakultatívne)
- Tour en l'air (fakultatívne)

Moderný tanec

Náročnejšia podoba a väzba všetkých skupín cvičení s dôrazom na technickú zručnosť, rozvíjanie tanečnosti, plynulosti a dynamiky pohybu.

Prípravné cvičenia na podlahe:

- spinal succession (cvičenie na postupnosť v odvíjaní chrbtice)
- bounces-hmity
- bounces with twist (hmity s natočením tela v horizontálnej torzii).

Cvičenia v stoji a priestore:

- standing bounces (hmity v stoji)
- tendu series (zahriatie chodidla)
- plié series(zahriatie bedrových, kolenných a členkových kĺbov)
- swings in second (izolácia hlavy, ramien hrudníka a pásu v zhupoch v dráhe poloblúka a celého kruhu)
- rebound in threes (odraz s návratom po dráhe pádu v ¾ takte slow twos, fast threes (zosúladenie pádu a podchytenia DK,HK a trupu)
- foot isolation- izolácia chodidla, príprava na eleváciu)
- passé series
- développé series
- lunge series (prenášanie ťažiska)
- spiral turns (špirálové točenia)

- 12-count phrase (väzba na 12 dôb)
- drops in threes (príprava na eleváciu)
- body as an orchestra (izolácia a vzájomná súhra práce DK, HK a trupu s postupom v priestore)
- hop series (skoky)
- piqué series.

Dejiny tanca:

Stredovek

Gotika

Vznik dvorských tancov v stredoveku.

Commedie dell' arte.

Renesancia

Novovek

Barok

Tanečná prax

Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu klasický, moderný, scénický, súčasný a džezový tanec.

3. ROČNÍK – Variant A

Klasický tanec

Exercices á la barre:

- Battement développé plié relevé,
- Battement développés s pomalými obratmi en dehors a en dedans s KK na 45° (fakultatívne).

Exercices au milieu:

- Battement développé passé z pózy so zmenou polohy chodidla SK,
- Pirouettes z II. poz. en dehors aj en dedans (jeden obrat),
- Pirouettes zo IV. poz. en dehors aj en dedans (jeden obrat),
- Demi rond de jambe s KK na 90° en face z pózy do pózy (fakultatívne),
- Rond de jambe par terre en tournant,
- Tour lent vo veľkých pózach (fakultatívne),
- Temps lié na 90° (fakultatívne) en dehors, en dedans,
- Pas glissade en tournant (fakultatívne).

Allegro:

- Pas chassé Pas ballonné z miesta - s KK na 45° (fakultatívne),

- Pas jeté en tournant s polobratom,
- Pas emboité (fakultatívne),
- Grand sissonne ouverte na mieste,
- Grand sissonne ouverte z miesta do póz (fakultatívne),
- Pas échappé sauté en tournant,
- Temps lié sauté en dehors, en dedans.

Moderný tanec

Žiaci sa oboznámia o osobnosti a diele M. Graham.

Prípravné cvičenia na podlahe:

- prepojenie dychu s centrom pohybu,
- práca panvy,
- príprava contraction (C)(kontrakcie) a release (R) (uvoľnenia),
- prepojenie centra s perifériami, prepojenie HK na prácu chrbtice,
- nácvik základných sedov nácvik „shift of the weight“,
- nácvik špirály,
- nácvik opozície,
- nácvik hrudného záklonu.

Prípravné cvičenia v stoj:

- základné postavenie tela,
- vzťah k podlahe,
- práca chodidla (odtláčanie sa),
- princíp C-R, kontrakcia ako hybná sila pohybu,
- opozícia hornej a dolnej polovice tela, princíp špirály.

Cvičenia na podlahe (Floor work):

- 16 hmitov v troch základných pozíciách (16 bounces),
- dýchanie (breathing) na 2, 4, 3, 6 ,
- otvorenie DK po špirále (spiral leg opening),
- špirála do sedu na jednom boku, špirála do profilu,
- kontrakcia v poloľahu (seated back contraction),
- kontrakcia do predklonu (contraction over),
- séria hlbokých kontrakcií (deep contraction series),
- cvičenia na chodidlo (feet coming forward, pointig, flexing),
- vytiahnutia (long leans),
- špirála v 4. pozícii (arms around the back),
- vytiahnutie DK vzad (back leg extention),
- pleadings.

Cvičenia v stoj (Center work):

- práca chodidiel a natiahnutie zadnej strany DK (feet work a heel stretch),
- kontrakcia so zatvorením DK do paralelnej pozície, kontrakcia do predklonu,
- kontrakcia s prenesením váhy bočne, kontrakcia s grand plié a relevé,
- vysúvanie DK (brushes) na podlahe, na 45° a do vyšších polôh,
- presúvanie váhy (shift of the weight),
- séria rond de jambe,
- ostré pohyby DK (beats serie) ,
- bočné vytiahnutie trupu (high side lift - side body stretch),
- bočné náklony (battements développés a body tilt),
- príprava chodidla na skok (changes around ankle serie),
- točenia v špirále (spiral turn) prances, elevácia na mieste.

Cvičenia s postupom do priestoru (Travelling):

- chôdze (jednoduchá cez prvú pozíciu do rôznych smerov, s rondom) trojkročky,
- chôdze s kontrakciou,
- chôdze s opozíciou (low walk, step draw),
- traveling prances,
- skoky (s kontrakciou, s opozíciou).

Dejiny tanca

Novovek

- Rokoko
- Osobnosti 18. storočia a tanečné dynastie

Klasicizmus

- Reformy v oblasti tanečného umenia
- Dvorský balet v období klasicizmu
- Balet v Rusku v období klasicizmu

Romantizmus – polovica 19. storočia

- Vývoj charakterového tanca
- Tanečnice v Taliansku a vo Francúzsku v období romantizmu
- Balet v Rusku v období romantizmu
- Ballets Russes Serge de Diaghilev

Tanečná prax

Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu klasický, moderný, scénický, súčasný a džezový tanec.

4. ROČNÍK – ŠPD – Variant A

Klasický tanec

- zdokonaľovanie prebratého obsahu doposiaľ prebratých jednotlivých cvičení (viď predošlé ročníky),
- realizovanie náročnejších kombinácií na priestor, koordináciu a silu s dôrazom na výraz a tanečnosť.

V prípade fyzických dispozícií potrebných na realizáciu prvkov battu je možné doplnenie vedomostí o fakultatívne cvičenia.

Fakultatívne:

- Pas échappé fermé battu,
- Entrechat quatre,
- Entrechat – royal,
- Petit assemblé battu.

Moderný tanec

Opakovanie všetkých skupín cvikov v náročnejšej podobe a väzbe rozvíjajúce sa zo zeme cez stoj až po pohyb v priestore. (viď predošlý ročník).

Dôraz sa dáva na technickú zručnosť, spojenie centra s perifériami tela, tanečné dýchanie, elasticitu, pružnosť a muzikálnosť žiakov.

Nesmieme zabudnúť na podporu individuality prejavu v tanečných variáciách.

Dejiny tanca

Významné tanečné osobnosti, ktoré tvorili koncom 19. storočia a začiatkom 20. storočia.

- M.M.Fokin, V.F.Nižinskij,

Výrazné tanečné osobnosti 20. storočia:

- Isadora Duncanová, Marta Grahamová, Rudolf Laban, José Limón, Merce Cunningham,
- Balet v Amerike, v Anglicku, vo Francúzsku, na Kube, v Nemecku, v Holandsku, v Maďarsku, v Poľsku, v Sovietskom zväze a v Česko-Slovensku.

Tanečná prax

Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu klasický, moderný, scénický, súčasný a džezový tanec.

1. ROČNÍK – Variant B

Klasický tanec

1. polrok

Exercices à la barre:

- postavenie čelom k tyči, poloha HK na tyči,
- I., II., V. poz. DK v postavení čelom k tyči, v postavení bokom k tyči
- Battement dégagé do II. poz.,
- Demi-plié v I., II., V. poz. v postavení čelom k tyči,
- Battement tendu simple z I. a V. poz. v postavení čelom k tyči,
- postavenie bokom k tyči, poloha HK na tyči,
- prípravné port de bras v postavení bokom k tyči – préparation,
- Révérence - v priestore
- Demi - plié v I., II., III., V. poz. v postavení bokom k tyči,
- Battement tendu simple z I. poz. v postavení bokom k tyči,

- Passé par terre - v postavení čelom, bokom k tyči, prípravné cvičenie na rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči - en dehors, en dedans,
- Battement tendu demi-plié v postavení čelom k tyči,
- Rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči,
- Battement tendu soutenu v postavení čelom k tyči,
- Battement tendu soutenu v postavení bokom k tyči,
- prípravný cvik k battement tendu jeté v postavení čelom k tyči z I. poz. - 30°,
- prípravný cvik k battement tendu jeté v postavení bokom k tyči z I. poz. 30°,
- polohy sur le cou de pied v postavení čelom k tyči- základná poloha,
- Battement frappé v postavení čelom k tyči par terre,
- Relevé-abaisé v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči,
- Battement relevé lent do všetkých smerov na 45°,
- záklon a úklon tela v postavení čelom k tyči,
- predklon tela bokom alebo chrbtom k tyči,
- Temps-levé sauté v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči.

Exercices au milieu:

- Demi - plié v I., II. poz. en face,
- Battement dégagé do II. poz.,
- Battement tendu simple z I. poz. en face, prípravné cvičenie na rond de jambe par terre,
- Battement tendu demi-plié z I. a V. poz. en face,
- Battement tendu soutenu z I. a V. poz en face,
- Relevé - abaissé v I. a II. poz.,
- 1. port de bras s DK v I. poz. en face,
- prípravné port de bras en face.

Allegro:

- Temps - levé sauté v I. a II. poz.,
- Pas échappé z I. do II. poz. (prípravná fáza).

2. polrok

Exercices à la barre:

- Battement tendu double do II. poz.
- Battement tendu simple z V. poz.
- Battement tendu pour le pied
- Battement tendu jeté z I. a V. poz. v postavení čelom a bokom k tyči - 30°
- Battement tendu jeté en cloche, v postavení čelom a bokom k tyči - 30°
- Battement tendu pour le pied do II. poz.
- IV. poz. - battement dégagé do IV. poz.
- záklon a úklon tela bokom k tyči
- Rélevé - abaissé v V. poz.

- Demi - plié v IV. a V. poz.
- Demi rond de jambe par terre
- scénická poloha cou-de-pied
- Battement soutenu par terre (cez cou- de- pied)
- Demi - plié a relevé v I., II., V. poz.
- préparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans)
- Battement fondu par terre
- Battement frappé en l'air- 30°
- prípravné cvičenie pre 3. port de bras
- 3. port de bras
- Battement relevé lent na 90°
- Grand battement jeté z I. poz.
- Battement fondu en l' air – 45°
- Battement retiré (passé na 45° a 90°)
- Grand plié v I., II., V. poz.
- prípravné cvičenie pre pas coupé.

Exercices au milieu:

- Battement tendu simple z V. poz.
- Battement tendu jeté z I. a V. poz. - 30°
- Épaulement (croisé, effacé)
- obraty par terre na dvoch DK
- Battement frappé par terre
- Rélevé - abaissé v I., II., V. poz.
- Rond de jambe par terre
- Demi - rond de jambe par terre
- Battement soutenu par terre
- Demi - plié V. poz.
- préparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans)
- Battement fondu par terre
- Battement relevé lent na 90° à la seconde z I. a V. poz.
- 2. port de bras v épaulement croisé.

Allegro:

- Temps - levé sauté v V. poz.
- prípravné cvičenie pre pas échappé sauté do II. poz.

Džezový tanec.

1. História džezového tanca a hudby

2. Špecifické znaky džezovej hudby a džezového tanca
3. Špecifické znaky a kľúčové pojmy džezového tanca
4. Zahrievacie cvičenia
5. Technické cvičenia
6. Izolácie
7. Švihy
8. Točenia
9. Poskoky, výskoky, skoky
10. Chôdze
11. Kombinácia
12. Ukľudnenie

Poznámka: Základná terminológia, popis jednotlivých pozícií a popis cvičení uvádzajú učebné osnovy pre predmet DŽEZOVÝ TANEC 1. ročník 2. časti prvého stupňa základnej umeleckej školy.

Tanečná prax

Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu klasický, moderný, scénický, súčasný a džezový tanec.

2. ROČNÍK – Variant B

Klasický tanec

1. polrok

Exercices à la barre:

- Grand battement jeté z V. poz.
- Battement tendu pour le pied do IV. poz.
- Battement relevé lent na 90° do všetkých smerov z V. poz.
- Relevé - abaissé v IV. poz.
- Battement tendu jeté piqué z I. a V. poz. - 30°
- Battement soutenu par terre (s pridaním relevé v V. poz.)
- Grand plié v IV. poz.
- Petit battement sur le cou de pied
- Grand battement jeté piqué z I. a V. poz.
- Battement développé do všetkých smerov
- Pas coupé cez cou-de-pied (par terre)
- Pas de bourrée simple en dehors úklon s vysunutou DK na piqué bočne
- Battement double frappé par terre
- Pas balancé.

Exercices au milieu:

- Grand plié v I., II. poz. en face
- Battement tendu jeté en cloche z I. a V. poz. do všetkých smerov
- Battement fondu na 45° do všetkých smerov
- Battement soutenu na 45° do všetkých smerov
- Battement retiré
- Grand battement jeté z I. poz.
- Pas coupé en face
- Demi - plié v IV. a V. poz. v épaulement croisée aj effacée
- Battement dégagé do IV. poz.
- pózy: croisées, effacées, á la seconde - par terre
- Battement tendu jeté piqué z I. aj V. poz. en face – 30°
- Grand plié v V. poz. v épaulement
- Battement tendu simple do všetkých smerov v épaulement croisé a effacé
- Battement relevé lent na 90° z I. poz. en face
- 3. port de bras v épaulement croisée
- Pas de bourée simple en dehors - en face úklon s vysunutou DK na piqué bočne
- Pas balancé en face
- 1., 2., 3. arabesques par terre
- Battement double frappé par terre
- Temps lié par terre en dehors, en dedans.

Allegro:

- trampolínové skoky v I., II. poz. aj na jednej DK
- Pas échappé sauté (petit) en face
- Changement de pieds
- Pas assemblé en face bočne.

2. polrok

Exercises à la barre:

- Rond de jambe par terre v demi- plié en dehors, en dedans
- Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé v V. poz.)
- Plié a relevé s DK na 45° polobraty v V. poz. na pološpičkách smerom k tyči a od tyče
- Battement double frappé en l'air – 30°
- Rond de jambe en l'air na 45°, prípravná fáza
- Demi-rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o 1/4 kruhu)
- Temps-relevé (préparation k rond de jambe en l'air)
- Battement développé passé
- Attitudes
- predklon a záklon s DK vysunutou na piqué, s prepnutou stojnou DK aj v demi-plié
- Pas de bourrée bez výmeny DK čelom k tyči

- Pas de bourrée simple en dedans
- pózy croisées, effacées par terre zaraďovať na záver kombinácií, so stojnou DK vystretou v kolene aj v demi – plié
- Battement fondu na relevé.

Exercices au milieu:

- Grand plié v IV. poz. v épaulement croisée aj effacée
- 4. port de bras
- Pas balancé z épaulement croisée do épaulement croisée
- Rond de jambe par terre v plié en dehors, en dedans en face póza écartée par terre
- Battement tendu jeté - 30° v épaulement croisée aj effacée
- polobraty v V. poz. na pološpičkách z croisée do croisée
- Grand battement jeté z V. poz. en face
- Battement frappé en l'air -30° v épaulement croisé aj effacée
- Tempslié par terre s náklonmi tela en dehors, en dedans
- Battement tendu double do IV. poz. en face
- Relevé-abaisé v IV. poz. en face
- Plié a relevé s DK na 45° en face
- Battement soutenu par terre (s pridáním relevé v V. poz.) en face
- Petit battement sur le cou de pied en face
- Pas de bourrée bez výmeny DK en face
- Battement double frappé en l'air na 30° en face
- Battement développé en face
- 1., 2., 3. arabesques s DK en l'air na 45°
- pózy: croisées, effacées s DK na l'air na 45°
- 4. arabesque par terre.

Allegro:

- Changement de pieds v épaulement croisée
- Sissonne simple en face, počiatočná fáza
- Pas échappé z épaulement croisée do épaulement croisée
- Pas assemblé vpred, vzad
- Pas jeté bočne en face
- Pas glissade en face, s výmenou aj bez výmeny DK.

Džezový tanec

1. Zahrievacie cvičenia.
2. Technické cvičenia
3. Izolácie
4. Švihy
5. Pád sklzom

6. Točenia
7. Poskoky, výskoky, skoky
8. Chôdze
9. Džezové chassé s výskokom
10. Kombinácia
11. Ukludnenie

Poznámka: Základná terminológia, popis jednotlivých pozícií a popis cvičení uvádzajú učebné osnovy pre predmet DŽEZOVÝ TANEC 2. ročník 2. časti prvého stupňa základnej umeleckej školy.

Tanečná prax

Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu klasický, moderný, scénický, súčasný a džezový tanec.

3. ROČNÍK . Variant B

Klasický tanec

1. polrok

Exercices à la barre:

- Battement double fondu bez relevé, s relevé (fakultatívne)
- Battement soutenu na 90°
- Pas coupé s relevé
- Detourné o 360° en dehors, en dedans na relevé
- Battement développé passé na 90° do všetkých smerov polobrat en dehors, en dedans s výmenou DK na pološpičke (otvorenie cez cou de pied)
- Tombé s polobratom sur le cou de pied en dehors, en dedans na pološpičke
- 3. port de bras so sklzom DK vpred i vzad
- Attitude bokom k tyči ako súčasť adagia
- Rond de jambe s DK na 45° en dehors, en dedans
- Temps relevé na 45°
- Battement frappé na relevé
- Battementdouble frappé na relevé
- Rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (1/2 kruhu)
- Petit battement sur le cou de pied na relevé
- Grand battement jeté piqué v épaulement croisé a épaulement effacé.

Exercices au milieu:

- 5. port de bras
- Battement tendu jeté piqué - 30° v épaulement croisé, effacée
- Battement fondu en l'air - 45° v épaulement croisée, effacée na celom chodidle
- Póza écarté na 45°

- 4. arabesque na 45°
- Grand battement jeté piqué I. a V. poz.
- Battement soutenu na 45° en face (s pridáním relevé v V. poz.)
- Battement relevé lent na 90° v épaulement croisée, effacée
- Rond de jambe en l'air en face
- Pas de bourrée bez výmeny DK v effacée
- Battement développé v épaulement croisée, effacée
- Grand battement jeté v épaulement croisée, effacée
- Demi-rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o ¼ kruhu)
- Battement double frappé - 30° v épaulement croisé
- 1., 2., 3. arabesques a pózy croisées, effacées s DK na 90°.

Allegro:

- Temps-léve sauté v I. a V. poz. s postupom do priestoru
- Pas échappé s dopadom na jednu DK en face
- Pas échappé do IV. poz. v épaulement croisé, effacé
- Pas jeté z épaulement croisée do épaulement croisée
- Pas glissade s výmenou i bez výmeny DK v épaulement
- Sissonne ouverte à la seconde 45°
- Sissonne fermé à la seconde 45°
- Grand changement de pieds v épaulement croisée
- Grand échappé sauté z épaulement croisée do épaulement croisée
- Petit changement o 1/4 kruhu.

2. polrok

Exercices à la barre:

- Grand battement jeté v épaulement croisé a épaulement effacé pózy à terre ako závery cvikov s prepnutou stojnou DK aj v demi – plié.

Exercices au milieu:

- Rond de jambe en l'air s préparation temps-relevé
- Battement développé passé en face
- Attitude - croisée, effacée
- 4. arabesque na 90°
- póza écartée na 90°
- Battement fondu na relevé en face
- Battement soutenu na 45° (s pridáním relevé v V. poz.) v épaulement croisée aj effacée
- Battement développé passé vo veľkých pózach, bez zmeny polohy chodidla SK Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans z veľkej pózy do veľkej pózy bez pohybu chodidla SK
- 6. port de bras

- Grand battement jeté piqué vo veľkých pózach
- Battement frappé v malých pózach - bez relevé préparation pre pirouettes z V. poz. en face.

Allegro:

- Sissonne fermée vpred a vzad v malých pózach
- Double assemblé en face
- Double assemblé (z épaulement croisée cez en face do épaulement croisée)
- Pas assemblé bočne z épaulement croisée do épaulement croisée
- Pas assemblé vpred a vzad v pózach croissées a effacées
- Pas jeté vpred a vzad en face scénický sissonne v 1. Arabesque
- Pas de basque – scénická forma
- Petit pas de chat (ruský) so švihom dolných končatín vzad a vpred
- Sissonne ouverte stranou s otváraním DK na 45° en face
- Sissonne fermé stranou s (z épaulement croisée do épaulement croisée aj effacée
- Pas échappé do IV. poz. croisée aj effacée
- Temps - levé sauté na jednu DK.

Džezový tanec

1. Zahrievacie cvičenia
2. Technické cvičenia
3. Izolácie
4. Švihy
5. Točenia
6. Poskoky, výskoky, skoky
7. Chôdze
8. Kombinácia
9. Ukludnenie

Poznámka: Základná terminológia, popis jednotlivých pozícií a popis cvičení uvádzajú učebné osnovy pre predmet DŽEZOVÝ TANEC 3. ročník 2. časti prvého stupňa základnej umeleckej školy.

Tanečná prax

Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu klasický, moderný, scénický, súčasný a džezový tanec.

4. ROČNÍK – Variant B

Klasický tanec

1. polrok

Exercices á la barre:

- Battement fondu na 90°
- Grand rond de jambe en dehors na 90°

- Grand rond de jambe en dedans na 90°
- prípravné cvičenie k pirouettes z V. poz. en dehors, en dedans.

Exercices au milieu:

- Battement développé passé en face
- Battement fondu na relevé en face
- Battement développé passé vo veľkých pózach, so zmenou polohy chodidla SK
- Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans z veľkej pózy do veľkej pózy s par - terrným posunom chodidla
- Battement soutenu na 90° en face
- prípravné cvičenie k pirouettes en dehors aj en dedans z II. poz. - bez rotácie
- prípravné cvičenia k pirouettes en dehors aj en dedans zo IV. poz. - bez rotácie
- Battement fondu na relevé v malých pózach.

Allegro:

- Sissonne ouverte vpred a vzad v malých pózach
- Pas de basque vpred a vzad.

2. polrok

Klasický tanec

Exercices á la barre:

- polobraty en dehors aj en dedans s KK na 45° vpredu alebo vzadu
- Battement développé ballotté (fakultatívne)
- Grand battement jeté s rýchlym développé.

Exercices au milieu:

- Battement tendu simple en tournant o 1/8, 1/4 obratu
 - Battement tendu jeté en tournant o 1/8, 1/4 obratu
 - Batt. fondu na 90° en face (fakultatívne)
 - Pirouettes z II., IV. a V. poz. en dehors (fakultatívne)
 - Pas de bourée dessus – dessous.

Allegro:

- Pas assemblé s postupom do priestoru
- Pas jeté s postupom do priestoru
- Sissonne tombé en face
- Pas ballonné en face na mieste všetkými smermi (fakultatívne)
- Pas coupé (skokom)

- Sissonne tombé v malých pózach (fakultatívne)
- Tour en l'air (fakultatívne).

Džezový tanec

1. Zahrievacie cvičenia
2. Technické cvičenia
3. Izolácie
4. Švihy
5. Točenia
6. Poskoky, výskoky, skoky
7. Chôdze
8. Kombinácia
9. Improvizácia
10. Ukludnenie

Poznámka: Všetky cvičenia sa robia ako v predošlom ročníku, len sú ich kombinácie náročnejšie. Kladie sa dôraz na technický rast využívaním maximálnych dispozícií žiaka so zameraním na tanečnosť, výraz a čistotu prevedenia. Dôležité je dôrazné zachovanie charakteru techniky džezového tanca s výrazným znakom polyrytmického a polycentrického cítenia hudby a pohybu.

Tanečná prax

Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu klasický, moderný, scénický, súčasný a džezový tanec.

VYUČOVACÍ JAZYK

Vyučovacím jazykom v tanečnom odbore je jazyk slovenský a maďarský /podľa jazyka žiakov navštevujúcich ročník/.

SPÔSOB, PODMIENKY UKONČOVANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIA DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ

Po ukončení každého ročníka žiak obdrží vysvedčenie za daný ročník štúdia pre dospelých tanečného odboru.

Záverečná skúška - Variant A – ukončenie so záverečnou skúškou:

Klasický tanec

- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 5 min.,
- žiaci predvedú tréning z techniky klasického tanca spamäti.

Moderný tanec

- žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách moderného tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 5 min.

- žiaci demonštrujú tréning techniky moderného tanca spamäti.

Dejiny tanca

Záverečná skúška sa vykoná písomne, alebo ústne. Podľa počtu žiakov.

Tanečná prax

Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu klasický, moderný, súčasný tanec, džezový a kreatívny tanec.

Po ukončení 4. ročníka so záverečnou skúškou žiak získava záverečné vysvedčenie.

Záverečná skúška - Variant B - ukončenie štúdia so záverečnou skúškou alebo bez záverečnej skúšky

Klasický tanec

- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 5 min.,
- žiaci predvedú tréning z techniky klasického tanca spamäti.

Džezový tanec

- žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách džezového tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 4 min., - žiaci demonštrujú tréning techniky džezového tanca spamäti.

Tanečná prax

Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu klasický, moderný, súčasný tanec, džezový a kreatívny tanec.

Po ukončení 4. ročníka bez záverečnej skúšky žiak získava ročníkové vysvedčenie.

Po ukončení 4. ročníka so záverečnou skúškou žiak získava záverečné vysvedčenie.

MATERIÁLNO – TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ PODMIENKY

Tanečný odbor našej školy pôsobí v prenajatých priestoroch v štyroch základných školách v našom meste a to na ZŠ ul. Komenského, ZŠ ul. Rozmarínovej, ZŠ ul. Pohraničnej a na ZŠ ul. Eötvösa.

Zariadenie učební:

- zrkadlá na stenu;
- baletný koberec;
- baletné tyče;
- gymnastické žienky;
- klavír, tamburína;
- CD prehrávač;
- karimatky – podložky na cvičenie;
- skrine na ukladanie učebných pomôcok resp. kostýmov;
- stôl pre pedagóga – katedra;
- stoličky resp. lavičky na sedenie, prezliekanie;

PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

- I. Učiteľ poučí žiakov o dodržiavaní bezpečnosti v triede i mimo nej.
 1. Na triednom rodičovskom združení s rodičmi prejedná tému o bezpečnosti žiakov.
 2. Učiteľ dohliada na bezpečnosť detí počas vyučovania aj pri prechode z tried na tanečné vyučovanie.
 3. Deti sa na výuku tanca prezliekajú do tanečných úborov.
 4. Pri náhodnom úraze žiaka, učiteľ zabezpečí odbornú lekársku starostlivosť a ošetrovanie žiaka.
 5. Úraz zapíše do knihy úrazov.

VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

- Slovné hodnotenie kreativity, aktivity a správania sa detí.
 - Sebahodnotenie a vzájomné hodnotenie žiakov.
 - Pochvaly a kritika, vyjadrenie uznania, vyjadrenie nedostatkov.
4. Zápis hodnotenia výkonu žiaka na vyučovacej hodine do žiackej knižky, / 4- stupňové hodnotenie/.

V Komárne 30. júna 2020

Vypracovala : Mgr. Petra Pavlovičová ved. TO ZUŠ

9

NEPOVINNE VOLITEĽNÉ PREDMETY

NEPOVINNE VOLITEĽNÉ PREDMETY:

Podľa finančných a kapacitných možností školy majú niektorí talentovaní žiaci podľa UP možnosť študovať aj **nepovinne voliteľné predmety**.

10 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútný systém kontroly a hodnotenia kvality sú zamerané na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických a nepedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

10.1 Hodnotenie žiakov ZUŠ

Cieľom hodnotenia výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky.

Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z pedagogickej praxe, nakoľko metodický pokyn na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZUŠ na 4 stupňovú klasifikáciu nie je vydané MŠSR.

Okrem sumatívnych výsledkov sa sústreďujeme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené.

Aby verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠKVP.

10.2 Hodnotenie VVV žiakov HO

HODNOTENIE VVV žiaka

v HUDOBNOM ODBORE:

Každé nástrojové oddelenie má konkretizovaný svoj poriadok hodnotenia, ktorý určuje formu a obsah záverečného hodnotenia.

FORMA KONTROLY VVV žiaka:

-koncoročné ročníkové prehrávky	-obsah určujú nástrojové oddelenia v zmysle ŠKVP
-koncoročný test z hudobnej nauky	-obsah je stanovený v zmysle ŠKVP
-komisionálne záverečné skúšky	-žiak absolvent vykoná na konci ucelenej časti študijného celku
-komisionálne skúšky	-žiak vykoná pri kontrahovaní ročníka
-v prípade žiaka ŠPD-začiatovníka	-ak žiak nevykoná záverečnú skúšku –hodnotí ho triedny učiteľ

FORMA HODNOTENIA VVV žiaka:

-koncoročné ročníkové prehrávky	-hodnotí triedny učiteľ na základe dosiahnutých VVV počas školského roka
-koncoročný test z hudobnej nauky	-návrh dáva pedagóg HN a skúšobná komisia klasifikuje obsah testu
-komisionálne záverečné skúšky	-návrh dáva triedny učiteľ a skúšobná komisia klasifikuje podaný výkon
-komisionálne skúšky	-návrh dáva triedny učiteľ a skúšobná komisia klasifikuje podaný výkon

10.3 Hodnotenie VVV žiakov VO

HODNOTENIE VVV žiaka

vo VÝTVARNOM ODBORE:

FORMA KONTROLY VVV žiaka:

-ročníková výstava -komisionálne skúšky -komisionálne záverečné skúšky	-výstava výtvarných prác žiaka -obsah určuje VO v zmysle ŠkVP -žiak vykoná pri kontrahovaní ročníka -obsah určuje VO v zmysle ŠkVP -žiak absolvent vykoná na konci ucelenej časti študijného celku

FORMA HODNOTENIA VVV žiaka:

-ročníková výstava -komisionálne skúšky -komisionálne záverečné skúšky	-hodnotí triedny učiteľ na základe dosiahnutých VVV počas školského roka -návrh dáva triedny učiteľ a skúšobná komisia klasifikuje predložené práce -návrh dáva triedny učiteľ a skúšobná komisia klasifikuje predložené práce

10.4 Hodnotenie VVV žiakov TO

HODNOTENIE VVV žiaka

v TANEČNOM ODBORE:

FORMA KONTROLY VVV žiaka:

-koncoročné ročníkové prehrávky -komisionálne záverečné skúšky -komisionálne skúšky	-obsah určuje PK TO v zmysle ŠkVP -žiak absolvent vykoná na konci ucelenej časti študijného celku v zmysle ŠkVP -žiak vykoná pri kontrahovaní ročníka v zmysle ŠkVP

FORMA HODNOTENIA VVV žiaka:

-koncoročné ročníkové prehrávky -komisionálne záverečné skúšky -komisionálne skúšky -v prípade žiaka ŠPD-začiatočníka	-hodnotí triedny učiteľ na základe dosiahnutých VVV počas školského roka -návrh dáva triedny učiteľ, skúšobná komisia klasifikuje podaný tanečný výkon -návrh dáva triedny učiteľ, skúšobná komisia klasifikuje podaný tanečný výkon -ak žiak nevykoná záverečnú skúšku –hodnotí ho triedny učiteľ

10.5 Hodnotenie pedagogických zamestnancov ZUŠ

Systém kritérií na hodnotenie zamestnancov ZUŠ:

Hodnotenie zamestnanca sa zakladá na hodnotení za: pedagogickú, odbornú, umeleckú, spoločenskú činnosť v rámci ZUŠ:

1-Pedagogická činnosť učiteľa:

- 1.1-Pozorovanie / hospitácia / odbornej práce, pedagogickej činnosti, vyučovacej morálky,
- 1.2-Výkon kvality a kvantity činností triedneho učiteľa: práca so žiakom, zabezpečenie aktivít, spolupráca s ped.HN,
- 1.3-Vedenie pedagogickej dokumentácie: presnosť, úplnosť, včasnosť,
- 1.4-Dosiahnuté V V V žiakov,
- 1.5-Hodnotenie V V V žiaka –slovné hodnotenie činnosti a klasifikácia výsledkov, pravidelnosť hodnotenia,-TK-Žiac.kn.
- 1.6-Prezentovanie V V V žiakov na podujatiach ZUŠ
- 1.7-Prezentovanie V V V žiakov na prehrávkach a skúškach
- 1.8-Viacročný a ročníkový vývoj V V V žiaka, celkové hodnotenie vývoja žiaka,

1.9-Spolupráca tr.učiteľa s rodičom, návšteva verejných podujatí dieťaťa, záujem o štúdium dieťaťa: účasť na tried.RZ,
1.10-Individuálny rozbor pedagogickej činnosti pedagóga -rozhovor pedagóg –riaditeľ ZUŠ

2-Výchovná činnosť pedagóga:

Výchovná činnosť učiteľa so žiakom od PŠ po absolvovanie štúdia, dovedenie žiaka k ucelenej časti štúdia,

3-Výkon zamestnaneckých práv a povinností:

Výkon činností kvantity a kvality náplne práce, pracovno-právnych vzťahov,

4-Odborný rast pedagóga:

4.1-Ďalšie odborné vzdelávanie pedagóga vo vlastnom odbore

4.2-Ďalšie odborné vzdelávanie pedagóga v inom rezorte

5-Výkon zodpovednosti za zverený rezort:

5.1-Výkon kvality a kvantity činností vedúceho pedagóga predmetovej komisie

5.2-činnosť vo výbore ZOOZ PŠaV, činnosť v Rade školy ZUŠ

6-Záujmovo-umelecká činnosť:

6.1-Umelecká činnosť pedagóga na podujatiach ZUŠ

6.2-Umelecká činnosť v ZUČ mesta a regiónu

7-Spoločenská činnosť ZUŠ:

7.1-Mimoškolská činnosť,

7.2-Zabezpečenie kultúrnych podujatí hudobným programom.

8-Hodnotenie pedagogických a prevádzkových zamestnancov:

8.1-Hodnotenie pedagogických a prevádzkových zamestnancov zamestnávateľom,

8.2-Hodnotenie výchovno-vzdel. činnosti pedagóga ZUŠ žiakmi

8.3-Hodnotenie výchovno-vzdel. činnosti pedagóga ZUŠ rodičmi

8.4-Hodnotenie ZUŠ kultúrnymi inštitúciami mesta a regiónu,

8.5-Hodnotenie ZUŠ odberateľmi žiakov vyššími typmi umeleckých škôl,

8.6-Hodnotenie ZUŠ zriaďovateľom

8.7-Hodnotenie ZUŠ verejnosťou

10.6

Hodnotenie nepedagogických zamestnancov ZUŠ

Hodnotenie nepedagogického: administratívneho a prevádzkového zamestnanca sa zakladá na hodnotení za:

-výkon pracovných činností stanovených náplňou práce, spoločenskej činnosti v rámci ZUŠ:

1-Výkon pracovných činností:

1.1-Kontrola kvality a kvantity vykonanej práce v stanovenom termíne,

1.2-Vyhodnotenie celoročnej práce

1.3-Individuálny rozbor pracovnej činnosti zamestnanca -rozhovor zamestnanec - riaditeľ ZUŠ

2- Výkon zamestnaneckých práv a povinností:

Výkon činností kvantity a kvality náplne práce, pracovno-právnych vzťahov,

3-Odborný rast zamestnanca:

3.1-Ďalšie odborné vzdelávanie zamestnanca vo vlastnom rezorte

4-Výkon zodpovednosti za zverený rezort:

4.1-Výkon činnosti člena v samosprávnom orgáne ZUŠ -vo výbore ZOOZ PŠaV, činnosť v Rade školy ZUŠ

5-Hodnotenie administratívnej a prevádzkových zamestnancov:

5.1-Hodnotenie zamestnancov zamestnávateľom,

5.2-Hodnotenie činnosti pedagógmi ZUŠ,

10.7 Hodnotenie ZUŠ

Hodnotenie školy slúži pre vnútorné riadenie školy a pre prezentáciu dosiahnutých výsledkov.

Dôraz je kladený na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti.
- Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe.
- Oblasť, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení.

Monitorujeme pravidelne:

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov
- Profesionálna odborná a pedagogická

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Dotazníky pre absolventov školy
- Analýza spokojnosti s kvalitou a kvantitou verejných podujatí ZUŠ
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, prehliadkach
- SWOT analýza

Na hodnotenie školy používame dotazníky, ktoré zadávame rodičom, žiakom a učiteľom.

Našou snahou je získať spätnú väzbu na kvalitu školy. Otázky zameriavame na :

- ▶ možnosť skontaktovania sa so školou
- ▶ dostatok informácií o škole
- ▶ spokojnosť s prácou učiteľov
- ▶ spokojnosť s hodnotením žiakov a klasifikáciou
- ▶ spokojnosť s využitím mimovyučovacieho času
- ▶ informovanosť rodičov a verejnosti o interných a verejných podujatiach ZUŠ vo forme koncertov, výstav a tanečných podujatí
- ▶ kultúrne zájazdy žiakov

Ako hodnotí rodič vývoj svojho dieťaťa na ZUŠ?

- ▶ rozvoj osobnosti žiaka
- ▶ rozvoj umeleckých vedomostí, zručností a postojov
- ▶ rozvoj kreatívneho a estetického myslenia
- ▶ rozvoj kultúrneho správania sa

- ▶ rozvoj komunikačných spôsobilostí
- ▶ rozvoj počítačovej gramotnosti
- ▶ rozvoj všeobecnej a emočnej inteligencie žiaka
- ▶ pôsobenie estetiky prostredia ZUŠ na dieťa
- ▶ pôsobenie disciplíny vzdelávacieho procesu v ZUŠ na dieťa

11

PROFESIJNÝ ROZVOJ PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV ZUŠ

Profesijný rozvoj pedagógov ZUŠ Komárno sa riadi podľa § 40 Zákona 138/2019 Z.z.

Uskutočňuje sa prostredníctvom vzdelávania, sebvzdelávania, absolvovania vzdelávacích seminárov, workshopov, súťaží, prehliadok, zbieraním podnetov, nápadov v školách doma i (podľa možností) v zahraničí (vzorové hodiny, hospitácie atd.).

Profesijný rozvoj pedagógov ZUŠ Komárno sa riadi podľa Plánu profesijného rozvoja.

Možnosti profesijného rozvoja pedagógov ZUŠ Komárno:

Hudobný odbor:

-majstrovské kurzy pre pedagógov hudobného odboru s významnými osobnosťami hudobnej pedagogiky v ZUŠ KN

-odborné podujatie organizovaných AUHS, Epta a pod,

-účasť so žiakom na súťaži / učať na súťaži ako pozorovateľ,

-umelecká činnosť pedagógov sólová a komorná,

-práca v záujmových telesách::

Komárňanský komorný orchester-organizačne pod záštitou MsKS a ZUŠ v KN -nacvičuje v ZUŠ

Spevácky zbor Concordia -organizačne pod záštitou MsKS v KN -nacvičuje v ZUŠ

Spevácky zbor Gaudium

Spevácky zbor maďarských pedagógov na Slovensku Lajosa Vassa -svoju činnosť vyvíja pod záštitou ZMP na Slovensku

Výtvarný odbor:

-účasť pedagógov na podujatiach: -MPC,VŠVU a pod.

-tvorivých dielníach Múzeu v Nitre, -návšteva galérií: SNG, GMB, Galéria moderného umenia v Gabčíkove,

-zaslanie výtvarných prác a fotografií žiakov na súťaže domáce a zahraničné,

-umelecká činnosť pedagógov,

Tanečný odbor:

-účasť na majstrovských kurzoch –Tanečné konzervatórium v meste Győr (MR)

-na dňoch otvorených dverí na Tanečnom konzervatóriu v BA, v NI,

-účasť na súťažiach ZUŠ so žiakmi aktívne: Levice, Nové Zámky, KomDance a pod.

Vedenie ZUŠ:

-účasť na odborných školeniach pre manažment školy, Asociácie ZUŠ SK,

Bezpečnostné školenia periodické:

pre pedagogických a prevádzkových zamestnancov ZUŠ 1x ročne:

-Bezpečnosť ochrany zdravia pri práci -BOZP,

-Bezpečnosť ochrany zdravia žiakov pri vyučovaní –BOZpV,

-Protipožiarna ochrana -PPO,

-Civilná ochrana obyvateľstva –COO

-Vyškolenie určitých pedagógov na zdravotnú službu

12 ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- 1-Školský vzdelávací program pre umelecké vzdelávanie v hudobnom, výtvarnom, tanečnom odbore ZUŠ pre 4.ročník II.stupňa VO a 1.-4. ročník ŠPD vypracovali vedúci pedagógovia predmetových komisií ZUŠ v Komárne.
- 2-Školský vzdelávací program na základe podkladov vedúcich pedagógov PK vypracoval riaditeľ ZUŠ.
Kordinátori: Beáta Kalmárová- štat. zást. riaditeľa pre HO a Gyöngyi Vágó-zást. riaditeľa pre TO a VO ZUŠ Komárno.
- 3-Podkladom pre vypracovanie tohto ŠkVP ZUŠ bol ŠVP pre ZUŠ.
- 4-Škola bude venovať zvýšenú pozornosť na epidemiologickú situáciu a bude sa riadiť aktuálnymi usmerneniami RÚVZ SR a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

13 PLATNOSŤ ŠKVP

Tento Školský vzdelávací program Základnej umeleckej školy v Komárne je **platný od 1.09.2020**.

14 NÁVRH RIADITEĽA ZUŠ NA FINANČNÉ ZABEZPEČENIE ŠKVP

Riaditeľ ZUŠ žiada Zriaďovateľa o zabezpečenie dostatku finančných prostriedkov na zabezpečenie:

- pracovných výkonov pedagogických a nepedagogických zamestnancov na zabezpečenie ŠKVP v školskom roku,
- finančného ocenenia pedagogických a nepedagogických zamestnancov ZUŠ za pracovné výsledky,
- finančné prostriedky na modernizáciu učebných prostriedkov pre umelecké odbory: HO-VO-TO-ZUŠ.

Základná umelecká škola
Művészeti Alapiskola
Letná ul. 12, Komárno
- 1 -

V Komárne, 28.08.2020

František Petr, DiS.art.
riaditeľ ZUŠ

- Príloha č. 1: Kariérové stupne pedagogických zamestnancov v školskom roku 2020/2021
Príloha č. 2: Plán profesijného rozvoja pedagógov ZUŠ –MAI Komárno v školskom roku 2020/2021.

KARIÉROVÉ STUPNE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV - školský rok 2020/2021

P.č.	Priezvisko, meno, titul	Umel. odbor	KARIÉROVÉ POZÍCIE					
			Nekvalif.	Začínajúci PZ	Uvádzajúci PZ	Samostatný PZ	I.atestácia	II.atestácia
1.	Andrássyová Katarína	HO				X		
2.	Bakosová Marta	HO					X	
3.	Balázs Béla, Mgr.	HO				X		
4.	Baloghová Ružena, Mgr., DiS.art.	HO				X		
5.	Barkóczy Alexander, Mgr.art.	HO				X		
6.	Benkó Ákos	HO				X		
7.	Cintula György Katalin, DiS.art.	HO				X		
8.	Csiffáry Ildikó, DiS.art.	HO				X		
9.	Czókyová Eva, DiS.art.	HO					X	
10.	Domonkos Gábor	HO				X		
11.	Fekete Éva	HO					X	
12.	Fekete Vince, Mgr.	HO						X
13.	Fulmek Ervin, DiS.art.	HO				X		
14.	Gál Júlia Mgr.	HO				X		
15.	Gágyor Karol	HO				X		
16.	Gerencséri Viktor, DiS.art.	HO				X		
17.	Hodeková Andrea	TO				X		
18.	Hrabovská Elena, Mgr.	HO					X	
19.	Kalmárová Beáta, DiS.art.	HO					X	
20.	Kisjakab Jozef, Mgr.art.	HO					X	
21.	Kováčsová Katarína	HO					X	
22.	Kulin Eduard, Mgr.	HO				X		
23.	Lamiová Katarína	HO					X	
24.	Lebida Jerzy, Mgr.art.	HO					X	
25.	Moncz Miklós, Mgr.	HO				X		
26.	Moncz Zsuzsanna, Mgr.	HO					X	
27.	Nánássyová Ildikó	HO				X		
28.	Novák Ágota	VO				X		
29.	Ožvald Dávid, Mgr.	HO				X		
30.	Pavlovičová Petra, Mgr.	TO				X		
31.	Petr František, DiS.art.	HO					X	
32.	Prágay Marianna, Mgr.	HO					X	
33.	Sýkorová Eva, Mgr., PhD.	HO						X
34.	Szalayová Silvia	HO					X	
35.	Szilva Emőke, Mgr.art.	VO				X		
36.	Szilva Ilona, Mgr.art.	VO				X		
37.	Szilva Jozef, Mgr.	VO					X	
38.	Tóth Marian, DiS.art.	HO				X		
39.	Vágó Gyöngyi, DiS.art.	HO					X	
40.	Vargová Veronika, DiS.art.	TO					X	
41.	Záhorská Renáta, Mgr., DiS.art.	HO					X	
	PZ na dohody							
42.	Borsányi Boris, DiS.art.	HO				X		
43.	Harmat Rudolf, Mgr.	HO						X

44.	Kulin Pasztorek Cynthia	HO				x		
45.	Lévayová Barbara	TO				x		
46.	Litauszki Pavol	HO	x			x		
47.	Pfeiferlik Lajos	HO	x			x		
48.	Rácz Réka	HO				x		
49.	Schuchmannová Adriana, Mgr.	HO				x		
	Spolu :		2	0	0	29	17	3

Základná umelecká škola
Művészeti Alapiskola
Letná ul. 12, Komárno
- 1 -

Komárno, 28.08.2020

František Petr, DiS.art., riaditeľ ZUŠ-MAI

PLÁN PROFESIJNÉHO ROZVOJA
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
ZÁKLADNEJ UMELECKEJ ŠKOLY
V KOMÁRNE

Plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov ZUŠ-MAI Komárno

Obsah

- I. Identifikácia organizácie**
- II. Legislatívne východiská**
- III. Ročný plán profesijného rozvoja**
- IV. Ciele**
- V. Situačná analýza**
- VI. Profilácia školy**
- VII. Plán profesijného rozvoja na školský rok**
- VIII. Meranie efektívnosti vzdelávania**

Prílohy:

- 1. Menný zoznam pedagogických zamestnancov zaradených do profesijného rozvoja
- 2. Plán profesijného rastu učiteľa na školský rok 2020/2021
- 3. Financovanie profesijného rozvoja na kalendárny rok 2020

I. Identifikácia organizácie

Názov organizácie	Základná umelecká škola - Művészeti Alapiskola
• sídlo organizácie	Letná 12, 945 01 Komárno
• štatutárny zástupca	František Petr, DiS.art., riaditeľ ZUŠ-MAI
• zriaďovateľ	Mesto Komárno
• kontakt (telefón, fax, e-mail,)	ZUŠ: Tel., Fax: 035/7713118,
e-mail:	zus.kom.mai@stonline.sk
web:	www.zuskomarno.sk
• počet zamestnancov	49 pedagogických zamestnancov

II. Legislatívne východiská

Podľa § 153 zákona č. 311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) v znení neskorších predpisov sa zamestnávateľ stará o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie. Zodpovednosť vedúceho pedagogického zamestnanca - riaditeľa za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon). V zmysle zákona č. 138/2019 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení § 64 zamestnávateľ podporuje profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov v súlade s potrebami školy.

III. Ročný plán profesijného rozvoja

Riaditeľ Základnej umeleckej školy – Művészeti Alapiskola, v súlade s

- § 153 ZP, kde je zakotvená povinnosť zamestnávateľa starať sa o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov a o jej zvyšovanie,
- § 5 ods. 2 písm. c) a d) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve, kde je zakotvená zodpovednosť za ďalšie vzdelávanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov a odbornú a pedagogickú úroveň výchovno-vzdelávacej práce školy,
- § 64 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch – zamestnávateľ podporuje profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov v súlade s potrebami školy vyplývajúceho z cieľov výchovy a vzdelávania
- v zmysle zákona č. 138/2019 Z.z., kde je zakotvená povinnosť riaditeľa školy za vydanie „Ročného plánu profesijného rozvoja“ po vyjadrení zriaďovateľa predkladá tento ročný plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov.
- Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov bude zabezpečovaný kontinuálnym vzdelávaním ako súčasť celoživotného vzdelávania.
- Ide o sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí, ktorého cieľom je získať, udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať, rozširovať a dopĺňať profesijné kompetencie pedagogického zamestnanca.
- Ide o kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti, ďalej na výkon špecializovaných činností a na výkon riadiacich činností.
- Dôležité je získať profesijných kompetencií potrebných na splnenie kvalifikačných predpokladov na vyučovanie predmetu študijného odboru alebo na doplnenie kvalifikačných predpokladov.
- Rozhodujúcim činiteľom na naplnenie tohto cieľa sa stáva vedenie školy, najmä vedúci PZ – riaditeľ.

- Riaditeľ ako štatutárny zástupca zamestnávateľa zodpovedá za profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov, ktorý koordinuje podľa ročného plánu profesijného rozvoja vyplývajúceho z cieľov výchovy a vzdelávania školy.

3.1 Plán profesijného rozvoja

Plán ročného profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov ZUŠ-MAI je vypracovaný podľa potrieb Školského vzdelávacieho programu ZUŠ-MAI Komárno. Odzrkadľuje víziu rozvoja ZUŠ-MAI na obdobie 5 rokov.

IV. Ciele

4.1 Hlavný cieľ

Profesijný rozvoj ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.

Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce, na ďalší rozvoj kultúry a umenia, na zmeny vzdelávacej politiky, je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca.

4.2 Čiastkové ciele

Čiastkové ciele kontinuálneho vzdelávania vychádzajú z druhov profesionálneho rozvoja. V zmysle zákona š. 138/2019 § 42 ods. 1 vzdelávanie pedagogických zamestnancov sa organizuje ako :

- a) kvalifikačné vzdelávanie
- b) funkčné vzdelávanie
- c) špecializačné vzdelávanie
- d) adaptačné vzdelávanie
- e) predatestačné vzdelávanie
- f) inovačné vzdelávanie
- g) aktualizácie vzdelávanie.

- a) **Kvalifikačné vzdelávanie** – Cieľom kvalifikačného vzdelávania je získanie vzdelania, ktorým pedagogický zamestnanec v príslušnom stupni vyžadovaného vzdelania získa kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti.
- b) **Funkčné vzdelávanie** – Cieľom funkčného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií na výkon funkcie riaditeľa a na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca.
- c) **Špecializačné vzdelávanie** – Cieľom špecializačného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií potrebných na výkon špecializovaných činností.
- d) **Adaptačné vzdelávanie** – cieľom adaptačného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti v kariérovom stupni samostatný pedagogický zamestnanec.

- e) **Predatestačné vzdelávanie** - cieľom predatestačného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií na zaradenie do vyššieho kariérového stupňa.
- f) **Inovačné vzdelávanie** – cieľom inovačného vzdelávania je prehĺbenie, rozšírenie a inovácia profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v podkategórii pedagogického zamestnanca a uplatnenie najnovších poznatkov alebo skúseností z praxe vo výchove a vzdelávaní.
- g) **Aktualizačné vzdelávanie** – cieľom aktualizáčného vzdelávania podľa potrieb školy je udržiavanie alebo obnovovanie profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti, získanie nových vedomostí a informácií o zmenách v právnych predpisoch, výchovno-vzdelávacích programoch, pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii alebo získanie nových vedomostí a zručností v konkrétnej oblasti pracovnej činnosti.

4.3 ZUŠ-MAI má pedagogických zamestnancov, ktorí získali vzdelanie absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v inom ako požadovanom študijnom odbore na výkon pedagogickej činnosti, potrebujú si doplniť kvalifikačný predpoklad pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca získaním vzdelania v oblasti:

- a) pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku, (ďalej len „pedagogická spôsobilosť“),
- b) ďalšieho študijného odboru alebo aprobačného predmetu.

4.4 ZUŠ-MAI poskytne priestor iniciatíve učiteľa, umožní mu prezentovať:

- inovačné postupy svojej práce, ktorými sú najmä autorstvo alebo spoluautorstvo schválených alebo odporúčaných učebných pomôcok,
- tvorivé aktivity súvisiace s výkonom pedagogickej praxe, činnosti špecifické pre umelecké odbory HO-VO-TO-ZUŠ-MAI,
- počítačových programov, učebníc, učebných textov, metodických materiálov a pracovných zošitov,
- odborné články publikované v odbornej literatúre.

4.5 ZUŠ-MAI umožní pedagogickým zamestnancom absolvovať vzdelávanie v zahraničí súvisiace s výkonom pedagogickej činnosti (na vlastné náklady).

V. Situačná analýza

5.1 Definovanie situácie na ZUŠ-MAI

- Kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov je v súlade so zákonom č. 138/2019 Z.z. o pedagogických zamestnancoch.
- Do roku 2000 konzervatórium, škola umeleckého priemyslu, tanečné konzervatórium, vychovalo absolventov, ktorí dokázali základné umelecké školstvo a na to postavené stredné a vysoké umelecké školstvo vypracovať na európsku kvalitu.
- Po zmene ekonomicko-hospodárskych záujmov štátu, spoločenská objednávka na umenie a kultúru v SR stále klesá.
- Mnohí rodičia nepustia talentované dieťa na Konzervatórium z dôvodu spoločenského ocenenia, v ktorom sa ocitne po absolvovaní štúdia, ako absolvent Konzervatória.
- Nie je doriešený stredný stupeň umeleckého vzdelávania: 6 ročné konzervatórium + 3 roky bakalárske štúdium, prípadne + 2 roky magisterské štúdium.
- Momentálne na ZUŠ-MAI v Komárne je početná generácia pedagogických zamestnancov, ktorí majú pedagogickú prax od 25 rokov a viac.

- Na ZUŠ-MAI v Komárne sa vyučuje dvojjazyčne, z uvedeného dôvodu je nutné zabezpečiť absolventov, ktorí ovládajú vyučovací jazyk slovenský a maďarský, prípadne aj iné jazyky.
- Z dôvodu zabezpečenia školy pedagogickými zamestnancami s 1. atestáciou, ktorí majú kompetenciu vykonávať uvádzajúceho pedagóga, je potrebné pokryť všetky umelecké odbory pedagógom špecialistom s potrebným vzdelaním.
- Pre ďalší rozvoj ZUŠ-MAI je potrebné zabezpečiť profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov, ktorý svojim umelecko-pedagogickým obsahom zabezpečí žiadaný rozvoj pedagóga.

VI. Profilácia školy

ZUŠ-MAI v Komárne je profilovaná na výchovu a vzdelanie v umeleckých odboroch : hudobný, výtvarný a tanečný odbor. Školský vzdelávací program s názvom: „Výchova k umeniu“ poskytuje žiakom ZUŠ-MAI v 3 umeleckých odboroch vedomosti a zručnosti, rozvoj základnej inteligencie, emočnej inteligencie a kreativity v základnom štúdiu I. a II. stupňa pre vekovú kategóriu MŠ, ZŠ a SŠ a v štúdiu pre dospelých a pre poslucháčov VŠ.

Tradičia ZUŠ-MAI v meste a regióne Komárno je hlboko zakotvená v povedomí občanov.

VII. Plán profesijného rozvoja na školský rok

Plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov je vypracovaný na základe podkladov legislatívy, zahrnutej v nasledovných dokumentoch:

- Vyhláška MŠVVaŠ SR č. 361/2019 Z.z. o vzdelávaní v profesijnom rozvoji,
- Vyhláška MŠVVaŠ SR č. 1/2020 Z.z., o kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

Plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov ZUŠ-MAI vychádza zo skutočnosti, že pre pedagogických zamestnancov hudobného, výtvarného a tanečného odboru ZUŠ-MAI, je zabezpečená možnosť profesijného rozvoja v rámci MPC na všeobecnej rovine ako IKT a tvorba ŠkVP.

Profesijný rozvoj pedagógov hudobného odboru HO-ZUŠ-MAI

Profesijný rozvoj pedagógov HO-ZUŠ vychádza z potrieb umeleckého odboru a jeho predmetových komisií. Profesijný rast pedagóga vychádza z potrieb umeleckého odboru, ŠkVP ZUŠ-MAI a zo záujmu pedagóga - individuálnej kariéry zamestnanca.

Profesijný rozvoj pedagógov výtvarného odboru VO-ZUŠ-MAI

Profesijný rozvoj pedagógov VO-ZUŠ-MAI vychádza z potrieb výtvarného odboru. Profesijný rast pedagóga vychádza z potrieb umeleckého odboru, ŠkVP ZUŠ-MAI a zo záujmu pedagóga - individuálnej kariéry zamestnanca.

Profesijný rozvoj pedagógov tanečného odboru TO-ZUŠ-MAI

Profesijný rozvoj pedagógov TO-ZUŠ-MAI vychádza z potrieb tanečného odboru. Profesijný rast pedagóga vychádza z potrieb umeleckého odboru, ŠkVP ZUŠ-MAI a zo záujmu pedagóga - individuálnej kariéry zamestnanca.

7.1 Koordinácia profesijného rozvoja pedagógov HO-VO-TO ZUŠ-MAI

Riaditeľ ZUŠ-MAI koordinuje profesijný rozvoj, záujmy zamestnávateľa a zamestnancov, spoločenské záujmy:

Záujmy vyplývajúce:

- z poskytovania základného stupňa umeleckého vzdelávania ISCED1B a ISCED2B ,
- zo ŠkVP ZUŠ-MAI Komárno,
- z programu ZUŠ-MAI Komárno: „Výchova k umeniu”,

Záujmy, ktoré:

- ročne konkretizujú umelecké odbory vo svojich predmetových komisiách,
- konkretizujú na zasadnutiach umeleckej rady vedúci PK,
- sa prejednávajú v pedagogickej rade ZUŠ-MAI,
- odborne, spoločensky a záujmovo zastrešuje Asociácia ZUŠ-MAI EMU Slovakia,

Záujmy, ktoré konkretizuje:

- štátna školská politika MŠ SR,
- spoločenská objednávka na úrovni štátu, regiónu a mesta,
- regionálna kultúra a umenie,
- regionálne a lokálne záujmy zriaďovateľa

Záujmy, ktoré konkretizuje:

- potreba vysokého stupňa pedagogického majstrovstva
- pocit poslania pedagóga
- finančné ohodnotenie pedagogického zamestnanca.

VIII. Meranie efektívnosti vzdelávania

Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov a jeho výsledky, nadobudnuté vedomosti a zručnosti majú morálnu a finančnú hodnotu.

Za investované peniaze majú očakávania: zamestnávateľ a pedagogický zamestnanec.

Prečo sledovať ?

Profesijný rozvoj po stránke kvalitatívnej, kvantitatívnej, účinnosti a prínosu po ukončení vyhodnotí

- zamestnávateľ - ako prospelo vzdelávanie k skvalitneniu edukačného procesu
- zamestnanec - aké vedomosti a zručnosti nadobudol pedagóg

Zamestnávateľ po vyhodnotení vzdelávania navrhne korekcie ďalšieho profesijného rozvoja.

Čo sledovať ?

Ako prospela ZUŠ-MAI, edukačnému procesu, účasť učiteľov na odborných vzdelávaniach.

Aké zmeny nastali v procese výchovy a vzdelávania napríklad :

- pri uplatňovaní získaných zručností, poznatkov, kvalifikácií,
- aké zmeny nastali v profesijnom prístupe pedagóga,
- či má pedagóg schopnosť konkretizovať východiská pre riešenie problému a podobne.

Ako sledovať?

Prínos kontinuálneho vzdelávania ako prezentuje pedagóg :

- počas vyučovania pri edukačnej činnosti,

- prostredníctvom žiakov a ich umeleckej činnosti, ktoré monitoruje a hodnotí poverený vedúci PK, vedúci zamestnanec.
- počas hospitácie vedúceho zamestnanca - pozorovanie zmien v edukačnom procese účastníkov vzdelávacej aktivity,
- formou autoevalvácie, vlastným hodnotením plánu profesijného rastu,
- formou dotazníkov zistiť ako uplatnili účastníci vzdelávacích podujatí získané poznatky a spôsobilosti vo svojej praxi, ktoré sa vykonajú po ukončení vzdelávacej aktivity.

Komárno, 28.08.2020

Základná umelecká škola
Művészeti Alapiskola
Letná ul. 12, Komárno
- 1 -

František Petr, DiS.art.
riaditeľ ZUŠ-MAI

Menný zoznam pedagogických zamestnancov ZUŠ-MAI zaradených do profesijného rozvoja v školskom roku 2020/2021

P.č.	Priezvisko, meno, titul.	Umel. odbor	Profesijný rozvoj	príprava na		Má atestáciu:
				1. atest.	2. atest.	
1.	Andrássyová Katarína	HO				
2.	Bakosová Marta	HO				1. atestácia
3.	Balázs Béla, Mgr.	HO				
4.	Baloghová Ružena, Mgr., DiS.art.	HO		áno		
5.	Barkóci Alexander, Mgr.art.	VO				
6.	Benkó Ákos	HO				
7.	Cintula György Katalin, DiS.art.	HO				
8.	Csiffáry Ildikó, DiS.art.	HO				
9.	Czókolyová Eva, DiS.art.	HO				1. atestácia
10.	Domonkos Gábor	HO				
11.	Fekete Éva	HO				1. atestácia
12.	Fekete Vince, Mgr.	HO				2. atestácia
13.	Fulmek Ervin, DiS.art.	HO				
14.	Gágyor Karol	HO				
15.	Gál Júlia, Mgr.	HO				
16.	Gerencséri Viktor, DiS.art.	HO				
17.	Hodeková Andrea	TO				
18.	Hrabovská Elena, Mgr.	HO				1. atestácia
19.	Kalmárová Beáta, DiS.art.	HO				1. atestácia
20.	Kisjakab Jozef, Mgr.art.	HO				1. atestácia
21.	Kováčsová Katarína	HO				1. atestácia
22.	Kulin Eduard, Mgr.	HO				
23.	Lamiová Katarína	HO				1. atestácia
24.	Lebida Jerzy, Mgr.art.	HO				1. atestácia
25.	Moncz Miklós, Mgr.	HO				
26.	Moncz Zsuzsanna, Mgr.	HO				1. atestácia
27.	Nánássyová Ildikó	HO				
28.	Novák Ágota	VO				
29.	Ožvald Dávid, Mgr.	HO				
30.	Pavlovičová Petra, Mgr.	TO				
31.	Petr František, DiS.art.	HO				1. atestácia
32.	Prágay Marianna, Mgr.	HO				1. atestácia
33.	Sýkorová Eva, Mgr., PhD.	HO				2. atestácia
34.	Szalayová Silvia	HO				1. atestácia
35.	Szilva Emőke, Mgr.art.	VO				
36.	Szilva Ilona, Mgr.art.	VO				
37.	Szilva Jozef, Mgr.	VO				1. atestácia
38.	Tóth Marian, DiS.art.	HO				
39.	Vágó Gyöngyi, DiS.art.	HO				1. atestácia
40.	Vargová Veronika, DiS.art.	TO				1. atestácia
41.	Záhorská Renáta, Mgr., DiS.art.	HO				1. atestácia
	PZ na dohody					
42.	Borsányi Boris, DiS.art.	HO				
43.	Harmat Rudolf, Mgr.	HO				2. atestácia
44.	Kulin Pasztorek Cynthia, DiS.art.	HO				
45.	Lévayová Barbara	TO				
46.	Lítauszki Pavol	HO				

47.	Pfeiferlik Lajos	HO				
48.	Rácz Réka	HO				
49.	Schuchmannová Adriana, Mgr.	HO				
	Spolu :		0	1	0	20

Vysvetlivky: HO-Hudobný odbor, VO-Výtvarný odbor, TO-Tanečný odbor

Základná umelecká škola
Művészeti Alapiskola
Letná ul. 12, Komárno
- 1 -

František Petr, DiS.art., riaditeľ ZUŠ-MAI

Komárno, 28.08.2020

Plán profesijného rozvoja učiteľa ZUŠ-MAI na školský rok 2020/2021

P.č.	Priezvisko a meno, titul	Kvalifikač. vzdel.	Funkčné vzdel.	Špecializ. vzdel.	Adaptačné vzdel.	Predatest. vzdel.	Inovačné vzdel.	Aktualizačné vzdel.
1.	Andrássyová Katarína							
2.	Bakosová Marta							
3.	Balázs Béla, Mgr.							
4.	Baloghová Ružena, Mgr., DiS.art.					+		
5.	Barkóci Alexander, Mgr.art.							
6.	Benkó Ákos							
7.	Cintula György Katalin, DiS.art.							
8.	Csiffáry Ildikó, DiS.art.							
9.	Czókolyová Eva, DiS.art.							
10.	Domonkos Gábor							
11.	Fekete Éva							
12.	Fekete Vince, Mgr.							
13.	Fulmek Ervin, DiS.art.							
14.	Gágyor Karol							
15.	Gál Júlia, Mgr.	Konzerv.						
16.	Gerencséri Viktor, DiS.art.	VŠ						
17.	Hodeková Andrea							
18.	Hrabovská Elena, Mgr.							
19.	Kalmárová Beáta, DiS.art.							
20.	Kisjakab Jozef, Mgr.art.							
21.	Kováčsová Katarína							
22.	Kulin Eduard, Mgr.							
23.	Lamiová Katarína							
24.	Lebida Jerzy, Mgr.art.							
25.	Moncz Miklós, Mgr.							
26.	Moncz Zsuzsanna, Mgr.							
27.	Nánássyová Ildikó							
28.	Novák Ágota							
29.	Ožvald Dávid, Mgr.							
30.	Pavlovičová Petra, Mgr.							
31.	Petr František, DiS.art.							
32.	Prágay Marianna, Mgr.							
33.	Sýkorová Eva, Mgr., PhD.							
34.	Szalayová Silvia							
35.	Szilva Emőke, Mgr.art.							
36.	Szilva Ilona, Mgr.art.							
37.	Szilva Jozef, Mgr.							
38.	Tóth Marian, DiS.art.	VŠ						
39.	Vágó Gyöngyi, DiS.art.							
40.	Vargová Veronika, DiS.art.							
41.	Záhorská Renáta, Mgr.							
	PZ - dohody							
42.	Borsányi Boris, DiS.art.	VŠ						
43.	Harmat Rudolf, Mgr.							
44.	Kulin Pasztorek Cynthia, DiS.art.							
45.	Lévayová Barbara							
46.	Litauzski Pavol							
47.	Pfeiferlik Lajos	Konzerv.						
48.	Rácz Réka							
49.	Schuchmannová Adriana, Mgr.							
	Spolu :	5	0	0	0	1	0	0

Komárno, 28.08.2020

Základná umelecká škola
Művészeti Alapiskola
Letná ul. 12, Komárno
- 1 -

František Petr, DiS.art., riaditeľ ZUS-MAI

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA - MŰVÉSZETI ALAPISKOLA
Letná ulica č. 12, 945 01 KOMÁRNO

Financovanie profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov na školský rok 2020/2021

Financovanie profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov ZUŠ-MAI zabezpečí podľa zákona č. 138/2019 Z.z. o PZ:

– z rozpočtu ZUŠ-MAI na kalendárny rok	= 0,00 €
– z rozpočtu Sociálneho fondu zamestnávateľa	= 0,00 €
– z úhrad účastníkov kontinuálneho vzdelávania	= 0,00 €
– z príspevkov a darov pre ZUŠ-MAI	= 0,00 €

Na náklady spojené s atestáciami a profesijným rozvojom pedagogických zamestnancov, ktoré sa organizuje v súlade s plánom profesijného rozvoja, prispieva zamestnávateľ finančnou čiastkou rozpočtovanou na daný kalendárny rok len v prípade, ak s týmto vzdelávaním zamestnávateľ súhlasí.

Financovanie profesijného rozvoja ZUŠ-MAI

- z rozpočtu ZUŠ-MAI na kalendárny rok	= 0,00 €
- z rozpočtu Sociálneho fondu zamestnávateľa	= 0,00 €

Financovanie profesijného rozvoja ZUŠ-MAI

**sa hradí z rozpočtu MPC
Európskeho sociálneho fondu**

Komárno, 28.08.2020

Základná umelecká škola
Művészeti Alapiskola
Letná ul. 12, Komárno

- 1 -

František Petr, DiS.art.
riaditeľ ZUŠ-MAI

15 VYJADRENIE PEDAGOGICKEJ RADY

1-Dňa **28 augusta 2020** riaditeľ ZUŠ- po schválení ŠkVP Pedagogickou radou ZUŠ Komárno -predložil Školský vzdelávací program HO-VO-TO-ZUŠ pre 4. ročník druhého stupňa základného štúdia VO a 1.-4. Štúdia pre dospelých HO a TO ZUŠ Komárno - na prejednanie a schválenie Rade školy

2-Pedagogická rada ZUŠ berie na vedomie

možnosť skrátenia časovej dotácie vyučovania v gitarovom a speváckom oddelení HO-ZUŠ z dôvodu veľkého záujmu žiakov o štúdium uvedených umeleckých predmetov, ktoré sú limitované zo strany ZUŠ z dôvodu personálnych, kapacitných, priestorových a finančných možností a ktoré sú limitované zo strany žiaka a rodičov ich časovými možnosťami, a tým v individuálnych prípadoch neumožňujú prideliť plnú časovú dotáciu vyučovacieho času.

3-Pedagogická rada návrh ŠkVP jednohlasne odsúhlasila.

4-Pedagogická rada odporúča: -Rade školy pri ZUŠ tento ŠkVP prerokovať a schváliť.

16
VYJADRENIE RADY ŠKOLY pri ZUŠ v KOMÁRNE

- 1-Rada školy ZUŠ na svojom zasadnutí dňa 10.09.2020 prejedнала Školský vzdelávací program ZUŠ.
v Komárne na školský rok **2020 / 2021**.
2-Rada školy predložený ŠkVP ZUŠ schválila.
3-Rada školy pri ZUŠ odporúča zastupiteľstvu Mesta Komárno uznesením prijať ŠkVP ZUŠ-MAI na rok 2020/2021.

V Komárne, 10.09.2020

Szilvia Szalayová
predsedkyňa Rady školy pri ZUŠ-MAI Komárno